

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNKDM10
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A külkapcsolati munka gyakorlati kérdései I.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Practical aspects of conducting foreign service I.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Robák Ferenc, címzetes egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 2 (0 EA + 2 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy keretében a hallgatók a KKM munkatársainak közreműködésével átfogó gyakorlati ismeretekre tesznek szert a Külgazdasági és Külügyminisztérium (KKM) tevékenysége körében.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): With the help of the Ministry's staff, students will become proficient in the activities of the Ministry of Foreign Affairs and Trade.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Tájékozott a magyar külpolitika főbb aktuális kérdéseiben és dilemmáiban.

Képességei: Képes definiálni a nemzetközi rendszer egyes szereplőinek gazdasági és politikai érdekeit, illetve azok összefüggésrendszerét.

Attitűdje: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli a szakmai érdekeket.

Autonómiája és felelőssége: Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Is familiar with the most important current issues and dilemmas of Hungarian foreign policy.

Capabilities: Is capable of defining the economic and political interests of individual players of the international system, and their system of relations.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by serving and representing professional interests to the best of his/her abilities, and with commitment.

Autonomy and responsibility: He/she participates responsibly in the operation of his/her work

organization, and in the development, discussion and realization of professional concepts.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezető előadás: Külgazdasági és Külügyminisztérium (KKM) felépítése, működése és személyi állománya, egyes szervezeti egységek típusainak bemutatása, a KKM-ben foglalkoztatottak jogállása, munkakörök, humán erőforrás-gazdálkodás (SZEFO gyakorlata, KÁT-területek szakértői tapasztalatai alapján)
- 12.1.2. Magyar állami érdekek érvényesítése szomszédos országokkal: kétoldalú és kis regionális együttműködések lehetőségének feltérképezése, közös érdekek megtalálása, ehhez akcióterv készítése, látogatási terv, állandó háttéranyagok, koordináció a többi tárcával a külső megjelenés kidolgozásában, külképviseletről érkező információk feldolgozása (Közép-Európával, regionális együttműködésekkel, szomszédságpolitikával foglalkozó egységek gyakorlata)
- 12.1.3. Magyar állami érdekek érvényesítése az európai országokkal: kétoldalú együttműködés feltételrendszerének kidolgozása a kölcsönös érdekek alapján (európai bilaterális kapcsolatokkal foglalkozó főosztályok gyakorlata)
- 12.1.4. Magyar állami érdekek érvényesítése az Európai Unió kereteiben: beilleszkedés az uniós együttműködésbe, koordináció miniszterelnökségi és KKM-keretekben, közös külpolitika kialakításában való magyar részvétel, ehhez az európai és a magyar külképviseleti rendszer jelentéseinek felhasználása, állami vezetők felkészítése a magas szintű találkozókra, EKTB. (európai uniós együttműködéssel foglalkozó főosztályok gyakorlata).
- 12.1.5. Magyar állami érdekek érvényesítése az ország biztonságának garantálásáért: a legerősebb biztonsági szervezetben történő együttműködés (NATO), mit adunk, mit kapunk, a biztonságpolitikával foglalkozó főosztály, szövetségi információcsera megvalósításának módja, külképviselet munkájának irányítása, az európai földrész biztonságának stabilizálására létrehozott szervezet munkájában történő részvétel (EBESZ), a közös európai jogi övezet kialakítása, közös értékek megfogalmazása páneurópai keretek között (ET), illetve világméretben (ENSZ). Kapcsolatépítés a világ vezető hatalmával, az USA-val. (Biztonságpolitikával, nemzetpolitikával, a nemzetközi szervezetekkel, a balkáni migrációs útvonal országaival foglalkozó egységek gyakorlata)
- 12.1.6. Magyar állami érdekek érvényesítése a regionális hatalmakkal: geopolitikai, energetikai, gazdasági érdekek érvényesítése orosz és török viszonylatban, ennek összehangolása a szövetségi kapcsolatrendszer követelményeivel, kül- és belföldi diplomáciai értesülések hasznosítása (orosz, török, D-K Európa országaival foglalkozó főosztályok gyakorlata).
- 12.1.7. Magyar állami érdekek érvényesítése keleti országokkal, Keleti Nyitás: kínai, indiai, egyéb ázsiai együttműködés kihasználása geopolitikai, gazdasági érdekeink érvényesítésére, oktatási, képzési, kulturális lehetőségek feltárása (keleti nyitással foglalkozó főosztályok gyakorlata).
- 12.1.8. Magyar állami érdekek érvényesítése déli országokkal, Déli Nyitás: afrikai, dél-amerikai országokkal együttműködés megvalósítása biztonságpolitikai, gazdasági érdekeink érvényesítésére, a lehetőségek országonkénti feltárásának eszközei, módja, külképviseleti rendszer kiterjesztése a kulcs-országokra (déli nyitással foglalkozó főosztályok gyakorlati példája).
- 12.1.9. Magyar külgazdasági tevékenység koordinálása belföldön: más tárcákkal, a gazdasági élet szereplőivel együttműködés a lehetőségek, igények felmérésére, szakosított szervezetek beillesztése a külgazdasági érdekérvényesítésbe (külkereskedelem, befektetés-ösztönzés, export-hitelezés stb.). (A külgazdasági egységek gyakorlata).
- 12.1.10. Magyar kulturális, oktatási és tudománydiplomáciai tevékenység, sajtómegjelenés

koordinálása belföldön: együttműködés a belföldi kulturális és tudományos élet szereplőivel, igények és lehetőségek felmérése, magyar közvélemény tájékoztatása a KKM tevékenységéről, digitális diplomácia eszközeinek felhasználása (kulturális államtitkárság, sajtófőosztály gyakorlata).

- 12.1.11. Magyar állampolgárok érdekeinek védelme: nemzetközi jog felhasználása (Bécsi Egyezmény), konzuli együttműködésben való részvétel, magyar konzuli testület irányításának gyakorlati eszközei, állampolgárság megszerzése (Konzuli Főosztály gyakorlata).
- 12.1.12. Külföldi állampolgárok magyar állammal kapcsolatos ügyeinek intézése: vízumrendészet, idegenrendészet, tartózkodási engedélyek, migrációval összefüggő ügyintézés az illetékes hatóságokkal történő együttműködésben. Kiváltságokkal rendelkező külföldi állampolgárok ügyeinek kezelése (konzuli, protokoll főosztályok gyakorlata).

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction: Structure, operation and personnel of the Ministry of Foreign Affairs and Trade (KMM), introduction to the types of organizational units, legal status of the employees of the KMM, positions, human resources management (based on SZEFO experience)
- 12.2.2. Asserting Hungarian state interests with neighboring countries: exploring the possibility of bilateral and small regional cooperation, finding common interests, preparing an action plan, visiting plan, permanent background materials, coordinating with other ministries in the development of external appearance, processing information from foreign missions (Central Europe, regional practice of cooperation, neighborhood policy units)
- 12.2.3. Enforcement of Hungarian State Interests with European Countries: Elaboration of Conditions for Bilateral Co-operation on the basis of Mutual Interests (Practice of Departments dealing with European Bilateral Relations)
- 12.2.4. Maintaining Hungarian state interests within the framework of the European Union: integration into EU co-operation, co-ordination within the framework of the Prime Minister's Office and the Ministry of Foreign Affairs, Hungarian participation in the development of common foreign policy. (practice of the EU cooperation departments).
- 12.2.5. Asserting Hungarian state interests in guaranteeing the security of the country: cooperation in the strongest security organization (NATO), what we give and receive, security policy department, the way of implementing the exchange of information, overseeing the work of foreign missions, participation in the organization OSCE), establishing a common European legal area, defining common values within a pan-European framework (ET) and globally (UN). Building relationships with the world's leading power, the US. (Practice of units dealing with security policy, national politics, international organizations, countries on the Balkan migration route)
- 12.2.6. Asserting Hungarian state interests with regional powers: asserting geopolitical, energy, economic interests in Russian and Turkish relations, aligning them with the requirements of the federal relations system, utilizing foreign and domestic diplomatic information (practice of departments dealing with Russian, Turkish and SE European countries).
- 12.2.7. Asserting Hungarian state interests with Eastern countries, the Eastern Opening: utilizing Chinese, Indian and other Asian co-operation to assert our geopolitical, economic interests, exploring educational, training and cultural opportunities (practice of divisions open to the East).
- 12.2.8. Maintaining Hungarian state interests with southern countries, the Southern Opening: implementing cooperation with African and South American countries to enforce our security policy, economic interests, means and ways of exploring opportunities by country, extending the representation system to key countries (practical example of the Southern Opening Departments).

- 12.2.9. Coordination of Hungarian foreign economic activity in Hungary: co-operation with other ministries, economic operators to assess opportunities and needs, integration of specialized organizations in the pursuit of foreign economic interests (foreign trade, investment promotion, export lending, etc.). (The practice of foreign economic units).
- 12.2.10. Coordination of Hungarian cultural, educational and science diplomacy activities, co-ordination of the press in Hungary: co-operation with domestic cultural and scientific actors, assessment of needs and opportunities, informing the Hungarian public about the activities of the CCM, using digital diplomacy tools
- 12.2.11. Protection of the interests of Hungarian citizens: use of international law (Vienna Convention), participation in consular cooperation, practical means of directing a Hungarian consular body, acquisition of nationality (practice of the Consular Department).
- 12.2.12. Management of foreign nationals' matters related to the Hungarian state: visa police, alien police, residence permits, migration management in cooperation with the competent authorities. Dealing with privileged foreign nationals (consular, protocol departments).

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Folyamatos 100%-os részvétel az előadásokon, igazolt hiányzás esetén egy oldalas dolgozat a mulasztott témában.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Folyamatnapló az előadásokról, proaktív részvétel az egyes szemináriumokon.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel az előadásokon, igazolt hiányzás esetén egy oldalas dolgozat a témában.

16.2. Az értékelés:

Az egész félévre szóló folyamatnapló leadása az utolsó óra után egy nappal.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bába Iván – Baller Barbara – Halász Iván – Tóth Norbert: A magyar külügyi igazgatás alapjai. Budapest, Dialóg Campus Kiadó, 2016. ISBN: 978-615-5680-11-3

17.2. Ajánlott irodalom:

2. Martonyi János – Bába Iván: Diplomáciai Lexikon. A nemzetközi kapcsolatok kézikönyve. Éghajlat Könyvkiadó, 2018. ISBN: 9789639862142

Budapest, 2021.01.05.

Robák Ferenc,
címzetes egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNKDM15
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A külkapcsolati munka gyakorlati kérdései II.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Practical aspects of conducting foreign service II.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Robák Ferenc, címzetes egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 2 (0 EA + 2 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy keretében a hallgatók a KKM munkatársainak közreműködésével átfogó gyakorlati ismeretekre tesznek szert a Külgazdasági és Külügyminisztérium (KKM) külképviselteinek tevékenysége körében.
A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): With the help of the Ministry's staff, students will become proficient in the activities of the diplomatic representations of the Ministry of Foreign Affairs and Trade.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Tájékozott a magyar külpolitika főbb aktuális kérdéseiben és dilemmáiban.

Képességei: Képes definiálni a nemzetközi rendszer egyes szereplőinek gazdasági és politikai érdekeit, illetve azok összefüggésrendszerét.

Attitűdje: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli a szakmai érdekeket.

Autonómiája és felelőssége: Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Is familiar with the most important current issues and dilemmas of Hungarian foreign policy.

Capabilities: Is capable of defining the economic and political interests of individual players of the international system, and their system of relations.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by serving and representing professional interests to the best of his/her abilities, and with commitment.

Autonomy and responsibility: He/she participates responsibly in the operation of his/her work organization, and in the development, discussion and realization of professional concepts.

11. Előtanulmányi követelmények: A külkapcsolati munka gyakorlati kérdései I. [ÁNKDM10]

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezető előadás: külképviselet felépítése, működése és személyi állománya, egyes missziótípusok, nemzetközi szervezetek mellett működő állandó képviseletek, személyi állomány, egyes munkakörök – humán erőforrás-gazdálkodás (személyügyi főosztály, KÁT-szakértők)
- 12.1.2. Magyar állami érdekek érvényesítése a szomszédos térségben: fogadó országról legális információgyűjtés, a KKM és más kormányzati szervek tájékoztatása, javaslatok megfogalmazása a kapcsolatok fejlesztésére, az érkező instrukciók végrehajtása. A magyar kisebbségek érdekeinek figyelembe vétele, érvényesítése a fogadó hatóságokkal történő együttműködéssel. A szomszédos országokban levő bilaterális képviseletek (nagykövetségek, konzulátusok) tipikus felépítése, napi működése. Hű és kedvező Magyarország-kép kialakítása diplomáciai eszközökkel (kapcsolattartás véleményformálókkal, magyar interjú-elhelyezések, digitális diplomácia stb.)
- 12.1.3. Magyar állami érdekek érvényesítése az európai országokban: fogadó országról legális információgyűjtés, kormányzati koordináció megvalósítása a külső akcióknál, javaslat-tétel kapcsolatépítésre, mini-szövetségek lehetőségének felmérése uniós és egyéb témákban, magyar export-lehetőségek felmérése, befektetési szándékok feltérképezése, tipikus követségi szerkezet. Társasági események felhasználása információ-gyűjtésre, imázs-javításra
- 12.1.4. Magyar állami érdekek érvényesítése az európai uniós együttműködésben: EU melletti állandó képviselet felépítése, kapcsolattartás a fő felelős Miniszterelnökséggel, a KKM-mel, a többi tárccal, az állandó képviselet, mint „mini-minisztérium” felépítése, napi működése. Érdekérvényesítés a bizottsági előkészítő munkában, a tanácsi ülések során, illetve az Európai Parlamenttel történő együttműködésben.
- 12.1.5. Magyar geo-stratégiai, biztonsági érdekek érvényesítése nemzetközi keretekben: a multilaterális diplomácia sajátosságai, az állandó képviseletek tipikus szerkezete (felosztás nem funkcionális alapon, mint a bilaterális képviseleteken, hanem a szervezet tükrében), alkalmi és tartós, témánkénti, regionális szövetségek kötése a magyar érdekek képviseletére. Katonai attasék tevékenységének illeszkedése a követségi munkába, katonai szakértők hozzájárulása a NATO, EU, EBESZ-képviseletek tevékenységéhez.
- 12.1.6. Magyar geo-politikai, külgazdasági érdekek érvényesítése környező regionális hatalmaknál: közös érdekek feltérképezése a fogadó ország helyzetének elemzésével, javaslat-tétel a kétoldalú kapcsolatok fejlesztésére a magyar kormányzati struktúrát lefedő területeken a KKM-nek, illetve az illetékes tárca(ak)nak. Nemzetközi energia-helyzet adaptálása a fogadó ország és hazánk kapcsolat-rendszerére. Kulturális kapcsolatok szerepe a politikai kapcsolatok erősítésében.
- 12.1.7. Keleti Nyitás megvalósítása külképviseleti eszközökkel: fogadó ország stabilitásának, gazdasági adottságainak, politikai helyzetének felmérése, javaslat-tétel a hazai koordináló kormányzati szervezeteknek, a gazdasági élet szereplőinek, érdekképviseleti szervezeteknek kapcsolatépítésre. Kulturális, oktatási kapcsolatok szerepe a politikai viszonyrendszer fejlesztésében, aktív sajtómunka.
- 12.1.8. Déli Nyitás megvalósítása külképviseleti eszközökkel: a fogadó ország és a régió gazdasági, politikai helyzetének, a potenciális kivándorlási hajlam és kényszer felmérése, magyar export támogatása, kulturális, oktatási kapcsolatok építése, magyar állampolgárok érdekeinek védelme.

- 12.1.9. Külgazdasági tevékenység külső intézményrendszere: nagykövetség szerepe, külgazdasági attasék, kereskedőházi képviselők. Fogadó ország gazdasági helyzetének feltérképezési módszerei, diplomácia szerepe a fogadó ország gazdasági döntéseinek befolyásolásában, magyar tényleges gazdasági helyzet, lehetőségek ismertetése a gazdasági és politikai döntéshozókkal, a közvélemény tájékoztatása.
- 12.1.10. Kulturális intézetek, nagykövetségek kulturális tevékenysége, sajtómegjelenés: Balassi intézmény-hálózat működése, magyar kultúra és művészek „exportja”. Évfordulók külföldi megünneplése, kulturális megjelenés magyar külpolitikai, gazdasági célokhoz való adaptálása. Kulturális és sajtóattaséi munkakörök.
- 12.1.11. Magyar állampolgárok védelme külföldön konzuli eszközökkel: nagykövetség konzuli osztálya, konzulátusok, tiszteletbeli konzulok szerepe. Bajba jutott magyarok segítése (jogi, tanácsadási, anyagi eszközökkel), közjegyzői feladatok ellátása, úti okmányokkal, állampolgársággal, anyakönyvezéssel kapcsolatos ügyintézés.
- 12.1.12. Külföldi állampolgárok magyar vonatkozású konzuli ügyeinek intézése: kérelmek befogadása, továbbítása a magyar hatóságoknak, vízumrendészet. Bevándorlási, menekültügyi kérelmek befogadása. Fogadó ország jogszabályi változásainak figyelemmel kísérése, magyar hatóságok tájékoztatása. Schengeni megállapodásból eredő feladatok, vízumközpontok. Külügyi, konzuli együttműködés szövetségesek konzuli képviseletére (ahol nincs az egyik államnak képviselete, a másik biztosítja a segítséget és fordítva).

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction: Structure, Functioning and Staff of Delegation, Certain Mission Types, Permanent Representations to International Organizations, Personnel, Certain Occupations - Human Resources Management (HR Department, TDI Experts)
- 12.2.2. Enforcing Hungarian state interests in the neighboring region: collecting legal information about the host country, informing the Ministry of Economy and other governmental institutions, making proposals for improving relations, and implementing incoming instructions. Taking into consideration the interests of the Hungarian minorities, and in cooperation with the host authorities. Typical structure and day-to-day operation of bilateral representations (embassies, consulates) in neighboring countries. Developing a faithful and favorable image of Hungary through diplomatic means (liaison with opinion formers, Hungarian interview placements, digital diplomacy, etc.)
- 12.2.3. Asserting Hungarian state interests in European countries: gathering legal information from the host country, implementing governmental co-ordination in external actions, proposing contacts, establishing mini-alliances on EU and other topics, assessing Hungarian export opportunities, mapping investment intentions, typical embassy structure. Use of corporate events for information gathering, image enhancement
- 12.2.4. Maintaining Hungarian state interests in European Union cooperation: establishing a permanent representation next to the EU, liaising with the main responsible Prime Minister's Office, the Ministry of Economy and other ministries, establishing a permanent ministry as a "mini-ministry", and its daily operation. Interest representation in committee preparatory work, Council meetings and in cooperation with the European Parliament.
- 12.2.5. Enforcement of Hungarian geo-strategic, security interests in an international context: the peculiarities of multilateral diplomacy, the typical structure of permanent representations (division not on a functional basis, as in bilateral representations, but as a mirror of the organization), ad hoc and permanent thematic regional alliances represent. Matching the activities of the military attaches to the work of the embassy, the contribution of military experts to the activities of NATO, EU and OSCE missions.
- 12.2.6. Enforcement of Hungarian geo-political and foreign economic interests in the surrounding regional powers: mapping common interests by analyzing the situation in the host country, proposing the development of bilateral relations in the areas covered by the Hungarian

government structure to the Ministry of Economy and the relevant ministries. Adaptation of the international energy situation to the system of relations between the host country and Hungary. The role of cultural relations in strengthening political relations.

- 12.2.7. Implementing the Eastern Opening by means of foreign missions: assessing the stability, economic conditions and political situation of the host country, making recommendations to the domestic coordinating governmental organizations, economic actors and interest representation organizations. The role of cultural and educational contacts in the development of the political relations system, active press work.
- 12.2.8. Implementation of the Southern Opening by means of foreign missions: assessment of the economic and political situation of the host country and the region, potential emigration and constraints, promotion of Hungarian exports, building of cultural and educational relations, protection of the interests of Hungarian citizens.
- 12.2.9. External Institutional System of Foreign Economic Activity: Role of Embassy, Attaches to Foreign Economics, Representatives of the Chamber of Commerce. Methods of mapping the economic situation of the host country, the role of diplomacy in influencing the economic decisions of the host country, the actual economic situation of Hungary, presenting opportunities to economic and political decision-makers, informing the public.
- 12.2.10. Cultural activities of cultural institutes, embassies, press coverage: Balassi institutional network, Hungarian culture and artists' export. Celebrating anniversaries abroad, adapting cultural appearance to Hungarian foreign policy and economic goals. Cultural and press posts.
- 12.2.11. Consular protection of Hungarian citizens abroad: role of the consular section of the embassy, consulates, honorary consuls. Assisting Hungarians in difficulty (legal, counseling, financial), notarial duties, administration of travel documents, citizenship, registration.
- 12.2.12. Handling of foreign nationals' consular affairs in Hungary: receiving applications, forwarding them to the Hungarian authorities, visa police. Receiving immigration, asylum applications. Monitoring changes in the host country's legislation, informing the Hungarian authorities. Tasks resulting from the Schengen Agreement, visa centers. Foreign, consular cooperation for consular representation of Allies (where one state is not represented and the other provides assistance and vice versa).

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Folyamatos 100%-os részvétel az előadásokon, igazolt hiányzás esetén egy oldalas dolgozat a mulasztott témában.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Folyamatnapló az előadásokról, proaktív részvétel az egyes szemináriumokon.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel az előadásokon, igazolt hiányzás esetén egy oldalas dolgozat a témában.

16.2. Az értékelés:

Az egész félévre szóló folyamatnapló leadása az utolsó óra után egy nappal.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bába Iván – Baller Barbara – Halász Iván – Tóth Norbert: A magyar külügyi igazgatás alapjai. Budapest, Dialóg Campus Kiadó, 2016. ISBN: 978-615-5680-11-3

17.2. Ajánlott irodalom:

2. Martonyi János – Bába Iván: Diplomáciai Lexikon. A nemzetközi kapcsolatok kézikönyve. Éghajlat Könyvkiadó, 2018. ISBN: 9789639862142

Budapest, 2021.01.05.

Robák Ferenc,
címetes egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNJTM02
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Az emberi jogok nemzetközi jogi védelme
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** International legal protection of human rights
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Jogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Vizi Balázs, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy a hallgatók megfelelő ismereteket szerezzenek a nemzetközi emberi jogi rezsím kialakulásáról, a legfontosabb, az ENSZ és regionális nemzetközi szervezetek keretében létrejött emberi jogi egyezményekről és mechanizmusokról (bizottságok, bíróságok). Ezen felül a jogvédő intézmények eljárási szabályairól, az egyéni panaszeljárások intézményéről. A cél, hogy az emberi jogok nemzetközi védelmének különböző területeiről megfelelő áttekintést kapjanak a hallgatók.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Due to this subject, students get knowledge about the evolution of international human rights, the most important human rights instruments drafted under the aegis of universal and regional international organizations, the legal protection mechanisms (committees and courts) established by various documents, as well as the procedural order of legal protection institutions including the conditions of submit individual complaints and their practice of inquiry. The idea is to offer a broad insight in the various fields of international human rights protection.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri az emberi jogi és kisebbségi jogi rezsimeket, valamint azok regionális rendszerét.

Képességei: Képes a kitekintő jellegű munkára, az egyéb a társszakterületek és tudományágak eredményeinek az aktív és hatékony felhasználására.

Attitűdje: Nyitott és toleráns azoknak a társadalmi csoportoknak a nézeteivel, gondolkodási formáival és életmódjával szemben, amelyekkel társadalomkutatóként szakmai munkája során kapcsolatba kerül.

Autonómiája és felelőssége: Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/she is familiar with the human rights and minority legal regimes, and their regional system.

Capabilities: Is capable of outward-looking work, using the results of other related professional fields and disciplines actively and efficiently.

Attitude: Openness and tolerance to the views, mental attitude and lifestyle of social groups he/she contacts with in his/her professional work as a social researcher.

Autonomy and responsibility: He/she is an independent and responsible person in the academic life of his/her professional field, and represents its professional principles and research results in every possible forum.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Az emberi jogok eredete, történelmi gyökerei. Az emberi jogok három nemzedéke.
- 12.1.2. Az emberi jogok nemzetközi törvénye
- 12.1.3. Az ENSZ keretében született emberi jogi egyezmények
- 12.1.4. Az emberi jogok védelmének amerikai rendszere
- 12.1.5. Az emberi jogok védelmének afrikai rendszere és az emberi jogok arab chartája
- 12.1.6. Az Európa Tanács és az emberi jogok védelme
- 12.1.7. Az Európai Unió és az emberi jogok védelme
- 12.1.8. Az EBESZ és az emberi jogok védelme
- 12.1.9. A kisebbségi jogok és az emberi jogok védelmének kapcsolata
- 12.1.10. Az emberi jogok nemzetközi ellenőrzésének politikai formái – ENSZ
- 12.1.11. Kvázi bírósági fórumok a nemzetközi ellenőrzés terén
- 12.1.12. Az Emberi Jogok Európai Bírósága
- 12.1.13. Az egyéni panaszjog intézménye
- 12.1.14. Összegzés

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. The origins and historical evolution of human rights.
- 12.2.2. The three generations of human rights.
- 12.2.3. The International Bill of Human Rights.
- 12.2.4. UN treaties on human rights.
- 12.2.5. The regional protection of human rights: the American system.
- 12.2.6. Regional protection of human rights: African system and the Arab Charter on Human Rights.
- 12.2.7. The Council of Europe and the protection of human rights.
- 12.2.8. The EU and human rights protection.
- 12.2.9. The OSCE and its role in human rights protection.
- 12.2.10. The protection of minority rights and its links to the international protection of human rights.
- 12.2.11. Monitoring mechanisms related to the protection of human rights: the UN.

- 12.2.12. Quasi-judicial forums.
- 12.2.13. Individual complaint.
- 12.2.14. The European Court of Human Rights.
- 12.2.15. Summary

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Legalább az órák 70%-án részvétel, igazolt hiányzás esetén a pótlás házi dolgozat.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Nincs félévközi feladat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Nem adható aláírás, ha az igazolatlan hiányzások meghaladják a tanórák számának 30%-át

16.2. Az értékelés:

Szóbeli kollokvium (K).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Masenkó-Mavi Viktor: Az emberi jogok nemzetközi jogi védelme. Nemzeti Közszolgálati Egyetem, 2013. ISBN: a478
2. Grád András - Weller Mónika: A strasbourgi emberi jogi bírászkodás kézikönyve Budapest., HVG-ORAC, 2011. ISBN: 9789632581125

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Halmai Gábor - Tóth Gábor Attila: Emberi jogok. Budapest, Osiris, 2008. ISBN: 9789633899526
2. Kardos Gábor: Üres kagylóhéj? - A szociális jogok nemzetközi jogi védelmének egyes kérdései. Budapest, Gondolat, 2003. ISBN: 9639500488.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Vizi Balázs, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTMO02
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Az online kommunikáció szabályozási kérdései
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Regulatory aspects of online communication
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 2 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Bartóki-Gönczy Balázs, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus során a hallgatók megismerkednek az internet hatására megváltozott nyilvánosság társadalomra gyakorolt hatásaival. Külön foglalkozunk az internet működésének alapjaival, a közösségi média, valamint a keresőmotorok jogi és szabályozási kérdéseivel, az online személyiségvédelem és szabadságjogok, adatvédelem legfontosabb ismereteivel.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): During the course, students learn about the impact of the Internet on public communication. We cover the basics of the Internet, the legal and regulatory issues of social media and search engines, and the most important legal issues such as online privacy and liberties, protection of personality.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Magas szinten ismeri és a magabiztos gyakorlati használhatóság követelményeinek megfelelően érti és értelmezi a legfontosabb társadalomtudományi összefüggéseket.

Képességei: Képes a kitekintő jellegű munkára, az egyéb a társszakterületek és tudományágak eredményeinek az aktív és hatékony felhasználására.

Attitűdje: Nyitott és befogadó szakterületének a legkülönbözőbb nemzetközi kutatási eredményei iránt, és elkötelezett az általa hasznosnak ítélt új tudáselemek hazai megismertetése mellett.

Autonómiája és felelőssége: Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Understands and interprets the most important relations in social sciences, with confident practical use of the acquired knowledge.

Capabilities: Outward-looking work, using the results of other related professional fields and disciplines actively and efficiently.

Attitude: Openness and being receptive to the findings of different international research projects of his/her field, and commitment to publicizing the new findings which he/she finds useful in his/her country.

Autonomy and responsibility: He/she is an independent and responsible person in the academic life of his/her professional field, and represents its professional principles and research results in every possible forum.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. A szólásszabadság alapvonalai 1
- 12.1.2. A szólásszabadság alapvonalai 2
- 12.1.3. A médiaszabályozás alapjai 1
- 12.1.4. A médiaszabályozás alapjai 2
- 12.1.5. Az internet működésének alapjai
- 12.1.6. Keresőmotorok és algoritmusok
- 12.1.7. Pluralizmus és a véleménynyilvánítás szabadsága
- 12.1.8. Személyiségi jogok védelme a médiában és az interneten
- 12.1.9. Felelősség kérdése a közösségi médiában
- 12.1.10. Az online kommunikáció büntetőjogi vonatkozásai
- 12.1.11. Választási kampányok médiajogi szabályai, ideértve a közösségi média felületeket (Fake news)
- 12.1.12. Adatvédelem az online kommunikációban
- 12.1.13. Közérdekű adatok nyilvánossága
- 12.1.14. Kereskedelmi kommunikáció (hagyományos és online felületen)

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Basic principles of freedom of expression 1.
- 12.2.2. Basic principles of freedom of expression 2.
- 12.2.3. Basics of media regulation 1.
- 12.2.4. Basics of media regulation 2.
- 12.2.5. Basics of the Internet's functioning
- 12.2.6. Search engines and algorithms
- 12.2.7. Pluralism and freedom of expression
- 12.2.8. Protection of privacy in the media and on the Internet
- 12.2.9. The issue of responsibility in social media
- 12.2.10. The criminal aspects of online communication
- 12.2.11. Election Campaign and Media Law, including Social Media Platforms (Fake news)
- 12.2.12. Privacy in online communication

12.2.13. Publicity of data of public interest

12.2.14. Commercial Communication (Traditional and Online)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni. A feladat olyan írásbeli beadandó dolgozatot jelent, melyet a szorgalmi időszak végéig kell teljesíteni a tantárgyi tematikában jelölt valamely témában.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Nincsen.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele az órákon való előírt részvétel.

16.2. Az értékelés:

Szóbeli vizsga, amelynek során a kötelező irodalom és a foglalkozások anyagának ismerete a követelmény. A kredit megszerzésének feltétele a legalább elégséges érdemjegy.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Koltay András: Az új média és a szólásszabadság, Budapest, Wolters Kluwer, 2019. ISBN: 978 963 295 879 8.
2. Koltay András (szerk.): Magyar és európai médiajog, Budapest, Wolters Kluwer. 2019. ISBN: 978 963 295 883 5.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bartóki-Gönczy Balázs: Az online közvetítők mint az információhoz való hozzáférés új kapuőrei. Budapest, Pázmány Press, 2019. ISBN: 978 963 308 349 9.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Bartóki-Gönczy Balázs, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEUTTM18
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Diplomáciai protokoll
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Diplomatic Protocol
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európa-tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Rada Péter, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus a diplomáciai protokoll gyakorlati orientációjú bemutatását adja, felhívja a figyelmet, hogyan szolgálja a forma a tartalmat.
A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course offers a practice-orientated approach to diplomatic protocol. It demonstrates how the formal frames can help the content.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgatók a szemeszter alatt megismerik a diplomácia viselkedési, kommunikációs és tárgyalási szokásait. Ezzel képesek lesznek elképzeléseik jobb és átgondoltabb, ennek következtében eredményesebb érvényesítésére. A tárgyalásokra való felkészülés és azok logisztikai elemeinek ismerete szintén segíti boldogulásukat.

Képességei: Jártasság a protokoll világában.

Attitűdje: Jártasság a protokoll világában.

Autonómiája és felelőssége: Jártasság a protokoll világában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Students will get to know norms and traditions of diplomacy with respect to behaviour, communication and negotiation. This will enable them to enforce their interests in a more structured and effective way. Preparative tasks for negotiations as well as knowledge related to logistical elements involved, would also contribute to their eventual success.

Capabilities: Knowledge on diplomatic protocol.

Attitude: Knowledge on diplomatic protocol.

Autonomy and responsibility: Knowledge on diplomatic protocol.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Etikett, mint a diplomáciai protokoll egyik munkaeszköze
- 12.1.2. Diplomáciai képviseltek
- 12.1.3. Rangok, beosztások, rangsorolás
- 12.1.4. Diplomáciai kiváltságok és mentességek a nemzetközi jogban
- 12.1.5. Diplomáciai megbízatás, agrément
- 12.1.6. Megbízólevél, küldetés megkezdése, házastársak szerepe
- 12.1.7. Konzuli státusz a nemzetközi jogban és a gyakorlatban, konzuli kiváltságok és mentességek, tiszteletbeli konzulok
- 12.1.8. Rangsorolás (személyek, intézmények, eltérő nemzetközi gyakorlat), állami kitüntetések
- 12.1.9. Közjogi méltóságok, állami protokoll és diplomáciai protokoll találkozása, állami ünnepek, lobogózás
- 12.1.10. Magas szintű látogatások szervezése (hagyományok, képviselő szerepe, minisztériumon belüli munkamegosztás a tartalmi és formai aspektusok egyeztetésére)
- 12.1.11. Nemzetközi konferenciák, tárgyalások, diplomáciai képviseltek a nemzetközi szervezeteknél
- 12.1.12. A diplomáciai tárgyalás nyelve, stílusa és tartalmi súlypontjai
- 12.1.13. Delegációk összeállítása, ültetése
- 12.1.14. Szakértői tárgyalások programja

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Etiquette in diplomacy
- 12.2.2. Diplomatic representations
- 12.2.3. Ranks and duties
- 12.2.4. Diplomatic immunities
- 12.2.5. Credential
- 12.2.6. Agrément
- 12.2.7. Consular duties
- 12.2.8. List of the diplomatic ranks
- 12.2.9. State officials
- 12.2.10. State visits
- 12.2.11. International conferences
- 12.2.12. Diplomatic negotiations
- 12.2.13. Diplomatic delegations
- 12.2.14. Official negotiations

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75%-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Beadandó dolgozat a félév végéig, a félév közben meghatározott feltételek szerint megírt protokoll terv elkészítése.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75%-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

16.2. Az értékelés:

Beadandó dolgozat a félév végéig, a félév közben meghatározott feltételek szerint megírt protokoll terv elkészítése.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Hargitai József: A diplomáciai és konzuli kapcsolatok joga. Budapest, Aula, 2005. ISBN: 963958570X
2. Sille István : Illem, etikett, protokoll. (13. bővített kiadás.) Budapest, Akadémiai Kiadó, 2015. ISBN: 9789630592444
3. Kissinger, Henry: Diplomácia. Bp, Panem, 2014. ISBN: 9789635451999

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Kissinger, Henry: Diplomacy. Simon and Schuster, 1994. ISBN: 0671510991
2. Bokor Balázs: Diplomáciai csalétkek. Budapest, Magyar Közlöny Lap- és Kvk, 2009. ISBN: 9789639722729
3. Görög Ibolya: Protokoll – az életem (2. bővített kiadás). Budapest, Athenaeum, 2014. ISBN: 9789639615540

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Rada Péter, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNKDM06
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Diplomáciatörténet
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Diplomatic History
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Fülöp Mihály, CSc, egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 2 (1 EA + 1 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Az államok együttműködésének jellegzetességei a modern korban. Jelentős történelmi események, amelyek meghatározták a diplomácia fejlődését. Diplomáciai alapidokumentumok (békeszerződések, megállapodások, törvények) elemzése, békerendszerek tanulmányozása. Nagy-hatalmi érdekek és célkitűzések szerepe a modern diplomácia történetében. A tantárgy XX-XXI. század diplomáciatörténetét foglalja össze Kissinger nagy szintézise alapján, az egyetemes történeten belül Közép-Európa integrációs- és dezintegrációs folyamataira, s különösen Magyarországra figyelemmel. A nemzetközi kapcsolatok főszereplői az első és második világháborúban, majd a hidegháborúban győztes nagyhatalmak, az egymásnak feszülő szövetségek, ezért a kurzusban kiemelten foglalkozunk a diplomácia kudarcához, vagyis a háborúhoz vezető út feltárásával, a háborúk okozta átrendeződések történetével, a nemzetközi politikai élet trendjeivel.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The characteristics of cooperation among states in the modern age. Significant historical events, which defined the evolution of diplomacy. Analysis of basic diplomatic documents (peace treaties, agreements, laws), the study of peace-systems. The role of great-powers' interests and goals in the modern age history. The lecture contains the history of diplomacy of the 20th and 21st centuries according to Kissinger's great „Diplomacy” synthesis. In the framework of the universal history teaching it concentrates on Central European integration and desintegration processes, with special regard on Hungary. It also focuses on the main actors of the international relations during the first and second world war, on the winners of the Cold War and alliance formation. Therefore the course highlights the failures of diplomacy, explores the road to wars, the changes caused by them and the trends of international political life.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Tájékozott a 21. századi legjelentősebb világpolitikai konfliktusok és válságok

összefüggésrendszerében.

Képességei: Képes a megszerzett interdiszciplináris ismeretek birtokában egy adott világpolitikai konfliktus és válság külpolitikai elemzésére.

Attitűdje: Lényeglátás, kreativitás és módszertani tudatosság jellemzik.

Autonómiája és felelőssége: Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/ she is familiar with the relational system of the most significant conflicts and crises of 21st century world politics.

Capabilities: He/she is familiar with the acquired interdisciplinary knowledge, foreign policy analysis of a given world political conflict and crisis.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by perceptiveness, creativity and awareness of methodologies.

Autonomy and responsibility: He/she is an independent and responsible person in the academic life of his/her professional field, and represents its professional principles and research results in every possible forum.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezetés a „rövid évszázad- 1914-1990” nemzetközi kapcsolatainak történetébe. A bécsi kongresszus rendszerének bomlása, az entente és a központi hatalmak szövetségének létrejötte, a balkáni háborúk.
- 12.1.2. A Nagy Háború katonai, politikai, gazdasági és társadalomtörténete. Oroszország, Osztrák-Magyar Monarchia, Németország és a török birodalom összeomlása.
- 12.1.3. A párizsi békekonferencia, Párizs környéki békék: határok, jóvátétel, katonai rendelkezések. A Népszövetség: a konföderatív Európa kísérlete.
- 12.1.4. Angol-francia küzdelem a kontinentális hegemoniáért. A francia szövetségi rendszer és dominancia kudarca. A totalitárius rendszerek létrejötte: a Szovjetunió és a fasiszta Itália. A weimari Németország demokráciája.
- 12.1.5. A náci Németország expanziója. A versailles-i békerend összeomlása.
- 12.1.6. A Molotov-Ribbentrop paktum. A második világháború. Az antifasiszta nagykoalíció: Szovjetunió, Egyesült Államok, Nagy-Britannia. Teherán, Jalta, Potsdam.
- 12.1.7. Az Egyesült Nemzetek Szervezete: az új európai és világrend. A szövetséges nagyhatalmak intézményes együttműködése: az Európai Tanácsadó Bizottság.
- 12.1.8. A német békekötés kudarca. Európa és Németország megosztása. A berlini válság. A szovjet (szláv) szövetségi rendszer és az Észak-Atlanti Szerződés Szervezete létrejötte.
- 12.1.9. Kelet-Nyugat katonai szembenállás, gazdasági és propagandaháború. Fegyverkezési verseny. Atomhatalmak. Háborúk a periférián (Korea).
- 12.1.10. 1956-os magyar forradalom: a szovjet tömb eróziójának kezdete. A szövetségi rendszerek megszilárdulása, polarizálódása és a nukleáris erőegyensúly. Kína. De Gaulle Franciaországa.
- 12.1.11. A gyarmatbirodalmak bomlása. A Harmadik Világbeli konfliktusok. A vietnami háború.
- 12.1.12. 1968: Csehszlovákia és az enyhülés. Az NSZK Ostpolitik. Az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlettől a berlini fal leomlásáig.

- 12.1.13. A hidegháborús konfliktus vége: a két német állam egyesülése. A Szovjet- Európa összeomlása, demokratikus, független jogállamok létrejötte Európa keleti felén. Az Európai Unió elmélyítése és kibővítése.
- 12.1.14. A balkáni, kaukázusi és balti utódállami konfliktusok és válságok. 9/11: az Egyesült Államok iraki és afganisztáni háborúja. A világ és Európa politikai, gazdasági átrendeződése 2008-2020. A görög válság, az orosz-ukrán konfliktus, a migráns válság.

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction in the history of international relations- 1914-1990. The dissolution of the „Concert des Nations”- the Vienna congress (1815) European order. The genesis of the two alliances: entente and central powers. The Balkan wars.
- 12.2.2. The military, political, economic and social history of the Great War. The collapse of the Russian, Austro-Hungarian, German and Ottoman Empires.
- 12.2.3. The Paris Peace Conference. The Versailles, Saint-Germain- en-Laye, Neuilly, Trianon, Sevres peace treaties. The League of Nations. The confederate Europe.
- 12.2.4. The French- British struggle for continental hegemony. The failure of the French alliance system. The genesis of the totalitarian regimes: the Soviet Union and fascist Italy. The Weimar Republic.
- 12.2.5. The collapse of Versailles system.
- 12.2.6. The Molotov- Ribbentrop pact. The Second World War. The „strange alliance”: the Soviet Union, the USA and the United Kingdom. Tehran, the Crimean (Yalta) and Berlin (Potsdam) summits.
- 12.2.7. United Nations: the new World and European order. The European Advisory Commission.
- 12.2.8. The failure of the conclusion of German peace treaty. The Berlin blockade. The Soviet (slav) alliance and NATO.)
- 12.2.9. East-West military, economic and political confrontation: the Cold War. The arms race. The nuclear weapons. A peripheric war: Korea.)
- 12.2.10. The Hungarian revolution- 1956. The consolidation, polarization of alliance systems. Nuclear deterrence. China. France (de Gaulle).
- 12.2.11. The genesis of the Third world and the collapse of colonial Empires. The Vietnam war.
- 12.2.12. The Prague spring, the invasion of Czechoslovakia 1968,. West Germany’s Ostpolitik. From the Helsinki process (CSCE) to the tearing down of the Berlin wall.
- 12.2.13. The end of the first Cold War. The collapse of the Soviet Empire. The rebirth of independent states and new democracies in the Eastern part of Europe. The enlargement and deepening of the European Union.
- 12.2.14. Balkan, Caucasus and Baltic succession conflicts and wars. The genesis of a new world order 2008-2020- The Greek debt crisi, the Russian- Ukrainian war, the refugee crisis. The coronavirus.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Részvétel az előadások 75 %-án, a hiányzásról az igazolásokat be kell mutatni, a hiányzás túllépés esetén beszámoló tartása.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgatók 10-15 oldalas évközi dolgozatot írnak, illetve prezi.com/Power Point Presentations kiselőadást tartanak a jegy megajánlására.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel az előadások 75%-án és az évközi dolgozat.

16.2. Az értékelés:

A hallgatók 10-15 oldalas évközi dolgozatot írnak, és ezenkívül prezi.com/Power Point Presentations kiselőadást tartanak.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges évközi értékelés (ÉÉ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Henry Kissinger: Diplomácia. Panem Kft., 2008. ISBN: 9789635451999
2. Fülöp Mihály: A befejezetlen béke. Budapest, Püski, 2008. ISBN: 978 963 9592 64

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Németh István: Európa 1945-2000. A megosztástól az egységig. Budapest, Aula, 2004. ISBN: 9639585203
2. Németh István (szerk.): 20. századi egyetemes történet. I. Európa. Budapest, Osiris, 2006. ISBN: 9633897602
3. Németh István (szerk.): 20. századi egyetemes történet. II. Európán kívüli országok. Budapest, Osiris, 2006. ISBN: 9633897612
4. Gilbert, Martin: A History of the Twentieth Century I-II-III. Harpers Collins 1997-1999. ISBN-10: 0688100643, ISBN: 000215869
5. Kennedy, Paul: A nagyhatalmak tündöklése és bukása. Budapest, Akadémia Kiadó, 1992. ISBN: 9630560763

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Fülöp Mihály, CSc,
egyetemi tanár sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKNGTM02
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Döntéshozatal nemzetközi környezetben
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Decision making in international environment
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Kutasi Gábor, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 2 (0 EA + 2 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy a döntéshozatal széleskörű elméletikérdéseiről ad áttekintést, részletesen bemutatja a főbb döntéseméleti iskolákat és módszereket. Kiemelten foglalkozik a nemzetközi környezetben zajló döntéshozatal sajátosságaival, a kulturális elemek hatásaival. A hallgatók elsajátítják a döntésmódszertan alapjait, a döntés-előkészítés és a döntéshozatal technikáit. Megismerik a döntéshozatal befolyásoló fontosabb kulturális dimenziókat és a nemzetközi környezetben zajló döntéshozatali folyamatok jellemzőit, képessé válnak a kulturális különbségekből fakadó döntési problémák azonosítására.
A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course provides an overview of the broad theoretical issues of decision making, and details the major schools and methods of decision theory. Special attention is paid to the peculiarities of decision making in the international environment and the effects of cultural elements. Students will learn the basics of decision-making methodology, techniques of decision preparation and decision making. They become familiar with the major cultural dimensions that influence decision-making and the characteristics of decision-making processes in an international context, and are able to identify decision problems arising from cultural differences.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Magas szinten ismeri és a magabiztos gyakorlati használhatóság követelményeinek megfelelően érti és értelmezi a legfontosabb társadalmtudományi összefüggéseket. Ismeri a döntések háttérének elemzési módszertanát.

Képességei: Képes tájékozódni a különféle nemzetközi szervezetek döntéshozatali mechanizmusában, valamint képes megérteni az egyes nagyhatalmak főbb külpolitikai döntéshozatali mechanizmusát. Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre és a különböző következtetések szintetizálására. Képes a változásokhoz alkalmazkodni,

adaptációs koncepcióját el tudja fogadtatni munkatársaival és egyéb partnereivel is.

Attitűdje: Minden szervezeti, intézményi tevékenysége során felelős módon latba veti tudását és befolyását a minőségi munkavégzés elismertetése mellett. Átlátja a nemzetközi döntések háttérét és mozgatórugóit.

Autonómiája és felelőssége: Önálló és felelős döntéseket hoz munkája során saját tudományos munkásságára, valamint az irányítása alá tartozók munkaprogramjaira vonatkozóan. Önálló és felelős szerepeket vállal a szakmai szervezetek hazai és nemzetközi működésében, valamint az érdekérvényesítő fórumok munkájában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Understands and interprets the most important relations in social sciences, with confident practical use of the acquired knowledge. Knows the methodology for analyzing the background of decisions.

Capabilities: Understanding the decision-making mechanism of different international organizations, and the main decision-making mechanism of great powers concerning their foreign policy . Independent analysis, evaluation and synthesis of different conclusions while solving professional tasks. Adapting to changes and of having his/her concept of adaptation accepted by his/her colleagues and other partners.

Attitude: Using his/her knowledge and influence responsibly in all his/her organizational and institutional activities in order to have quality work recognised. Understands the background and drivers of international decisions.

Autonomy and responsibility: He/she makes independent and responsible decisions in his/her work with regard to his/her own academic work, and the work programmes of people managed by him/her. He/she undertakes independent and responsible roles in the domestic and international operation of professional organizations, and the work of negotiation forums.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. A félév megbeszélése. A problémamegoldás és a döntéshozatal kapcsolata. A problémák felismerése. A problémák időbeni fejlődése. Probléma taxonómiák. A döntésemélet interdiszciplináris kerete. Filozófiai, közgazdasági közelítésmód, az adminisztratív modell, Skinner modellje, a fokozatos hozadék és a szemetes kosár modell. Az egyéni és szervezeti döntéshozatali modellek jellemzői. A bizonytalanság, a komplexitás és az időtényezőszerepe a problémamegoldásban. Bizonytalanságkerülés hatása a döntésekre.
- 12.1.2. Racionális döntéshozatal, rational choice.
- 12.1.3. A korlátozott racionalitás és megnyilvánulásai. Jól és rosszul strukturált döntési helyzetek. Az információfeldolgozás korlátjai. Stratégiai döntéshozatal. Inkrementalizmus.
- 12.1.4. Korlátozott racionalitás a nemzetközi kapcsolatokban.
- 12.1.5. Viselkedéstudományi megközelítés, irracionalitás, anomáliák.
- 12.1.6. Döntéshozatal kockázat mellett. Kilátásemélet.
- 12.1.7. Csoportos döntéshozatal: A döntéshozatali csoportjellemezői. A csoportviselkedés elméletei. A csoportszerkezet. Csoportkommunikáció. A hatékony csoport jellemzői. Csoporton belüli szerepek. Groupthink, bizottsági döntéshozatal, elitcsoportok a döntéshozatalban. Nemzetközi szervezetek értelmezése döntéshozatali szempontból. A társadalmi döntések elméletei. A Public Choice.
- 12.1.8. A memória, a sztereotípiák és a sémák szerepe. A valószínűség normatív és leíró elmélete. Heurisztikák.

- 12.1.9. Játékelméleti modellek a döntéstámogatásban: mátrixok, döntési fák. Döntéshozatal versenyző környezetben, kompenzációs és nemkompenzációs modellek.
- 12.1.10. Döntések válságban és fenyegettség alatt.
- 12.1.11. Kultúra és döntéshozatal, kötöttségek és kompromisszumok. A hatalmi távköz hatása a döntési struktúrákra. Döntéshozatal individualista és kollektivistákultúrákban. A konfliktusok jellemzői és okai multikulturális környezetben. A tárgyalás, mint konfliktus megoldó technika. A konfliktusok játékelméletiközelítése. Alapjátzmák. Konfliktusok a csoportos döntéshozatal során.
- 12.1.12. Hallgatói esettanulmányprezentációk
- 12.1.13. Hallgatói esettanulmányprezentációk
- 12.1.14. Hallgatói esettanulmányprezentációk

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Semester discussion. Relationship between problem solving and decision making. Identifying problems. Development of problems over time. Problem taxonomies. The interdisciplinary framework of decision theory. Philosophical, economic approaches, the administrative model, the Skinner model, the gradual yield and the garbage basket model. Characteristics of individual and organizational decision making models. The role of uncertainty, complexity, and time in problem solving. The effect of avoiding uncertainty on decisions.
- 12.2.2. Rational decision making, rational choice.
- 12.2.3. Limited rationality and its manifestations. Well and poorly structured decision situations. Limitations of information processing. Strategic decision making. Inkrementalizmus.
- 12.2.4. Limited rationality in international relations.
- 12.2.5. Behavioral approach, irrationality, anomalies.
- 12.2.6. Decision making at risk. View Theory.
- 12.2.7. Group Decision Making: Group features of decision making. Theories of group behavior. The group structure. Group Communications. Features of an effective group. Roles within a group. Groupthink, committee decision making, elite groups in decision making. Interpretation of International Organizations for Decision Making. Theories of social decisions. The Public Choice.
- 12.2.8. The role of memory, stereotypes and schemas. The normative and descriptive theory of probability. Heuristics.
- 12.2.9. Game Theory Models in Decision Support: Matrices, Decision Trees. Decision-making in a competitive environment, compensation and non-compensation models.
- 12.2.10. Decisions in times of crisis and threat.
- 12.2.11. Culture and decision making, constraints and trade-offs. Impact of power gap on decision structures. Decision-making in individualist and collectivist cultures. Characteristics and causes of conflicts in a multicultural environment. Negotiation as a conflict resolution technique. Confronting conflicts with game theory. Basic Game. Conflicts in group decision making.
- 12.2.12. Student case study presentations
- 12.2.13. Student case study presentations
- 12.2.14. Student Case Study Presentations

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Aktív órai részvétel, csoportmunka, prezentáció, legalább 10 szemináriumi alkalmon a 14-ből.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Órai esettanulmány elemzések csoportmunkában, prezentáció az utolsó 4 szeminárium egyikén.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Aláírás megszerzése: legalább 10 alkalommal részvétel az órán.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy: órai aktivitás 20 pont tanári értékelés alapján. Prezentáció és ehhez kapcsolódó beadandó esettanulmányelemzés 30 pont. ponttárok: 25-től elégséges, 31-től közepes, 37-től jó, 42-től jeles. A prezentáció és beadandó 30 pontjának megoszlása: 3 pont előzetes konzultáció az oktatóval a prezentáció tartalmáról. Konzultációs időpontok az esettanulmányok kiadásával egy időben lesznek megadva, amelyre feliratkozással lehet jelentkezni. 10 pont a beadandó: Az esettanulmány elemzése 6-7 ezer karakter hosszán a megadott kérdésekre válaszolva. Beadási határidő: 2020. május eleje. 12 pont prezentáció: szempont, hogy mennyire alapos a felkészülés, mennyire fókuszál az elemzési kérdésekre, mennyire tudja bevonni a többieket egy-egy kérdéssel vagy feladattal. Az esettanulmányfeldolgozást és prezentációt a hallgatók párban végzik. (Esetleg megengedett, hogy valaki egyedül végezze.)

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Zoltayné Paprika Zita: Döntésmélet. Budapest, Alinea Kiadó, 2005. ISBN: 9638665122

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Thaler Richard H.: Rendbontók A viselkedési közgazdaságtan térnyerése. Budapest, HVG Könyvek, 2016. ISBN: 9789633043547
2. Simon, Herbert: Az ésszerűség szerepe az emberi életben. Budapest, Gondolat Kiadó, 2004. ISBN: 9789639500082
3. Kahneman, Daniel: Gyors és lassú gondolkodás. Budapest, HVG Könyvek, 2019. ISBN: 9789633047606

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Kutasi Gábor, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** HHKNBTTMA01
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** EU külkapcsolati rendszere
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** System of EU's Foreign Relations
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1.** 4 kredit
  - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Molnár Anna, PhD, egyetemi tanár
- 8. A tanórák száma és típusa**
  - 8.1.** össz óraszám/félév:
    - 8.1.1. nappali munkarend: 56 (28 EA + 28 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 16 (8 EA + 8 GY)
  - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4 (2 EA + 2 GY)
  - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy az előadások során a hallgatók általános ismereteket kapjanak és elsajátítsák az Európai Unió külkapcsolati rendszerével összefüggő ismereteket. Az előadások során megismerik a külkapcsolati rendszer fejlődésének történelmi előzményeit (EVK, EPE, KKBP, KBVP), kialakulásának legfontosabb állomásait, területeit (kereskedelempolitika, fejlesztéspolitika és a humanitárius segélyezés, bővítéspolitika, KKBP, KBVP stb.) intézményrendszerét (EB, EKSZ stb.), főbb szereplőit (HR/VP) és eszközeit (átfogó és integrált megközelítés). A tantárgy elsajátítása lehetővé teszi, hogy a hallgatók tanulmányaik, illetve pályájuk során alkalmazni tudják az EU külkapcsolati rendszerének fogalmi kereteit. A szemináriumok célja, hogy a hallgatók esettanulmányokon és a megadott szakirodalom alapján önállóan, illetve a szemináriumi foglalkozások alakalmával közösen feldolgozzák az Európai Unió külkapcsolati rendszerével kapcsolatos alapvető dokumentumokat és szakirodalmat, és elősegítse a feldolgozott témával kapcsolatos ismeretek (elméleti alapok, az EU kapcsolata más nemzetközi szervezetekkel és nagyhatalmakkal, átfogó megközelítés, KKBP, KBVP, HR/VP, EKSZ stb.) elmélyítését és alkalmazását.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The subject of the course is to give general overview on the external relations policies of the EU. The lecture will start with the presentation of the development of historical aspects: EEC, EPC, CFSP, CSDP). The course will then follow the concrete tools of external relations (trade policy, development and humanitarian policy, enlargement policy, CFSP, CSDP etc.). The course will present institutional structures, decision making processes, the role of the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy. The aim of the seminar to provide knowledge on international relations of the EU, with special regards to the theories, bilateral and multilateral relations of the EU, CFSP, CSDP, EEAS, HR/VP.
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Rendszerezett ismeretekkel rendelkezik az európai külpolitikai rendszerekről, valamint a kormányzati rendszerek domináns nemzetközi típusairól. A hallgatók átfogó ismeretekkel rendelkeznek az EU külkapcsolati rendszerével, az intézményi rendszerekkel és a döntéshozatali folyamatokkal kapcsolatban.

Képességei: Képes a megszerzett ismeretei birtokában a társadalmi folyamatok általa kutató szelében új tudományos eredmények elemzésére, új tények és összefüggések feltárására, tudásának önálló szakmai koncepció formájában történő értékesítésére. Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre és a különböző következtetések szintetizálására. Képes az EU külkapcsolati rendszerét elemezni és értékelni.

Attitűdje: Nyitott és befogadó szakterületének a legkülönbözőbb nemzetközi kutatási eredményei iránt, és elkötelezett az általa hasznosnak ítélt új tudáselemek hazai megismertetése mellett. Lényeglátás, kreativitás és módszertani tudatosság jellemzők.

Autonómiaja és felelőssége: Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Students are familiar with the European foreign political systems, and of the dominant international types of governmental systems. Students are familiar with the external relations of the EU, with the main institutional structures and decision making processes.

Capabilities: She/he is capable of analyzing new scientific results, finding new facts and relations, and marketing his/her knowledge in the form of an independent professional concept with the acquired knowledge, in the segment of social issues which he/she researches. She/he is capable of independent analysis, evaluation and synthesis of different conclusions while solving professional tasks. She/he is capable of analyzing and assessing the international relations of the EU.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by Openness and being receptive to the findings of different international research projects of his/her field, and commitment to publicizing the new findings which he/she finds useful in his/her country. His/her personal attitude is characterized by perceptiveness, creativity and awareness of methodologies.

Autonomy and responsibility: He/she makes independent and responsible decisions in his/her work with regard to his/her own academic work, and the work programmes of people managed by him/her.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezetés, feladatkiosztás
- 12.1.2. Elméleti háttér
- 12.1.3. Az EK/EU külkapcsolati rendszer fejlődésének történeti háttere, az EK/EU külső képviselő, diplomáciai kapcsolatok
- 12.1.4. A kereskedelmi kapcsolatok koncentrikus rendszere, a fejlesztéspolitika és a humanitárius segélyezés
- 12.1.5. Zárthelyi dolgozat
- 12.1.6. Az EPÉ-től a KKBP és a KBVP kialakulásáig
- 12.1.7. Esettanulmány: az EU bővítéspolitikája, illetve az ENP, déli és keleti partnerség
- 12.1.8. A külügyi és biztonságpolitikai főképviseelő és az EKSZ
- 12.1.9. Stratégiai dokumentumok és a globális stratégia
- 12.1.10. Esettanulmány: az EU-USA és EU-Orosz Föderáció kapcsolata

- 12.1.11. Esettanulmány: az EU-Japán és EU-Kína kapcsolata
- 12.1.12. Esettanulmány: az EU és Afrika, illetve az EU és Latin-Amerika kapcsolata
- 12.1.13. II. zárthelyi dolgozat
- 12.1.14. Zárthelyi dolgozat javító

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction, assignment of tasks
- 12.2.2. Theoretical background
- 12.2.3. Historical background of the development of the EC / EU external relations and diplomatic relations
- 12.2.4. Concentric system of trade relations, development policy and humanitarian aid
- 12.2.5. written test
- 12.2.6. From the EPE to the development of CFSP and CSDP
- 12.2.7. Case Study: the Enlargement Policy, the ENP, the Southern and Eastern Partnership
- 12.2.8. High Representative for Foreign Affairs and Security Policy and the EEAS
- 12.2.9. Strategic Documents and the Global Strategy
- 12.2.10. Case Study: EU-US and EU-Russian Relations
- 12.2.11. Case Study: EU-Japan and EU-China Relations
- 12.2.12. Case study: EU-Africa and EU-Latin America relations
- 12.2.13. written test
- 12.2.14. written test (I or II)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni. Az igazolatlan hiányzás nem pótolható. 25% feletti igazolatlan hiányzással az aláírás megtagadásra kerül.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A zárthelyi dolgozat esetében az értékelés a hallgató által elért pontok alapján a következő módon történik: 0-50% = elégtelen (1), 51%-62,5% = elégséges (2), 63%-75% = közepes (3), 76%-87,5%= jó (4), 88%-100 = jeles (5).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás feltétele az előadásokon történő 75%-os részvétel. A feladatok pótlása az oktatóval egyeztetve történik.

16.2. Az értékelés:

Az írásbeli kollokvium esetében az értékelés a hallgató által elért pontok alapján a következő módon történik: 0-50% = elégtelen (1), 51%-62,5% = elégséges (2), 63%-75% = közepes (3), 76%-87,5%= jó (4), 88%-100 = jeles (5).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Simon Zoltán (szerk.): Az Európai Unió a világban – uniós külkapcsolatok a 21. században. Budapest, L'Harmattan Kiadó, 2017. ISBN: 9789634142966
2. Balázs Péter: Az Európai Unió külpolitikája. Budapest, Wolters Kluwer Kft. 2016. ISBN: 9789632956428
3. Molnár Anna: Az EU külkapcsolati rendszere. Budapest, Dialóg Campus Kiadó. 2018. ISBN: 978-615-5877-07-0
4. Koller Boglárka – Ördögh Tibor (szerk.): Európaizáció a Nyugat-Balkánon. Budapest, Dialóg Campus Kiadó. 2019. ISBN: 9786155945786 (nyomtatott); ISBN 9786155945830 (elektronikus)

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Zoltán Gálik – Anna Molnár (ed.): Regional and Bilateral Relations of the European Union. Budapest, Dialóg Campus. 2019, ISBN 978-615-5945-52-6
2. Rehr, Jochen (ed.): Handbook on CSDP, The Common Security and Defence Policy of the European Union. Wien, Irectorate for Security Policy of the Federal Ministry of Defence and Sports of the Republic of Austria. 2017. ISBN: 9789295201040
3. Rehr, Jochen: Handbook for decision makers The Common Security and Defence Policy of the European Union. Wien, Armed Forces Printing Centre. 2017. ISBN: 9789295201088

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Molnár Anna, PhD,
egyetemi tanár sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** ÁEUTTM08
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Európai eszme- és politikatörténet
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** History of European Thought and Politics
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1.** 3 kredit
  - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európa-tanulmányok Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Koller Boglárka, PhD, egyetemi tanár
- 8. A tanórák száma és típusa**
  - 8.1.** össz óraszám/félév:
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
  - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
  - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy az európai egység gondolat bemutatásával indítva az európai eszme-, és politikatörténet átfogó áttekintését nyújtja. A jelenkori európai integráció politika- és intézményrendszeréből visszatekintve a kurzus tárgyalja az európai egységhez kötődő legfontosabb antik és középkori gyökereket, újkori koncepciókat és a jelenkori terveket, víziókat is. A kurzus második felében az európai integrációtörténet legfontosabb mérföldköveinek áttekintésére kerül sor szintén az egyes korszakok legjelentősebb Európa-tervezeteinek bemutatásával. A kurzus végén sor kerül az Európa Unió jelenkori kihívásainak is a rövid bemutatására.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to introduce students the history of European thought and the milestones of integration history in post-1945 Europe. Students also get acquainted with the theories of integration and gain insights into the complex, dynamic relationship of EU's institutional and political system and the member states. The course discusses the process of enlargement with special focus on the Western Balkan, the exit of United Kingdom and the effects of the multiple crisis in the Union. Current issues in EU Politics are also covered.
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Rendszeresített ismeretekkel rendelkezik a magyar, az európai és az Európán kívüli politikai rendszerekről, valamint a kormányzati rendszerek domináns nemzetközi típusairól.

Képességei: Képes a megszerzett ismeretei birtokában a társadalmi folyamatok általa kutatott szelvényében új tudományos eredmények elemzésére, új tények és összefüggések feltárására, tudásának önálló szakmai koncepció formájában történő értékesítésére.

Attitűdje: Nyitott és befogadó szakterületének a legkülönfélébb nemzetközi kutatási eredményei iránt, és elkötelezett az általa hasznosnak ítélt új tudáselemek hazai megismertetése mellett.

Autonómiája és felelőssége: Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The Hungarian and European political systems, and of those outside of Europe, and of the dominant international types of governmental systems.

Capabilities: Analyzing new scientific results, finding new facts and relations, and marketing his/her knowledge in the form of an independent professional concept with the acquired knowledge, in the segment of social issues which he/she researches.

Attitude: Openness and being receptive to the findings of different international research projects of his/her field, and commitment to publicizing the new findings which he/she finds useful in his/her country.

Autonomy and responsibility: He/she is an independent and responsible person in the academic life of his/her professional field, and represents its professional principles and research results in every possible forum.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Mit jelent az, hogy Európa? Hol húzódnak Európa határai? – bevezetés, követelmények
- 12.1.2. Egység gondolat és Európa önértelmezése a 14. századtól a 18. századig
- 12.1.3. Nemzeti eszme és nacionalizmus a 18. és 19. századi Európában
- 12.1.4. Európa-gondolat Közép-Európában
- 12.1.5. Az európai integráció közvetlen előzményei a 20. században
- 12.1.6. Az európai integrációs elméletek a második világháború után
- 12.1.7. A II. világháború utáni világpolitikai helyzet és annak hatása az európai egységesülési folyamatra. A nyugat-európai integráció indulásának körülményei
- 12.1.8. A hatvanas évek európai integrációtörténetének sikerei és kudarcai. Útkeresés a hetvenes évek Európájában
- 12.1.9. A megtorpanó, majd új lendületre kapó integráció a nyolcvanas években. Az Európai Unió születése a kilencvenes években.
- 12.1.10. Inklúzió és bővítés - különös tekintettel a keleti bővítésre
- 12.1.11. Válságok Európája - integráció az új évezredben
- 12.1.12. Differenciált integráció a huszonnyolcask Európájában
- 12.1.13. Jövőképek és víziók a jelenkori Európában I.
- 12.1.14. Jövőképek és víziók a jelenkori Európában II.

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. The thought of European unity and Europe's self-understanding from the 14th century to the 18th century
- 12.2.2. National idea and nationalism in 18th and 19th century Europe
- 12.2.3. The idea of common Europe in Central Europe
- 12.2.4. The direct antecedents of European integration in the 20th century
- 12.2.5. European integration theories after World War II.

- 12.2.6. The Post-World War II political situation and its impact on the European unification process. The pre-conditions for the launch of Western European integration
- 12.2.7. Successes and failures in the history of European integration in the 1960s.
- 12.2.8. European integration in the 1970s
- 12.2.9. The stagnation and the new impetus in the 1980s
- 12.2.10. The birth of the European Union in the 1990s.
- 12.2.11. Inclusion and enlargement - with particular emphasis CEE countries
- 12.2.12. Europe of Crises - Integration in the New Millennium
- 12.2.13. Differentiated integration in the Europe of twenty-eight
- 12.2.14. Current issues and the future path of integration I.
- 12.2.15. Current issues and the future path of integration II.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75%-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható igazolatlan hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A kredit megszerzésének feltétele: szóbeli vizsga.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75%-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható igazolatlan hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

16.2. Az értékelés:

A hallgatók részt vesznek az órai feladatokban és a vizsgaidőszakban szóbeli vizsgát tesznek.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

- 1. Az EU és Európa stratégiai kérdései (szöveggyűjtemény). Ludovika Egyetemi Kiadó, megjelenés alatt.
- 2. Arató Krisztina – Koller Boglárka: Európa utazása. Integrációtörténet. Budapest, Gondolat, 2015. ISBN: 9789636936150

17.2. Ajánlott irodalom:

- 1. Pokol Béla: Európai jurisztokrácia. Budapest, Dialóg Campus Kiadó, 2019. ISBN: 978-615-5945-42-7
- 2. Szénási Éva (szerk.): Elméletek az európai egységről I-II. Szöveggyűjtemény. Budapest,

- L'Harmattan Kiadó, 2002. ISBN 9639457904 és ISBN: 9639457906
3. Túrke András – Jánosi Rita (szerk.) Plurimus Unum. Gondolatok Európa egységéről (szöveggyűjtemény). Europa Varietas Institute, 2009. ISBN: 978-963-463-949-7
  4. Kiss Gábor Ferenc: Az EU brit szemmel. Budapest, Századvég Kiadó, 2019. ISBN: 9786155164309
  5. Bóka Éva: Az európai integráció. Elméletek történelmi perspektívában. Budapest, Corvina Kiadó, 2008. ISBN: 9789631357196

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Koller Boglárka, PhD,
egyetemi tanár sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKNGTM09
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Európai gazdasági integráció
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** European Economic Integration
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 4 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33,33% gyakorlat, 66,67% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Szemlér Tamás, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 42 (28 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 12 (8 EA + 4 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 3 (2 EA + 1 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus során a hallgatók megismerkedhetnek az Európai Unió gazdasági integrációjának elméleti alapjaival és gyakorlati megvalósulásával. Megismerik az Európai Unió egyes gazdasági szakpolitikáinak rendszereit, e szakpolitikák elméleti hátterét, gyakorlati céljait, eszközeit, hatásait, korábbi, illetve várható jövőbeni fejlődési irányait. A kurzus során a következő közös politikákkal foglalkozunk a fenti szempontok szerint: Közös Agrárpolitika, regionális és kohéziós politika, közös kereskedelempolitika, versenypolitika. Részletesen megvizsgáljuk az egységes belső piac és a Gazdasági és Monetáris Unió működését, az európai gazdaságpolitikai koordináció előrehaladását. Kitérünk a közös költségvetésre, mint a közös politikák finanszírozásának egyik kiemelten fontos elemére. Képet adunk Európa változó szerepéről a - szintén változó - világgazdaságban.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): During the course students will get acquainted with the theoretical foundations and practical implementation of the economic integration of the European Union. They will learn about the systems of certain economic policies of the European Union, their theoretical background, their practical aims, tools, effects, past and future directions of development. Based on the above, the course deals with the following common policies Common Agricultural Policy, Regional and Cohesion Policy, Common Commercial Policy, Competition Policy. We will examine in detail the functioning of the Single Market and the Economic and Monetary Union and the progress of European economic policy coordination. We will tackle the EU budget as one of the most important elements of financing common policies. We provide a picture of Europe's changing role in the - also changing - world economy.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a világgazdaság főbb tendenciáit és a világ egyes régióinak gazdasági folyamatait, különös tekintettel az Európai Unió gazdasági helyzetére vonatkozóan. Ismeri a nemzetközi politikai, gazdasági, jogi és társadalmi intézmények és folyamatok mélyebb összefüggéseit.

Képességei: Képes a világgazdasági folyamatok mélyebb megértésére és az Európai Uniót, illetve Magyarországot érintő gazdasági jellegű kihívások elemzésére.

Attitűdje: Nyitott és befogadó szakterületének a legkülönbözőbb nemzetközi kutatási eredményei iránt, és elkötelezett az általa hasznosnak ítélt új tudáselemek hazai megismertetése mellett.

Autonómiája és felelőssége: Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon. Önálló és felelős döntéseket hoz munkája során saját tudományos munkásságára, valamint az irányítása alá tartozók munkaprogramjaira vonatkozóan.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The main trends of world economics and the economic trends of individual regions of the world, with special regard to the economic situation of the European Union. The deeper relations of international political, economic, legal and social institutions and issues.

Capabilities: Deeply understanding world economic issues and analyzing the economic challenges affecting the European Union and Hungary.

Attitude: Openness and being receptive to the findings of different international research projects of his/her field, and commitment to publicizing the new findings which he/she finds useful in his/her country.

Autonomy and responsibility: He/she is an independent and responsible person in the academic life of his/her professional field, and represents its professional principles and research results in every possible forum. He/she makes independent and responsible decisions in his/her work with regard to his/her own academic work, and the work programmes of people managed by him/her.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. A gazdasági integráció elméletei.
- 12.1.2. Az európai integráció mikroökonómiája (I).
- 12.1.3. Az európai integráció mikroökonómiája (II).
- 12.1.4. Az egységes belső piac.
- 12.1.5. Az EU közös költségvetése.
- 12.1.6. Közös kereskedelempolitika és versenypolitika.
- 12.1.7. Közös Agrárpolitika és vidékfejlesztés.
- 12.1.8. Regionális és kohéziós politika.
- 12.1.9. A Gazdasági és Monetáris Unió.
- 12.1.10. Gazdaságpolitikai koordináció az EU-ban.
- 12.1.11. Európai gazdasági kormányzás – úton a kiteljesedett Gazdasági és Monetáris Unió felé.
- 12.1.12. Az EU helye a világgazdaságban.
- 12.1.13. Növekedés és válságkezelés a XXI. századi Európában.
- 12.1.14. EU-szintű és tagállami strukturális reformok.

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Theories of economic integration.
- 12.2.2. The microeconomics of European integration I.

- 12.2.3. The microeconomics of European integration II.
- 12.2.4. The single market.
- 12.2.5. The EU budget.
- 12.2.6. Common commercial and competition policies.
- 12.2.7. Common Agricultural Policy and rural development.
- 12.2.8. Regional and cohesion policy.
- 12.2.9. Economic and Monetary Union.
- 12.2.10. Economic policy coordination in the EU.
- 12.2.11. European economic governance – towards a genuine Economic and Monetary Union.
- 12.2.12. The EU in the world economy.
- 12.2.13. Growth and crisis management in the 21st century Europe.
- 12.2.14. EU- and Member State-level structural reforms.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az előadásokon a részvétel nem kötelező, de - a tananyag megfelelő megértése érdekében - ajánlott. A gyakorlatokon a részvétel kötelező; kettőnél (levelező tagozaton egynél) több hiányzás esetén az oktatóval egyeztetett plusz feladattal lehet kiváltani a jelenlétet. A gyakorlatokon egyéni/csoportos félévközi feladatokra (prezentációkra) kerül sor. Ezek elfogadása, valamint a gyakorlatokon való megfelelő mértékű jelenlét (vagy annak fentiek szerinti kiváltása) az aláírás feltétele.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A gyakorlatokon a részvétel kötelező; kettőnél (levelező tagozaton egynél) több hiányzás esetén az oktatóval egyeztetett plusz feladattal lehet kiváltani a jelenlétet. A gyakorlatokon egyéni/csoportos félévközi feladatokra kerül sor. Ezek elfogadása, valamint a megfelelő mértékű jelenlét (vagy annak fentiek szerinti kiváltása) az aláírás feltétele.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlatokon egyéni/csoportos félévközi feladatokra (prezentációkra) kerül sor. Ezek elfogadása, valamint a gyakorlatokon való megfelelő mértékű jelenlét (vagy annak kiváltása) az aláírás feltétele (l. a 14. pontot).

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati órákon végzett munkával max. 30 pont (feladat: max. 20 pont, órai aktivitás: max. 10 pont), valamint (az aláírás megszerzése esetén) a vizsgaidőszakban megírt max. 70 pontos írásbeli vizsgával összesen max. 100 pont szerezhető. Ponthatárok és érdemjegyek: 0-50: elégtelen, 51-59: elégséges, 60-74: közepes, 75-87: jó, 88-100: jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Halmai Péter: Európai gazdasági integráció. (megjelenés alatt).
2. Palánkai Tibor et alia: A globális és a regionális integráció gazdaságtana. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2011. ISBN: 978-963-05-8977-2

3. Kengyel Ákos (szerk.): Az Európai Unió közös politikái. Budapest, Akadémiai Kiadó. 2010. ISBN: 978-963-05-8748-8

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Marján Attila: Az Európai Unió gazdasága – Minden, amit az EU gazdasági és pénzügyi politikáiról tudni kell. Budapest, HVG Könyvek, 2006. ISBN: 978-963-96-8609-0
2. Kende Tamás – Szűcs Tamás (szerk.): Az Európai Unió politikái. Budapest, Osiris, 2001. ISBN: 978-963-38-9102-7;

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Szemlér Tamás, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNKDM04
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Geopolitika és a nemzetközi viszonyok elmélete
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Geopolitics and the Theory of International Relations
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Zachar Péter Krisztián, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 2 (2 EA + 0 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus célja átfogó ismereteket adni a geopolitika eszmetörténeti alakulásáról, kezdve a stratégiai gondolkodás klasszikus ókori mérföldköveitől, a 19-20. sz. fordulójának nagyhatalmi viszonyai között született klasszikus geopolitikai elméleteken át a hidegháború és az azt követő korszakok legfontosabb geopolitikai gondolkodóinak művein keresztül. A geopolitika és geostratégiai tanulmányok és művek ismeretének segítségével a nagyhatalmi dinamika nemzetközi kapcsolatok tudományos elméleteire gyakorolt hatása, valamint a kortárs politikai tanácsadói és tudományos paradigmák geopolitikai és világrendi elméleti keretrendszere is bemutatásra kerül.
A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course aims to provide a comprehensive understanding of the history of geopolitics, starting with the classic ancient milestones of strategic thinking, through classical geopolitical theories of the 19-20th centuries born in the great power rivalry of the period, and through the works of the most important geopolitical thinkers of the Cold War and subsequent eras. Through the knowledge of geopolitics and geostrategic studies and literature, the influence of great power dynamics on the scientific theories of international relations, as well as the geopolitical and systemic theoretical frameworks of contemporary policy analysis and scientific paradigms will be presented.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**
Tudása: A kurzus során a hallgatók a geopolitikai gondolkodással és a nemzetközi viszonyok elméletével kapcsolatban mélyíthetik tudásukat. Megismerik a nemzetközi kapcsolatok elméletének legfontosabb paradigmáit, és tájékozottak az egyes elméleti irányzatok közötti vitákkal kapcsolatban. Elvárás, hogy a kurzus teljesítését követően átfogó műveltséget szerezzenek mind a geopolitika klasszikus elméletei, hidegháborús és posztmodern irányzatai, valamint a kritikai geopolitika és a nagyhatalmi kérdések nemzetközi kapcsolatok elméleteire gyakorolt szakirodalmából.

Képességei: A hallgató képes a megszerzett interdiszciplináris ismeretek birtokában egy adott világpolitikai konfliktus és válság elemzésére. Képes definiálni a nemzetközi rendszer egyes szereplőinek geostratégiai, politikai és gazdasági érdekeit, illetve azok összefüggésrendszerét.

Attitűdje: Nyitott és befogadó a szakterület legkülönbözőbb nemzetközi kutatási eredményei iránt.

Autonómiája és felelőssége: Felelősségteljesen vesz részt geopolitikával kapcsolatos szakmai koncepciók megvitatásában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: During the course students will be able to deepen their knowledge of geopolitical thinking and the theory of international relations. They will be familiar with the most important paradigms of the theory of international relations, and with the debates between certain theoretical trends. Upon completion of the course, they will acquire comprehensive knowledge of the literature on classical theories of geopolitics, Cold War and postmodernism, and critical geopolitics and superpowers issues in international relations theories.

Capabilities: With the acquired interdisciplinary knowledge, students can conduct analyses of a given world political conflict and crisis. They are able to define the geostrategic, political and economic interests of the actors of the international system, and their system of relations.

Attitude: Openness and being receptive to the findings of different international research projects in related fields.

Autonomy and responsibility: Students participate in the discussion of geopolitical thinking in a responsible way.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Geopolitikai tanulmányok alapfogalmai; a stratégiai gondolkodás fejlődése a klasszikusoktól a modern stratégiai alapvetésekig
- 12.1.2. A geopolitika kontinentális gondolkodói (1945 előtt)
- 12.1.3. A szociáldarwinista irányzatok(1945 előtt)
- 12.1.4. A geopolitika angolszász gondolkodói (1945 előtt) I. – Mahan, Corbett
- 12.1.5. A geopolitika angolszász gondolkodói (1945 előtt) II. – Mackinder, Spykman
- 12.1.6. A stratégiai gondolkodás változása a 20. században I. – Légi uralom, Nagystratégia
- 12.1.7. A stratégiai gondolkodás változása a 20. században II. – Hidegháború, feltartóztatás, nukleáris stratégia
- 12.1.8. A geopolitika régi és új elméletei a hidegháborúban (Lacoste, Gray, Cohen)
- 12.1.9. „Neoklasszikus” geopolitika I. – Fukuyama, Huntington, Luttwak
- 12.1.10. „Neoklasszikus” geopolitika II. – Kissinger, Brzezinski
- 12.1.11. Kritikai- és kortárs geopolitika I. – Geopolitika a társadalomtudományokban
- 12.1.12. Kritikai- és kortárs geopolitika II. – Geopolitika mint döntéstámogatás
- 12.1.13. Geopolitika az „ötdimenziós” világban – Astropolitik, precíziós légicsapások, kiberhadviselés, változó technológiai feltételek és geopolitika kapcsolata
- 12.1.14. Világhatalmak geopolitikai hagyományai I. – Oroszországi föderáció
- 12.1.15. Világhatalmak geopolitikai kódjai II. – Kínai Népköztársaság

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Basic concepts of Geopolitical Studies; Development of Strategical Thinking from the Classics to Modern Strategical Concepts
- 12.2.2. Continental Thinkers of Geopolitics (before 1945)
- 12.2.3. Social Darwinist trends (before 1945)
- 12.2.4. Anglo-Saxon Geopolitical Thinkers (before 1945) I. – Mahan, Corbett
- 12.2.5. Anglo-Saxon Geopolitical Thinkers (before 1945) II. – Mackinder, Spykman
- 12.2.6. Changes in Strategic Thinking in the 20th century I. – Command of the Air, Grand Strategy
- 12.2.7. Changes in Strategic Thinking in the 20th century II. – Cold War, Containment, Nuclear Strategy
- 12.2.8. Old and New Theories of Geopolitics in the Cold War (Lacoste, Gray, Cohen)
- 12.2.9. “Neoclassic” Geopolitics I. – Fukuyama, Huntington, Luttwak
- 12.2.10. “Neoclassic” Geopolitics II. – Kissinger, Brzezinski
- 12.2.11. Critical and Contemporary Geopolitics I. – Geopolitics in Social Sciences
- 12.2.12. Critical and Contemporary Geopolitics II. – Geopolitics as a supportive tool for decision making
- 12.2.13. Geopolitics in a “five-dimensional” world – Astropolitik, Precision Airstrikes, Cyber warfare, Interconnections between changing technological conditions and geopolitics
- 12.2.14. Geopolitical Traditions of World Powers I. – Russian Federation
- 12.2.15. Geopolitical codes of World Powers II. – People’s Republic of China

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tanórákon való részvétel nem kötelező.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Zárthelyi dolgozat a szorgalmi időszak végén, a hallgatókkal a félév elején egyeztetett időpontban. A dolgozat pótlására egyszer van lehetőség.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Sikeres zárthelyi dolgozat. Min. 60%-os eredmény.

16.2. Az értékelés:

Írásbeli vagy szóbeli vizsga a kurzus tananyagából és a kötelező olvasmányokból. Értékelési skála: 60% alatt elégtelen, 60-69%: elégséges, 70-79%: közepes, 80-89% jó és 90%-100% jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Molnár Gusztáv – Csizmadia Sándor – Pataki Gábor Zsolt (szerk.): Geopolitikai szöveggyűjtemény. Budaepst, Stratégiai és Védelmi Kutatóintézet, 1999. ISBN: 963-8117-68-0
2. Szilágyi István: Geopolitika. Budapest, Paigeo, 2018. ISBN: 9-786158-095105
3. Henry Kissinger: Világrend. Budapest, Antall József Tudásközpont, 2015. ISBN: 978-615-5559-07-5

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Henry Kissinger: Diplomácia. Budapest, Panem, 2008. ISBN: 978-963-545-199-9
2. Zbigniew Brzezinski: A nagy sakktabla. Amerika világelsősége és geostratégiai feladatai. Budapest, Antall József Tudásközpont, 2017. ISBN: 978-615-5559-30-3

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Zachar Péter Krisztián, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKKT23
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Kormányzati rendszerek összehasonlító elemzése
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Comparative Study of Systems of Government
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Kormányzástani és Közpolitikai Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Fejes Zsuzsanna, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 2 (2 EA + 0 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy a politikatudomány alapkérdéseit ismerteti az összehasonlító módszer segítségével. Bemutatja más társadalmak politikai életét, a politikai alternatívák széles körére hívva fel ezzel a hallgatók figyelmét. A kurzus először tematikusan (politikai kultúra, politikai szocializáció, érdekcsoportok, pártok, kormányzati rendszerek) hasonlítja össze az egyes politikai rendszereket, majd országtanulmányok alapján mutatja be az egyes kormányzati rendszerek sajátosságait. A hallgatók strukturált ismereteket szereznek a meghatározó nyugat-európai országok (Egyesült Királyság, Németország, Franciaország), az Amerikai Egyesült Államok, és Oroszország politikai berendezkedéséről, valamint a Közép- és kelet-európai régió államainak rendszerszintű jellegzetességeiről.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course describes the basic topics of political science by comparative method. It presents the political systems and their contexts of numerous countries and explains a wide range of political alternatives to the students. At the first part of the semester we compare the different political systems regarding their forms of government, political parties, stakeholders, political socialization and culture then we analyze the principle characteristics presented at the single country studies. Students who frequent this course will gain structured knowledge on the political systems of the determinant European countries such as Great Britain, Germany and France, on Central and Eastern European countries and at last but not least on the United States of America and Russia.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Elmélyült ismeretekkel rendelkezik az állam gazdasági, politikai és társadalmi összefüggéseit, nemzetközi és regionális mozgásterét illetően. Tisztában van az államot érő behatásokkal és az állam hatékony működésével szemben támasztott követelményekkel. Összefüggéseiben is képes értelmezni az államra ható folyamatokat.

Képességei: Képes arra, hogy a kellő szakmai elhivatottság birtokában és a közszolgálati életpályán elvárt szakmai és emberi standardok szerint szolgálja a közjót és a köz érdekét. Képes a különböző problémák interdiszciplináris kezelésére és az államtudományi felfogást jellemző szintézis megteremtésére.

Attitűdje: Átfogó társadalomtudományi, jogtudományi, gazdaságtudományi és politikatudományi gondolkodás- és szemléletmódot képvisel. Nyitott, fogékony és érdeklődő a XXI. század államára ható komplex globális és regionális hatások társadalmi, politikai és gazdasági szempontú elemzése és kezelése iránt. Kritikus a századunkat alakító folyamatokkal szemben. Hitelesen képviseli az állam működtetéséhez szükséges és az egész államrezonra ható, valamint a közérdeket kifejező szemléletmódot.

Autonómiája és felelőssége: Felelősséget érez a közhatalmi tevékenységgel járó munka következményei iránt. Kialakított szakmai véleményét, álláspontját előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Is familiar with: the economic, political and social contexts of the state internationally and regionally; the correlations between processes influencing the state; the impacts influencing the state and is aware of the requirements of the effective functioning of the state.

Capabilities: Is capable of: working for the common good and public interest based on professional and human standards sustained through professional commitment; handling different issues in an interdisciplinary manner establishing a synthesis characteristic to the concepts of public governance.

Attitude: His/Her personal attitude is characterized by: a comprehensive approach based on social, legal, economic and political science; an open-minded, sensitive and inquiring attitude to the social, political and economic analysis and management of complex global and regional impacts influencing the 21st century state; critical thinking about the processes influencing our century; an authentic representation of the attitude influencing state and public interest essential to the functioning of the state.

Autonomy and responsibility: Autonomy and responsibility: he/she feels responsible for the outcomes of public activities; he/she can support his/her professional opinion and viewpoint independently in familiar decision-making scenarios.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezetés. Az összehasonlító politológia kérdései, perspektívái, sajátosságai.
- 12.1.2. A politikai rendszerek összehasonlítása, módszertan I.: az összehasonlítás mint tudományos módszer; a komparatív metodológia tradíciói, sajátosságai, erősségei és korlátai;
- 12.1.3. A politikai rendszerek összehasonlítása, módszertan II.: a komparatiztika helye a társadalomtudományi kutatás világában; az összehasonlító vizsgálatok fajtái, típusai; nagy elemszámú (statisztikai) és kis elemszámú (esettanulmány-jellegű) vizsgálatok, azonos idejű (szinkrón) és időbeli változást mutató (diakrón) összehasonlítások.
- 12.1.4. Politikai kultúra és politikai szocializáció.
- 12.1.5. Politikai pártok.
- 12.1.6. Kormányzati rendszer és döntéshozatal.
- 12.1.7. Az Egyesült Királyság kormányzati rendszere.
- 12.1.8. Az Amerikai Egyesült Államok kormányzati rendszere.
- 12.1.9. Németország kormányzati rendszere.

- 12.1.10. Franciaország kormányzati rendszere.
- 12.1.11. Oroszország kormányzati rendszere.
- 12.1.12. Olaszország kormányzati rendszere.
- 12.1.13. Közép- és kelet-európai kormányzati rendszerek I.
- 12.1.14. Közép- és kelet-európai kormányzati rendszerek II.

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction. Queries, perspectives and peculiarities of comparative politics;
- 12.2.2. Comparison of political systems, methodology I.: comparison as a scientific method; traditions, peculiarities, strengths and limits of comparative methodology;
- 12.2.3. Comparison of political systems, methodology II.: place of comparativist research within the field of social sciences; sorts and types of comparative inquiries, statistic and case-study like inquiries, real time (synchronic) and diachronic comparisons.
- 12.2.4. Political culture and political socialisation.
- 12.2.5. Political parties.
- 12.2.6. Governmental system and decision-making.
- 12.2.7. The governmental system of the UK.
- 12.2.8. The governmental system of the USA.
- 12.2.9. The governmental system of Germany.
- 12.2.10. The governmental system of France.
- 12.2.11. The governmental system of Russia.
- 12.2.12. The governmental system of Italy.
- 12.2.13. Governmental systems of Central and Eastern Europe I.
- 12.2.14. Governmental systems of Central and Eastern Europe II.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A félév során három hiányzás lehetséges. Minden ezen felüli hiányzás a tantárgyfelelős által meghatározott témában íródó, max. három oldalas beadandó dolgozattal váltható ki. A megengedett mértéket túllépő, nem pótol hiányzás az aláírás megtagadását vonja maga után.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az előadások rendszeres látogatása, illetve a megengedett hiányzáson túli mulasztásoknak a 14. pontban részletezett kiváltása.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A félévi aláírás megszerzésének feltétele a meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, a 14. pontban meghatározott feltételek szerint.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés szóbeli vizsga keretében, előre magadott témakörök alapján történik. Az egyes témakörök az előadások anyagaiból és a megadott kötelező irodalom részeiből épülnek fel. A vizsga értékelése során a lexikális tudás érvényesülése mellett (70%) szerepet játszik az adott témakört érintő problémák, dilemmák bemutatása és megvitatása is (30%). A kreditek

megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a szóbeli kollokvium (K) keretében megszerzett legalább elégséges osztályzat.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Gabriel A Almond,. – Russel J. Dalton,– G. Bingham Powell, – Kaare Strom, (szerk.): Összehasonlító politológia. Budapest, Osiris Kiadó, 2006. ISBN:9789633897173
2. Giovanni Sartori: Összehasonlító Alkotmányművelés. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2003. ISBN: 9789630580298

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Halász Iván: Összehasonlító kormányzástan. Budapest, Nemzeti Közszerzői Egyetem, Vezető és Továbbképzési Intézet, 2016.
2. Chronowski Dóra – Drinóczi Tímea (szerk.): Európai kormányformák rendszertana. Budapest, HVG-ORAC, 2007. ISBN: 9789632580043

Goodin, Robert E. – Klingemann, Hans-Dieter (szerk.): A politikatudomány új kézikönyve. Budapest, Osiris Kiadó, 2003. ISBN 963 389 522 7.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Fejes Zsuzsanna, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEUTTM17
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Kutatásmódszertan
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Research Methodology
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európa-tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Rada Péter, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 2 (0 EA + 2 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus célja az egyetemi tanulmányok sikeres teljesítéséhez szükséges alapvető tanulástechnikai és kutatási képességek elsajátítása. A kurzus két részből áll. Az elsőben a hallgatók tanulástechnikai ismereteket szereznek, megismerik a tanulási stratégia fogalmát, betekintést nyernek a gyorsolvasási és jegyzetelési technikákba. Gyakorlati foglalkozások keretében a hallgatók könyvtár és elektronikus adatbázis kezelési ismereteket szereznek. A kurzus második része a kutatómódszertani alapozásról szól. A hallgatók megismerik a kutatómunka természetét, megtanulnak kutatási (szakdolgozat) tervet készíteni, megismerik a kvantitatív és kvalitatív módszereket.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course is designed to develop the basic learning and research skills of students that are required to successfully complete university studies. The course consists of two parts. In the first part, students acquire technical skills, become familiar with the concept of learning strategy, gain insight into fast-reading and note-taking techniques. They also gain insight into library work and learn how to use electronic databases. In the second part of the course research methodologies are introduced. Students learn how to prepare a research (BSc Thesis) plan, and become familiar with quantitative and qualitative methods.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A gyakorlat-orientált, képesség-fejlesztő kurzus során a hallgatók a tanulmányaikhoz és kutatásaikhoz szükséges tanulástechnikai és kutatómódszertani ismereteket szereznek. Képessé válnak kutatási problémák megfogalmazására, kutatási terv készítésére, és különböző írásbeli és szóbeli műfajokban történő sikeres helytállásra. A kurzus egyben szakdolgozat módszertani felkészítést is nyújt.

Képességei: Gyakorlati tudás és tanulási stratégiák.

Attitűdje: Kutatásmódszertani ismeretek.

Autonómiája és felelőssége: Képesé válni tudományos kutatási terv elkészítésére.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: In the practice-oriented, skill-developing course, students acquire practical knowledge in learning techniques and gain insights into research methodologies. They will be able to formulate research questions, prepare a research plan, and successfully cope with various oral and written assignments. At the same time, the course provides methodological preparation to write the BA Thesis.

Capabilities: Practical knowledge and learning techniques.

Attitude: Insight into research methodology.

Autonomy and responsibility: Be able to prepare a scientific research plan.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezetés, követelmények.
- 12.1.2. Önismeret, személyiség és tanulás.
- 12.1.3. A tanulási folyamat és a tanulási stratégia
- 12.1.4. Gyorsolvasás és jegyzetelés
- 12.1.5. Könyvtár és elektronikus adatbázisok
- 12.1.6. Írásbeli és szóbeli számonkérési formák
- 12.1.7. A tudományos megismerés és a kutatási kérdés megfogalmazása
- 12.1.8. A kutatási terv / szakdolgozat elkészítésének lépései
- 12.1.9. Adatgyűjtés, mintavétel és konceptualizáció
- 12.1.10. Kérdőívek
- 12.1.11. Kvantitatív adatelemzés I.
- 12.1.12. Kvantitatív adatelemzés II.
- 12.1.13. Kvalitatív módszerek
- 12.1.14. Hivatkozások rendszere és a plágium

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction
- 12.2.2. Personality and learning
- 12.2.3. Learning strategies
- 12.2.4. Proper methods of taking notes
- 12.2.5. Library and online resources
- 12.2.6. Written and oral exams
- 12.2.7. Conceptualization
- 12.2.8. The methods of a written thesis
- 12.2.9. Methods of research
- 12.2.10. Opinion polls

- 12.2.11. Quantitative analysis I.
- 12.2.12. Quantitative analysis II.
- 12.2.13. Qualitative analysis
- 12.2.14. References and plagiarism

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75%-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Az aláírás megszerzésének feltétele az órákon történő részvétel. A kurzus gyakorlati jeggyel zárul, melynek feltétele egy 5 oldalas kutatási terv elkészítése, amelyet be kell mutatni kiselőadás formájában. Így a terv elkészítésének határideje a félév közepe.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele az órákon történő részvétel. A kurzus gyakorlati jeggyel zárul, melynek feltétele egy 5 oldalas kutatási terv elkészítése, amelyet be kell mutatni kiselőadás formájában. Így a terv elkészítésének határideje a félév közepe.

16.2. Az értékelés:

Az aláírás megszerzésének feltétele az órákon történő részvétel. A kurzus gyakorlati jeggyel zárul, melynek feltétele egy 5 oldalas kutatási terv elkészítése, amelyet be kell mutatni kiselőadás formájában. Így a terv elkészítésének határideje a félév közepe.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

- 1. Kata János: Tanulástechnika. Typotex Kiadó, 2011. ISBN: 978-963-279-568-3
- 2. Babbie, Earl: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Budapest, Balassi Kiadó, 2017. ISBN: 978-963-456-000-5

17.2. Ajánlott irodalom:

- 1. Babbie, Earl: The Practice of social Research. Wadsworth Publishing, 2017. ISBN: 1133049796

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Rada Péter, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNKDM03
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Magyar külpolitikai gondolkodás a 20. században
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Hungarian Foreign Policy Thinking in the 20th Century
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Hettyey András, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus célja megismertetni a hallgatókat a 20. századi magyar külpolitikai gondolkodás főbb irányjaival és áramlataival, melyek a belpolitikai változásokkal párhuzamosan korszakonként jelentős mértékben változtak. A hallgatók a köztörténeti ismeretekre alapozva áttekintést kapnak a Horthy-korszak, a Rákosi-korszak és a Kádár-korszak külpolitikai áramlatiról, valamint az 1990 utáni külpolitikai gondolkodásról is. A kurzus primer és szekunder forrásokra egyaránt épít.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The goal of the course is to give an overview on the foreign policy thinking of Hungarian elites in the 20th century. These foreign policy worldviews and the commensurate means and ends underpinning these thoughts changed repeatedly, mirroring the deep domestic changes in Hungary. Based on their general historical knowledge, the students get an overview on the foreign policy thinking of the elites during the Horthy, Rákosi and Kádár period as well as after 1990. The course is based on primary as well as secondary sources.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgató tájékozott a magyar külpolitika főbb aktuális kérdéseiben és dilemmáiban.

Képességei: A hallgató képes a kitekintő jellegű munkára, az egyéb a társszakterületek és tudományágak eredményeinek az aktív és hatékony felhasználására.

Attitűdje: A hallgató nyitott és befogadó szakterületének a legkülönbözőbb nemzetközi kutatási eredményei iránt, és elkötelezett az általa hasznosnak ítélt új tudáselemek hazai megismertetése mellett.

Autonómiája és felelőssége: A hallgató önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student is familiar with the most important current issues and dilemmas of Hungarian foreign policy.

Capabilities: The student is capable of outward-looking work, using the results of other related professional fields and disciplines actively and efficiently.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by openness and being receptive to the findings of different international research projects of his/her field, and commitment to publicizing the new findings which he/she finds useful in his/her country.

Autonomy and responsibility: He/she is an independent and responsible person in the academic life of his/her professional field, and represents its professional principles and research results in every possible forum.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezetés, problémafelvetés
- 12.1.2. Birodalomból kisállamiságon át EU-tagságig
- 12.1.3. Magyarország és a nagyhatalmak
- 12.1.4. Magyar külpolitikai gondolkodás és a revízió
- 12.1.5. Az utolsó szövetséges? Magyar külpolitika Németország bűvkörében 1933-1945
- 12.1.6. Magyar külpolitikai gondolkodás Moszkva árnyékában 1945-1956
- 12.1.7. 1956 és a magyar külpolitika (vágott) reorientációja
- 12.1.8. A Kádár-korszak külpolitikája I.: mozgástér mint vágy és valóság
- 12.1.9. A Kádár-korszak külpolitikája II.: mozgástér mint vágy és valóság
- 12.1.10. A rendszerváltás korabeli magyar külpolitikai gondolkodás: opciók és zsákutcák
- 12.1.11. A magyar külpolitikai gondolkodás az 1990-es években
- 12.1.12. Pártdokumentumok és megszólalások a magyar külpolitikáról 1990-2004 között
- 12.1.13. A magyar külpolitikai gondolkodás 2004 után
- 12.1.14. Összegzés

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction
- 12.2.2. From empire to small state-ness to EU membership
- 12.2.3. Hungary and the great powers
- 12.2.4. Hungarian foreign policy thinking and revisionism
- 12.2.5. The last ally? Hungary in the German orbit 1933-45
- 12.2.6. Hungarian foreign policy thinking under the shadow of Moscow 1945-1956
- 12.2.7. 1956 and the (wishful) reorientation of Hungary's foreign policy
- 12.2.8. The foreign policy of the Kádár era 1.
- 12.2.9. The foreign policy of the Kádár era 2.
- 12.2.10. Foreign policy thinking around the regime change 1989/90

- 12.2.11. Hungarian foreign policy thinking in the 1990s
- 12.2.12. Party documents and public discourse 1990-2004
- 12.2.13. Foreign policy thinking after 2004
- 12.2.14. Conclusions

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Jelenlét az órák 80%-án. A távollét igazolása orvosi vagy munkáltatói igazolással történik elektronikusan az oktatóknak történő elküldéssel. Pótlás egyéni megbeszélés után beadandó dolgozattal történik.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Nincs félévközi feladat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel az előadásokon, igazolt hiányzás esetén beadandó dolgozat a témában.

16.2. Az értékelés:

A tárgy szóbeli vizsgával zárul. A vizsga kérdései a félévi tematika alapján kerülnek összeállításra és a szakirodalmi ismeretekre is reflektálnak.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Romsics Ignác: Magyarország története a XX. században. Budapest, Osiris, 2010. ISBN: 9789632761794
2. Juhász Gyula: Magyarország külpolitikája 1919-1945. Budapest, Kossuth, 1988. ISBN: 9630931036
3. Gazdag Ferenc – Kiss J. László (szerk.): Magyar külpolitika a 20. században. Budapest, Zrínyi., 2004. ISBN: 9789633273869
4. Gazdag Ferenc (szerk.): Magyar külpolitika 1989-2014. Budapest, NKE, 2014. ISBN: 9786155305832
5. Hettyey András: Hegemónia helyett: magyar-német kapcsolatok 1990-2002. Budapest, L'Harmattan, 2019. ISBN: 9789632361222

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Hory András: Bukaresttől Varsóig. Budapest, Gondolat, 1987. ISBN: 963-281-798-2
2. Horváth István: Elszalasztott lehetőség. Budapest, Corvina, 2009. ISBN: 9789631358469

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Hettyey András, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** HNBTTM02
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Magyarország kül- és biztonságpolitikája a posztbipoláris korszakban
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Hungarian foreign and security policy after the Cold War
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1.** 3 kredit
  - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Gazdag Ferenc, DSc, professzor emeritus
- 8. A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend:** 2 (2 EA + 0 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Magyar kül és biztonságpolitika 1989-2014.
A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Hungarian foreign and security policy between 1989 and 2014.
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Tájékozott a magyar külpolitika főbb aktuális kérdéseiben és dilemmáiban.

Képességei: Szakterületének egyes résztemáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készít.

Attitűdje: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli a szakmai érdekeket.

Autonómiája és felelőssége: Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The most important current issues and dilemmas of Hungarian foreign policy.

Capabilities: Preparing independent, professional summaries and analyses about certain topics in his/her field.

Attitude: Serving and representing professional interests to the best of his/her abilities, and with commitment.

Autonomy and responsibility: He/she is an independent and responsible person in the academic life of his/her professional field, and represents its professional principles and research results in every possible forum.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. A rendszerváltozás nemzetközi környezete
- 12.1.2. A szovjet csapatok kivonása, a függetlenség visszanyerése. Orientációs viták
- 12.1.3. Opciók. A hármas prioritás stratégiája
- 12.1.4. Magyarország és a jugoszláv háborúk
- 12.1.5. A Varsói Szerződéstől a NATO-ig
- 12.1.6. A kereskedelmi egyezménytől az EU tagságig.
- 12.1.7. Szomszédságpolitika, alapszerződések. Regionális kezdeményezések
- 12.1.8. Nemzetpolitika. A határon túli magyarság. Intézményrendszer. Támogatások
- 12.1.9. NATO tagság. A szövetségesi feladatok beillesztése. Nemzetközi békefenntartás
- 12.1.10. EU tagsági mérleg. Elnökség 2011.
- 12.1.11. A második Orbán kormány. Közjogi átalakítás és nemzetközi viták
- 12.1.12. A harmadik Orbán kormány. Gazdasági prioritás.
- 12.1.13. Nemzetpolitika. Állampolgársági törvény.

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. International background and collapse of communism
- 12.2.2. Withdrawal of Soviet troops. Independence. Debates on foreign policy orientation
- 12.2.3. Options of Hungarian Foreign Policy. Threefold priorities
- 12.2.4. Hungary and the Yugoslav war
- 12.2.5. Road from Warsaw Pact to NATO
- 12.2.6. From Agreement on Foreign Trade to the membership in European Union
- 12.2.7. Policy vis a vis neighbouring countries. Basic treaties
- 12.2.8. Hungary and Hungarian national minorities. Institutions.
- 12.2.9. NATO membership. Development of defence policy. Role in international peace operations
- 12.2.10. Balance-sheet of 10 years of EU membership. Presidency
- 12.2.11. Second Orban government. Legal changes and international debates. New constitution.
- 12.2.12. Third Orban government. Priorities for economic aspirations.
- 12.2.13. Consultation
- 12.2.14. Consultation

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az előadások 100%-án való részvétel. Igazolást az oktatónak kell bemutatni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Nincs félévközi feladat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadások 100%-án való részvétel. Igazolást az oktatónak kell bemutatni.

16.2. Az értékelés:

Szóbeli kollokvium.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Gazdag Ferenc (szerk.): A magyar külpolitika 1989-2014. Budapest, Nemzeti Közszerzői Egyetem, 2014. ISBN: 9786155305832
2. Gazdag Ferenc: Magyar kül-, biztonság- és védelempolitikai dokumentumok 1990-2012. Budapest, Nemzeti Közszerzői Egyetem, 2013. ISBN: 9786155305504

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bayer József – Boda Zsolt: A rendszerváltás húsz éve. Budapest, MTA PTI – L'Harmattan. 2009. ISBN: 9789634466949
2. Bárdi Nándor: Tény és való. A budapesti kormányzatok és a határon túli magyarság kapcsolattörténete. Pozsony, Kalligram. 2004. ISBN: 8071495891
3. Csaba László – Jeszenszky Géza – Martonyi János: Helyünk a világban. A magyar külpolitika útja a 21. században. Budapest, Éghajlat. 2009. ISBN: 9789639862159
4. Györi Szabó Róbert: A magyar külpolitika története 1848-tól napjainkig. Budapest, Helikon. 2011. ISBN: 9789632273280
5. Hargita Árpádné: Vissza Európába – rögös úton. Budapest, Gondolat. 2012. ISBN: 9789636934484, ISBN: 9789636934484

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Gazdag Ferenc, DSc,
professzor emeritus sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNJTM01
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Nemzetközi jogi esettanulmányok
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Case Studies in International Law
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Jogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Csapó Zsuzsanna, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy oktatásának célja a modern nemzetközi közjog alapfogalmainak elsajátítása, alapintézményeinek megismerése. A tananyag keretében a hallgatók mélyreható ismereteket szereznek a nemzetközi jogrendszer sajátosságairól, működéséről, a Nemzetközi Bíróság joggyakorlatáról, illetve a nemzetközi választottbíróóságok és további állandó nemzetközi bíróságok esetjogáról.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to overview the fundamental concepts, system, institutions and most important sources of the modern public international law. Students shall be familiar with the characteristics of the international legal system, its operation, the jurisprudence of the International Court of Justice, as well as the judgements and decisions of other permanent international courts and arbitral tribunals.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri az emberi jogi és kisebbségi jogi rezsimeket, valamint azok regionális rendszerét. Ismeri az ENSZ döntéshozatali mechanizmusát, ennek működését, illetve a reformjára vonatkozó elképzeléseket. Ismeri a nemzetközi politikai, gazdasági, jogi és társadalmi intézmények és folyamatok mélyebb összefüggéseit.

Képességei: Képes tájékozódni a különféle nemzetközi szervezetek döntéshozatali mechanizmusában, valamint képes megérteni az egyes nagyhatalmak főbb külpolitikai döntéshozatali mechanizmusát. Képes a megszerzett interdiszciplináris ismeretek birtokában egy adott világpolitikai konfliktus és válság külpolitikai elemzésére.

Attitűdje: Nyitott és toleráns azoknak a társadalmi csoportoknak a nézeteivel, gondolkodási formáival és életmódjával szemben, amelyekkel társadalomkutatóként szakmai munkája során kapcsolatba kerül. Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli a szakmai érdekeket.

Autonómiája és felelőssége: Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon. Önálló és felelős döntéseket hoz munkája során saját tudományos munkásságára, valamint az irányítása alá tartozók munkaprogramjaira vonatkozóan.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The human rights and minority legal regimes, and their regional system. The decision-making mechanism of the UN, its operation and the plans related to its reform. The deeper relations of international political, economic, legal and social institutions and issues.

Capabilities: Understanding the decision-making mechanism of different international organizations, and the main decision-making mechanism of great powers concerning their foreign policy. With the acquired interdisciplinary knowledge, foreign policy analysis of a given world political conflict and crisis.

Attitude: Openness and tolerance to the views, mental attitude and lifestyle of social groups he/she contacts with in his/her professional work as a social researcher. Serving and representing professional interests to the best of his/her abilities, and with commitment.

Autonomy and responsibility: He/she is an independent and responsible person in the academic life of his/her professional field, and represents its professional principles and research results in every possible forum. He/she makes independent and responsible decisions in his/her work with regard to his/her own academic work, and the work programmes of people managed by him/her.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. A nemzetközi jog jellegzetességei és sajátosságai. A szankció kérdése a nemzetközi jogban.
- 12.1.2. Az ENSZ fő szervei: fókuszban a Biztonsági Tanács és a Közgyűlés tevékenysége.
- 12.1.3. A Nemzetközi Bíróság felépítése, működése, eljárásai.
- 12.1.4. Az állam mint a nemzetközi jog alanya; az államutódlás; az államelismerés a Nemzetközi Bíróság jogeseteinek fényében.
- 12.1.5. A népek önrendelkezésének értelmezése az ENSZ Közgyűlés, a BT és a Nemzetközi Bíróság gyakorlatában.
- 12.1.6. Az államterület és a területi felség alatt nem álló térségek – jogesetek.
- 12.1.7. Az államok nemzetközi felelőssége – jogesetek.
- 12.1.8. A nemzetközi szerződések joga. Az államok szerződéses kötelezettségeinek értelmezése – jogesetek példáján.
- 12.1.9. A fegyveres erőszak alkalmazásának kérdése az ENSZ BT gyakorlatában és a Nemzetközi Bíróság előtt.
- 12.1.10. Az államok közötti diplomáciai kapcsolatok – jogesetek.
- 12.1.11. A Nemzetközi Büntetőbíróság működése, joggyakorlata
- 12.1.12. A választott bírászkodás a nemzetközi jogban.
- 12.1.13. Az emberi jogok nemzetközi védelme univerzális szinten – jogesetek.
- 12.1.14. Az Európa Tanács és az Emberi Jogok Európai Bírósága.

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Nature and characteristics of international law. Sanctions in international law.
- 12.2.2. Main organs of the UN: practice of the Security Council and the General Assembly in focus.

- 12.2.3. International Court of Justice: composition, jurisdiction, functioning, jurisprudence.
- 12.2.4. Recognition of states and governments; succession of states: in light of the jurisprudence of the International Court of Justice.
- 12.2.5. Right of peoples to self-determination: through the lens of the UN General Assembly, the Security Council and the International Court of Justice.
- 12.2.6. State territory, res communis omnium usus – cases.
- 12.2.7. State responsibility in international law – cases.
- 12.2.8. Law of international treaties – cases.
- 12.2.9. The Security Council and the Use of force. The International Court of Justice and the Use of force.
- 12.2.10. Diplomatic relations between states – cases.
- 12.2.11. International Criminal Court: how the court works, jurisprudence.
- 12.2.12. International arbitral bodies and the judicial settlement of international disputes.
- 12.2.13. International protection of human rights at universal level – case-law.
- 12.2.14. The Council of Europe and the European Court of Human Rights.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az órák 75 %-án kötelező a részvétel. A hiányzási kvóta túllépése az aláírás megtagadását vonja maga után. Ha a hallgató igazolt hiányzásai (pl. betegség, tanulmányi versenyen való részvétel, Erasmus-ösztöndíj, stb. okán) meghaladnák a 25 %-ot, a hallgató az oktató által meghatározott plusz feladatot köteles teljesíteni (pl. prezentációt tartani vagy beadandót készíteni).

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Évközi zárthelyi dolgozatok sikeres teljesítése (min. 50%+1 pont). Ha a hallgató önhibáján kívül nem tudja megírni a zárthelyi dolgozatot (pl. betegség, baleset, tanulmányi verseny, stb. miatt), konzultálnia kell a pótlásról az oktatóval.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel az előadások 75 %-án (lásd a "Foglalkozásokon való részvétel feltételei" rubrikában kifejtetteket), valamint az évközi zárthelyi dolgozatok sikeres teljesítése (min. 50%+1 pont).

16.2. Az értékelés:

Az érdemjegyet az órai jelenlét határozza meg (az előadások minimum 75%-ának látogatása kötelező), az aktív órai munka, valamint a zárthelyi dolgozatok eredménye (elégséges: 50% + 1 ponttól).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Kardos Gábor – Lattmann Tamás (szerk.): Nemzetközi jog. Budapest, ELTE Eötvös Kiadó, 2013. ISBN: 978-963-312-022-4

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Kende Tamás – Nagy Boldizsár – Sonnevend Pál – Valki László (szerk.): Nemzetközi jog. Budapest, Wolters-Kluwer, 2018. ISBN: 978-963-295-738-8
2. Bruhács János: Nemzetközi jog I. Általános rész. Budapest-Pécs, Dialóg Campus, 2011. ISBN: 978-963-729-682-6
3. Bruhács János: Nemzetközi jog II. Különös rész. Budapest-Pécs, Dialóg Campus, 2011. ISBN: 978-963-995-025-2
4. Kovács Péter: Nemzetközi közjog. Budapest, Osiris, 2010. ISBN: 978-963-276-210-4
5. Malcolm N. Shaw: Nemzetközi jog. Budapest, CompLex, 2008. ISBN: 978-963-224-965-0

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Csapó Zsuzsanna, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNKDM01
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Nemzetközi kapcsolatok a posztbipoláris korszakban
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** International relations in the post-bipolar world
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33,33% gyakorlat, 66,67% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Zachar Péter Krisztián, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 42 (28 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 12 (8 EA + 4 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 3 (2 EA + 1 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja általános áttekintést adni a hallgatóknak az 1990 utáni nemzetközi rendszer változásairól, súlypontjairól és trendjeiről. A kurzus a hidegháború végétől indít, és először bemutatja azokat az okokat, amelyek az 1988-92 közötti változásokat előidézték. Második lépésben a kurzus az új nemzetközi rendszerről, annak lényeges trendjeiről (unipolarizmus, globalizáció és gazdaság, demokrácia terjedése stb.) ad áttekintést. A harmadik súlypont az 1990 utáni meghatározó biztonságpolitikai konfliktusok bemutatása. A kurzus zárásaként a nemzetközi rendszer új formáiról (NGOk, média, web2.0) lesz szó. Ezen túl a kurzus az 1990 utáni nemzetközi rendszert esettanulmányokon, a legfontosabb államok külpolitikáján keresztül mutatja be.
A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The general goal of the course is to give an overview on the main structure, trends and changes of the international system since 1990. The course starts at the end of the Cold War and presents the reasons of the changes which occurred in 1988-1992. In the second part, the course gives an overview of the new international system and its main trends (unipolarism, globalization, spread of democracy). The third focus is on the most important security conflicts. At the end of the course, the new actors of the international system (NGOs, media etc.) are discussed. Based on that the international system since 1990 is presented through the case studies of various important countries.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**
Tudása: A hallgató ismeri a világpolitikai folyamatokat meghatározó főbb nagyhatalmak külpolitikáját, illetve a világgazdaságban elfoglalt helyét. Ismeri a nemzetközi kapcsolatok elméletének legfontosabb paradigmáit, és tájékozott az egyes elméleti irányzatok közötti vitákkal kapcsolatban. Ismeri a nemzetközi politikai, gazdasági, jogi és társadalmi intézmények és folyamatok mélyebb összefüggéseit.

Képességei: A hallgató képes a megszerzett interdiszciplináris ismeretek birtokában egy adott világpolitikai konfliktus és válság külpolitikai elemzésére. Képes definiálni a nemzetközi rendszer egyes szereplőinek gazdasági és politikai érdekeit, illetve azok összefüggésrendszerét. Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre és a különböző következtetések szintetizálására.

Attitűdje: Nyitott és befogadó szakterületének a legkülönbélebb nemzetközi kutatási eredményei iránt, és elkötelezett az általa hasznosnak ítélt új tudáselemek hazai megismertetése mellett. Minden szervezeti, intézményi tevékenysége során felelős módon latba veti tudását és befolyását a minőségi munkavégzés elismertetése mellett. Lényeglátás, kreativitás és módszertani tudatosság jellemzik.

Autonómiája és felelőssége: Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon. Felelős módon örökdió szakmai munkájában a társadalomtudományi kutatások és elemzések szigorú etikai szabályainak a betartása felett, vállalja új etikai kérdések felvetését és megválaszolását.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student is familiar with the foreign policy of the main great powers which determine the trends of world politics, and their position in world economics. The student knows the most important paradigms of the theory of international relations, and is familiar with the debates between certain theoretical trends. Is familiar with the deeper relations of international political, economic, legal and social institutions and issues.

Capabilities: The student is capable, with the acquired interdisciplinary knowledge, of the foreign policy analysis of a given world political conflict and crisis. The student is capable of defining the economic and political interests of individual players of the international system, and their system of relations. Is capable of independent analysis, evaluation and synthesis of different conclusions while solving professional tasks.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by openness and being receptive to the findings of different international research projects of his/her field, and commitment to publicizing the new findings which he/she finds useful in his/her country. His/her personal attitude is characterized by using his/her knowledge and influence responsibly in all his/her organizational and institutional activities in order to have quality work recognised. Is characterized by perceptiveness, creativity and awareness of methodologies.

Autonomy and responsibility: The student is an independent and responsible person in the academic life of his/her professional field, and represents its professional principles and research results in every possible forum. In his/her professional work, he/she protects responsibly the adherence to the strict ethical rules of researches and analyses in social sciences, and he/she undertakes to raise and answer new ethical issues.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. A hidegháború vége (a SzU összeomlása és az USA „győzelme”, a kelet-európai transzformáció és német egység)
- 12.1.2. Az új világrend I.: Amerika és az unipoláris pillanat
- 12.1.3. Az új világrend II.: A harmadik világ: a demokrácia harmadik és negyedik hulláma
- 12.1.4. Az új világrend III.: Világ gazdasági változások és nemzetközi jogi rezsimek az 1990 utáni nemzetközi kapcsolatokban
- 12.1.5. Források I.: A délszláv háború és Koszovó
- 12.1.6. Források II.: A közel-keleti konfliktus 1990 óta
- 12.1.7. Források III.: Az afganisztáni és iraki háború

- 12.1.8. Forrpontok IV.: Szíria és az Iszlám Állam
- 12.1.9. Forrpontok VI.: A dél-kínai-tengeri vita
- 12.1.10. A nemzetközi kapcsolatok új formái: NGOk és lobbicsoportok, média és web 2.0
- 12.1.11. Egyes kiemelt államok külpolitikája 1991-2015 (USA, Oroszország, Kína, Németország, Franciaország, Nagy-Britannia, Lengyelország)
- 12.1.12. India, Afrika és Dél-Amerika a nemzetközi rendszerben
- 12.1.13. Kitekintés: új világrend születőben?

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. The end of the Cold War (the collapse of the SU and the "victory"of the US, the transformation of Eastern Europe and German unity)
- 12.2.2. The New World Order I .: America and the Unipolar Moment
- 12.2.3. The New World Order II: The Third World: The Third and Fourth Waves of Democracy
- 12.2.4. The New World Order III: Changes in the World Economy and International Legal Regimes in International Relations after 1990
- 12.2.5. Melting points I .: The Yugoslav war and Kosovo
- 12.2.6. Melting point II .: The Middle East conflict since 1990
- 12.2.7. Melting points III .: The war in Afghanistan and Iraq
- 12.2.8. Melting points IV .: Syria and the Islamic State
- 12.2.9. Melting points VI .: The South China Sea debate
- 12.2.10. New forms of international relations: NGOs and lobby groups, media and web 2.0
- 12.2.11. Foreign Policy of Some Highlights 1991-2015 (USA, Russia, China, Germany, France, Great Britain, Poland)
- 12.2.12. India, Africa and South America in the international system
- 12.2.13. Outlook: a new world order is born?

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A foglalkozásokon a részvétel kötelező (minimum 75%); rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A kurzus gyakorlati részében egy-egy reláció ppt-ben történő feldolgozása szükséges a szorgalmi időszak utolsó előtti hetéig. (A témakörök egyeztetése az oktatóval az első foglalkozáson történik.) A ppt elkészítése alapkövetelmény az aláírás megszerzéséhez.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel az órák 75%-án, igazolt távolmaradás pótlása egyéni megbeszélés szerint történik, valamint a félév utolsó előtti hetéig a fent részletezett ppt elkészítése.

16.2. Az értékelés:

A kurzus gyakorlati jeggyel zárul, melyet zárthelyi dolgozaton lehet megszerezni. A zárthelyi dolgozat témakörei a félévi tanulmányi program egyes elemeiből állnak össze. Az elsajátított ismeretekből 6-10 kérdést tartalmazó feladatlap megoldására kapható az érdemjegy. A kérdések

között fogalommagyarázat (2-3 pont), kisesszé (3-5pont), nagyesszé (10 pont), egyaránt található. Értékelés: 0-50% - elégtelen; 51-70% - elégséges; 71-80% - közepes; 81-90% - jó; 91-100% - jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. John Lewis: Gaddis Most már tudjuk. A hidegháború történetének újraértékelése. Budapest, Európa, 2001. ISBN: 9630769360
2. Samuel P Huntington: A civilizációk összecsapása és az új világrend. Budapest, Európa, 2008. ISBN: 9630795722
3. Kiss J. László: Globalizálódás és külpolitika. Nemzetközi rendszer és elmélet az ezredfordulón. Budapest, Teleki Alapítvány, 2003. ISBN: 9638629169
4. Rada Péter (szerk.): Új világrend? Nemzetközi kapcsolatok a hidegháború utáni világban. Grotius Könyvtár I. kötet. Szerozatszerkesztő: Horváth Jenő. Budapest, Corvinus Külügyi és Kulturális Egyesület – Ifjú Közgazdászok Közhasznú Egyesülete, 2007. ISBN: 9789630626378

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Brooks, Stephen G. – Wohlforth, William C.: World Out of Balance: International Relations Theory and the Challenge of American Primacy. Princeton, Princeton University Press, 2008. ISBN: 9780691137841
2. Ikenberry, G. John: After Victory. Princeton, Princeton University Press, 2000. ISBN: 9781400823963
3. Lundestad, Geir (ed.): International Relations since the End of the Cold War. Oxford, Oxford University Press, 2013. ISBN: 9780199666430
4. Pongrácz Alex: Nemzetállamok és új szabályozó hatalmak a globális erőterben– avagy megszélidíthető-e a globalizáció? Budapest, Dialóg Campus, 2019. ISBN 9789635310036

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Zachar Péter Krisztián, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKNGTM05
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Nemzetközi pénzügyek
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** International Finance
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Pásztor Szabolcs, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 2 (2 EA + 0 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy elsődlegesen a devizapiacok megértését helyezi előtérbe. Bemutatja a nemzeti és nemzetközi monetáris politikákat és rendszereket, felvillantja a nemzetgazdaságok külső egyenlegének kérdéseit, kiemelve az árfolyamváltozásokat, illetve azok hatásait. Kitér továbbá a pénzügyi rendszerek és intézmények bemutatására, a központi bankok és a monetáris politika, a pénzügyi stabilitás kérdéskörére.
A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to give a general understanding of how the foreign exchange markets function. It also introduces the national and international monetary policy and systems and sheds more light on the external balance of the economies with a special emphasis on exchange rate changes and their effects. It also gives an introduction to the financial systems and institutions and to the main issues of central banks, monetary policy and financial stability.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Magas szinten ismeri és a magabiztos gyakorlati használhatóság követelményeinek megfelelően érti és értelmezi a legfontosabb nemzetközi gazdaságtani, nemzetközi pénzügytani összefüggéseket.

Képességei: Képes a megszerzett interdiszciplináris ismeretek birtokában egy adott nemzetközi pénzügyekhez kapcsolódó történések és azok hatásának elemzésére.

Attitűdje: Lényeglátás, kreativitás és módszertani tudatosság jellemzi.

Autonómiája és felelőssége: Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Understands and interprets the most important relations in international economics and international finance, with confident practical use of the acquired knowledge.

Capabilities: With the acquired interdisciplinary knowledge, the students are capable of analysing financial and international financial issues and their effects

Attitude: Perceptiveness, creativity and awareness of methodologies.

Autonomy and responsibility: He/she undertakes independent and responsible roles in the domestic and international operation of professional organizations, and the work of negotiation forums.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezetés, a követelmények ismertetése, pénz és pénzügyi rendszerek, kamat, pénzügyi termékek és pénzügyi piacok
- 12.1.2. Árfolyamok, nemzetközi elméletek árfolyam-megközelítése, devizapiacok, devizapiaci műveletek, árfolyamhatások
- 12.1.3. Árfolyam és árszínvonal, az egy ár törvénye, vásárlóerő-paritás, Balassa-Samuelson hatás
- 12.1.4. Fizetési mérleg kérdések, fizetési mérleg mechanizmusok
- 12.1.5. Árfolyam-politika. Rögzített, lebegő és hibrid árfolyamrendszerek, zéró kamat paradoxon
- 12.1.6. Monetáris politika és a hazai gazdaság stabilizálása
- 12.1.7. Kibocsátás, infláció és monetáris politika
- 12.1.8. Derivatívák, futures és opciós ügyletek, swapok
- 12.1.9. Pénzügyi eszközök, pénzügyi piacok és intézmények
- 12.1.10. Nemzetközi beruházási döntések
- 12.1.11. Kockázatkezelés a devizapiacokon, nemzetközi tőkepiacok, devizapiacok működése
- 12.1.12. Árfolyamok és árfolyamkockázat. Az árfolyamkockázat kezelésének technikái
- 12.1.13. Részvények, részvénytőzsdék és piaci hatékonyság
- 12.1.14. A központi bankok szerepe a mai nemzetgazdaságokban
- 12.1.15. Nemzetközi pénzügyi válságok, a 2008-as pénzügyi válság

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction, course requirements, money and financial systems, interest rate, financial products and markets, exchange rates
- 12.2.2. Exchange rate approach of the international theories, foreign exchange, foreign exchange transactions, exchange rate effects
- 12.2.3. Exchange rate, price level, law of one price, purchasing power parity, Balassa-Samuelson effect
- 12.2.4. Balance of payments questions, balance of payments, balance of payments mechanisms
- 12.2.5. Exchange rate policy, fixed, floating and hybrid exchange rate mechanisms, zero interest rate paradox
- 12.2.6. Monetary policy and the stability of the domestic economy
- 12.2.7. Output, inflation and monetary policy

- 12.2.8. Derivatives, futures and options, swaps
- 12.2.9. Financial instruments, financial markets and institutions
- 12.2.10. International investment decisions
- 12.2.11. Risk management in the foreign exchange market, international capital markets, foreign exchange markets
- 12.2.12. Exchange rate and exchange rate risks, techniques of managing exchange rate risks,
- 12.2.13. Stocks, stock markets and market efficiency
- 12.2.14. The role of central banks in the economy
- 12.2.15. International financial crises, the financial crisis of 2008

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az előadások folyamatos látogatása maximum két hiánnyal. Az igazolások a munkaadótól, vagy orvostól kérhetőek, a hiányzás után azonnali pótlás szükséges.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Egy darab félévközi tesztfeladatsor megírása a félév 7. hetében.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás feltétele az előadásokon történő aktív részvétel a maximális hiányzások figyelembevételével és a félévközi teszt megírásával.

16.2. Az értékelés:

100 pontos írásbeli kollokvium, elégséges (2) 61 ponttól (százaléktól) szerezhető. 61-70 elégséges (2), 71-80 közepes (3), 81-90 jó (4), 91-100 jeles (5).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Krugman, Paul R. – Obstfeld, Maurice: Nemzetközi gazdaságtan – Elmélet és gazdaságpolitika. Budapest, Panem, 2003. ISBN: 9789635453399,
2. Lőrinczné Istvánffy Hajna: Nemzetközi pénzügyek. Budapest, Aula Kiadó, 2004. ISBN: 9789639585072

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Csáki György: Nemzetközi gazdaságtan. Budapest, Napvilág Kiadó, 2017. ISBN: 9789633841761
2. Cassis, Youssef – Wojcik, Dariusz: Nemzetközi pénzügyi központok – A globális pénzügyi válság és Brexit után. Budapest, Pallas Athéné Könyvkiadó, 2019. ISBN: 9786155884504

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Pásztor Szabolcs, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁAÖKTM06
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Összehasonlító alkotmányjog
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Comparative Constitutional Law
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Alkotmányjogi és Összehasonlító Közjogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Sente Zoltán, PhD, egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 2 (2 EA + 0 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus az alkotmányjog legfőbb intézményeit tárgyalja a jogösszehasonlító perspektívából. Főleg az államszervezeti kérdésekre koncentrálnak (például az állam és kormányforma, a törvényhozás és végrehajtó hatalom, az alkotmánybíráskodás, az államok területi felépítése, az emberjogi mechanizmusok, szimbólumok, az állam- és egyház kapcsolata). A kurzus nemcsak a nyugati demokratikus államokra koncentrálnak, hanem kitér az Európán kívüli államokra is. Különös figyelmet szentel a BRICS államok megoldásainak, de több helyen vizsgálat tárgyává teszi a hagyományos monarchiákat és a hibrid megoldásokat alkalmazó államokat is.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course deals with the main institutions of constitutional law from a comparative perspective. It mainly focuses on state organs (e.g. form of government, legislatures, the executive, constitutional courts, territorial division of states, human rights' protection, symbols and relation of the state and the churches). The course focuses not only on democratic states. Non-european states are introduced as well, with special regard to the BRICS states. Traditional monarchies and hybrid systems are outlined as well.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgató tudása kiterjed a kormányzati rendszerek ismeretére, valamint a kormányzati eszközrendszerre.

Képességei: A hallgató képes a stratégiai gondolkodásra, az állami és közigazgatási működés jelenségeinek elemzésére, a közigazgatási és kormányzati döntés-előkészítő és döntéshozó feladatok ellátására, döntési javaslatok kidolgozásához szükséges probléma- és megoldáselemzésre.

Attitűdje: Attitűdjét a társadalmi környezettel és igényekkel szembeni érzékenység jellemzi, továbbá elkötelezett és igényes a minőségi munka iránt.

Autonómiája és felelőssége: Felelősséget érez a közhatalmi tevékenységgel járó munka és a beosztottak által végzett feladatok minősége és következményei iránt.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student is familiar with systems of government, the system of governmental instruments and the strategic tools of efficient public administration development.

Capabilities: The student is capable of strategic thinking, analysis of phenomena in state and public administration, preparing and making decisions in public administration and governance and problem and solution analysis necessary for creating proposals.

Attitude: The student's personal attitude is characterized by a need for life-long learning and continuous professional development.

Autonomy and responsibility: For exercising public power and for the quality and consequences of tasks performed by employees.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezetés az összehasonlító alkotmányjogba. Tárnya, módszere, célkitűzései, gyakorlati haszna
- 12.1.2. Az alkotmányok típusai, az alkotmányozás módszerei és sajátosságai.
- 12.1.3. Az államok felépítése: egységes államok, föderációk, konföderációk, regionális államok.
- 12.1.4. Az államforma kérdése és az államfők típusai
- 12.1.5. A kormányforma kérdése és dilemmái.
- 12.1.6. A törvényhozás formái és a parlamentek típusai. Fogalmuk, funkcióik, szerkezetük
- 12.1.7. Választások és a választási rendszerek
- 12.1.8. Az alkotmánybíráskodás modelljei
- 12.1.9. Az emberi jogok védelmének nemzeti, uniós és nemzetközi rendszerei.
- 12.1.10. Az állami kontroll intézmények - számvevőszékek, ügyszség stb.
- 12.1.11. Az állam és egyház kapcsolatának lehetséges modelljei
- 12.1.12. A kisebbségek közjogi képviselőtének lehetséges modelljei
- 12.1.13. Az államok és jelképeik
- 12.1.14. Az igazságszolgáltatási rendszerek összehasonlítása

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction to Comparative Constitutional Law.
- 12.2.2. Types of constitution, methods and characteristics of adopting and amending constitutions.
- 12.2.3. State structure: unitary states, federations, confederations and regional states
- 12.2.4. Forms of State and Heads of State.
- 12.2.5. Forms of Government.
- 12.2.6. Legislations, types of Parliaments: concepts, functions and structure.
- 12.2.7. Elections and electoral systems.
- 12.2.8. Models of constitutional adjudication.
- 12.2.9. International protection of human rights.

- 12.2.10. Control institutions - state audit offices, prosecutions
- 12.2.11. Models of relationship between state and churches
- 12.2.12. Models of representation of minorities
- 12.2.13. State and national symbols
- 12.2.14. Comparison of judicial systems

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Kötelező az órák legalább 70%-án való részvétel. Az ezt meghaladó rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) igazolás benyújtása fényében pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Kötelező az órákon való aktív részvétel és minden órára az óra anyagát képező tankönyvi részek előzetes elolvasása. Az utolsó órán lehetőség van megajánlott jegyért zárthelyi dolgozat írására.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláíráshoz kötelező az órák legalább 70%-án való aktív részvétel. Az ezt meghaladó rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) igazolás benyújtása fényében pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik.

16.2. Az értékelés:

A kreditek megszerzéséhez a megajánlott jegyért a szorgalmi időszakban megírt zárthelyi dolgozat, vagy a vizsgaidőszakban az írásbeli vizsga elégtelennél jobb érdemjegyre való teljesítése szükséges.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bende Zsófia – Halász Iván (szerk.): Összehasonlító alkotmányjog. Budapest, Nemzeti Közzolgálati Egyetem, 2014. ISBN: 978-615-5344-51-0
2. Csink Lóránt – Schanda Balázs (szerk.): Összehasonlító módszer az alkotmányjogban. Budapest, Pázmány Press, 2017. ISBN: 978-963-308-306 -2

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Szente Zoltán: Az európai alkotmány- és parlamentarizmustörténet (1945-2005). Budapest, Osiris, 2006. ISBN: 9789633898437
2. Tóth Judit – Legény Krisztián (szerk.): Összehasonlító alkotmányjog. Budapest, Complex, 2006. ISBN: 963224883X

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Szente Zoltán, PhD,
egyetemi tanár sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNKDM09
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Regionális biztonság
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Regional Security
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Marsai Viktor, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 2 (2 EA + 0 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy bemutassa a nemzetközi rendszer regionális aspektusait és az ott zajló biztonsági folyamatokat a koppenhágai iskola Regionális Biztonsági Komplexumok elmélete alapján. Ennek során a Közel-Kelet, Afrika, Latin-Amerika, Ázsia folyamatai kerülnek górcső alá.
A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The goal of the class is to examine the regional dynamics and security processes of the international system according to the Regional Security Complexes theory of the Copenhagen School. The class will analyze the Middle East, Africa, Latin-America, Asia, and the Post-Soviet region.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Tájékozott a főbb civilizáció- és kultúraelméletekben, valamint ismeri az egyes régiók főbb gazdasági, politikai és társadalmi tendenciáit. Tájékozott a 21. századi legjelentősebb világpolitikai konfliktusok és válságok összefüggésrendszerében.

Képességei: Képes a megszerzett interdiszciplináris ismeretek birtokában egy adott világpolitikai konfliktus és válság külpolitikai elemzésére. Képes definiálni a nemzetközi rendszer egyes szereplőinek gazdasági és politikai érdekeit, illetve azok összefüggésrendszerét.

Attitűdje: Nyitott és befogadó szakterületének a legkülönfélébb nemzetközi kutatási eredményei iránt, és elkötelezett az általa hasznosnak ítélt új tudáselemek hazai megismertetése mellett.

Autonómiája és felelőssége: Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):
Knowledge: Is familiar with the most important paradigms of the theory of international relations,

and is familiar with the debates between certain theoretical trends; the relational system of the most significant conflicts and crises of 21st century world politics.

Capabilities: Is capable with the acquired interdisciplinary knowledge, foreign policy analysis of a given world political conflict and crisis; of defining the economic and political interests of individual players of the international system, and their system of relations.

Attitude: Openness and being receptive to the findings of different international research projects of his/her field, and commitment to publicizing the new findings which he/she finds useful in his/her country.

Autonomy and responsibility: He/she is an independent and responsible person in the academic life of his/her professional field, and represents its professional principles and research results in every possible forum.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezetés a Regionális biztonsági komplexumok elméletébe I.;
- 12.1.2. Bevezetés a Regionális biztonsági komplexumok elméletébe II.;
- 12.1.3. Latin-Amerika I.;
- 12.1.4. Latin-Amerika II.;
- 12.1.5. A Közel-Kelet I.;
- 12.1.6. A Közel-Kelet II.
- 12.1.7. A Közel-Kelet III.
- 12.1.8. Félévközi számonkérés;
- 12.1.9. Közép-Ázsia;
- 12.1.10. Kelet-Ázsia I.;
- 12.1.11. Kelet-Ázsia II.;
- 12.1.12. A szubszaharai Afrika I.;
- 12.1.13. A szubszaharai Afrika II.
- 12.1.14. Második félévközi számonkérés

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction into the RSC theory I.;
- 12.2.2. Introduction into the RSC theory II.;
- 12.2.3. Latin-America I.;
- 12.2.4. Latin-America II.;
- 12.2.5. Middle-East I.;
- 12.2.6. Middle-East II.;
- 12.2.7. Middle-East III.;
- 12.2.8. Mid-semester test.;
- 12.2.9. Middle-Asia.;
- 12.2.10. East-Asia I.;
- 12.2.11. East-Asia II.;

- 12.2.12. The Subsaharan Africa I;
- 12.2.13. The Subsaharan Africa II;
- 12.2.14. Second test

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tanórákon legalább 50 %-os részvétel, aktív jelenlét, távolmaradás esetén egyeztetés az oktatóval.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A félév során két zárthelyi dolgozatra kerül sor a tantárgy anyagából. Ezek nem kötelezőek, de sikeres (egyenként legalább 50 %) megírásuk kiváltja a szóbeli vizsgát.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Lást a 14-es pontnál.

16.2. Az értékelés:

Szóbeli vizsga, vagy a két zárthelyi dolgozat sikeres megírása.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Buzan, Barry – Ole Waever: Regions and Powers. Routledge, 2003. ISBN: 9780511491252
2. Tálas Péter – Háda Béla (szerk.): Regionális biztonsági tanulmányok. Budapest, Nemzeti Közzolgálati Egyetem, 2014. ISBN: 978-615-5527-87-6

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Háda Béla – N. Rózsa Erzsébet (szerk.): Regionális tanulmányok. Budapest, Nemzeti Közzolgálati Egyetem, 2016. ISBN: 978-615-5527-87-6

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Marsai Viktor, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNKDM07
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Regionális tanulmányok
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Regional Studies
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Nagyné Dr. Rózsa Erzsébet, PhD, egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 2 (1 EA + 1 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A Regionális tanulmányok bevezető és gyűjtőtantárgy. Célja, hogy az NKK mesterképzési programban a címben szereplő „nemzetközi” jelleg egyik – földrajzi alapú - dimenzióját biztosítsa. (A másik dimenzió a különböző nemzetközi szervezeteket, integrációkat, együttműködéseket értjük.) A képzésben ugyanis ez az egyetlen, mindenki számára kötelező tantárgy (a szakirányú képzés Regionális biztonság tárgya mellett, melyet ezzel az alapozó tárggyal összehangolva fejlesztettünk), melyben a hallgatók a közvetlen környezetünkön kívül eső világról hallanak. Tekintettel arra, hogy a képzés kifejezetten az államigazgatásban dolgozók nemzetközi környezetben való eligazodását, munkavégzését hivatott előkészíteni, megerősíteni és továbbfejleszteni, a nemzetközi rendszer más szereplőinek és háttérüknek legalább minimális ismerete elengedhetetlen. A Regionális tanulmányok című tantárgy ezért a világ nyolc régióját vizsgálja: Közép-Kelet-Európát, a poszt-szovjet térséget, Észak-Amerikát/az Egyesült Államokat, Latin-Amerikát, Kelet-Ázsiát/Kínát, az indiai szubkontinentet, Afrikát és a Közel-Keletet. Bevezető tantárgy lévén olyan ismereteket kíván nyújtani az egyes régiókról mint a térség definiálása, legfontosabb földrajzi, gazdasági, politikai, demográfiai, társadalmi és kulturális jellemzői. A tantárgy az egyes térségek folyamatainak és regionális viszonyrendszerének ismertetésével előkészíti a Regionális biztonság című tantárgyat.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Regional Studies is an introductory course. Its aim is to ensure the „international” character of the program by offering geography-based knowledge. This is the only course in the program which is obligatory for all the students in the program, in which the students hear about regions farther away from our direct neighbourhood. Since this program aims at preparing the future state administrators to work in an internationally related environment, the minimal knowledge of the actors of the international system is unavoidable. Therefore, Regional Studies examines Central-Eastern Europe, the post-Soviet space, North America, Latin-America, East Asia, China, Japan, the Indian subcontinent,

Africa and the Middle East. Being an introductory course it offers knowledge on the definition of the different regions, the main geographic, political, demography, social and cultural characteristics of the given regions. By analyzing the processes and regional relations the course prepares the ground for the Regional Security course.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: Átfogóan ismeri a nemzetközi kapcsolatokat, a nemzetközi gazdasági kapcsolatokat és a nemzetközi közösség működésének regionális dimenzióit.

Képességei: Képes a biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és kockázatok elemzésére és értékelésére.

Attitűdje: Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik.

Autonómiája és felelőssége: Szakmai álláspontjának képviselésével bátran és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: is familiar with the regional dimensions of the operation of international relations, international economic relations and the operations of the international community

Capabilities: is capable of analysing and assessing security challenges, threats and risks.

Attitude: His/her attitude is characterized by an ability to identify, analyse and solve problems.

Autonomy and responsibility: By representing his/her professional position, he/she responsibly participates in the operation of his/her work organisation, in the elaboration, discussion and implementation of professional concepts.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezetés – elméleti alapozás;
- 12.1.2. Európa és a transzatlanti tér;
- 12.1.3. A poszt-szovjet térség és Oroszország;
- 12.1.4. Nyugat és Kelet között-I: Közép-Európa;
- 12.1.5. Nyugat és Kelet között-II: a Balkán;
- 12.1.6. Az iszlám és a Közel-Kelet;
- 12.1.7. A Nyugat és az iszlám határán: az euro-mediterrán térség;
- 12.1.8. Dél-Ázsia és az indiai szubkontinens;
- 12.1.9. Kelet-Ázsia;
- 12.1.10. Kína, Kelet-Ázsia vezető hatalma;
- 12.1.11. Japán Kelet-Ázsiában;
- 12.1.12. Észak-Amerika és a transzatlanti tér;
- 12.1.13. Latin-Amerika, a fajok kohója;
- 12.1.14. Afrika – népességgrobbanás és dezindusztralizáció?

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction - theoretical bases;
- 12.2.2. Europe and the trans-Atlantic space;

- 12.2.3. The post-Soviet space and Russia;
- 12.2.4. Between west and east I: Central Europe;
- 12.2.5. Between west and east II: the Balkans;
- 12.2.6. Islam and the Middle East;
- 12.2.7. On the periphery of the west and Islam: the Euro-Mediterranean region;
- 12.2.8. South Asia and the Indian subcontinent;
- 12.2.9. East Asia;
- 12.2.10. China, the leading power of East Asia;
- 12.2.11. Japan in East Asia;
- 12.2.12. North America and the trans-Atlantic space;
- 12.2.13. Latin America, the melting pot of races;
- 12.2.14. Africa - demographic explosion or desindustrialization?

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Maximum 3 hiányzás megengedett, a további hiányzásokat orvosi igazolással lehet csak kiváltani.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A részterület feldolgozása egy 5 oldalas beadandóban. AZ értékelés szempontjai: felhasznált irodalom és a téma feldolgozása. Beadási határidő őszi félévben dec.6., tavaszi félévben május 1.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel az órákon és a kötelező szakirodalom ismerete a gyakorlati órákon + egy db.5 oldalas beadandó.

16.2. Az értékelés:

Zárthelyi dolgozat az utolsó órán - pótlási lehetőség az oktatóval külön megállapodás alapján, kizárólag igazolt távollét (pl. betegség) esetén.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Háda Béla – N. Rózsa Erzsébet (szerk.): Regionális tanulmányok (egyetemi jegyzet). Budapest, Nemzeti Közszerződési Egyetem, 2016. ISBN: 978-615-5527-87-6
2. Tóth Péter – Háda Béla (szerk.): Regionális biztonsági tanulmányok. Budapest, Nemzeti Közszerződési Egyetem, 2014. ISBN: 978-615-5527-87-6

17.2. Ajánlott irodalom:

1. N. Rózsa Erzsébet (szerk.): Nemzeti identitás és külpolitika a Közel-Keleten és Kelet-Ázsiában. TLA, 2005. ISBN: 9637081046
2. Pap Norbert: Magyarország a Balkán és a Mediterráneum vonzásában. Pécs, Publikon Kiadó, 2009. ISBN: 978-615-5001-06-2

Budapest, 2021.01.05.

Nagyné Dr. Rózsa Erzsébet, PhD,
egyetemi tanár sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNKDM25
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Szakdiplomácia
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Sectoral diplomacy
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Robák Ferenc, címzetes egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 2 (2 EA + 0 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus célja, hogy a hagyományos diplomácia mellett a Külgazdasági és Külügyminisztérium (KKM) aktív szakértői segítségével bevezetést adjon a 20. század óta egyre jelentősebbé váló ágazati diplomácia szektoraiba, különös tekintettel a gazdasági, kulturális, oktatási, tudományos, víz- és energiagazdálkodási, infrastrukturális, sport és fejlesztési területekre.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course objective is to introduce students by the experts of the Ministry of Foreign Affairs and Trade into the different branches of the sectorial diplomacy becoming more and more important since the 20th century, especially the economic, cultural, scientific, educational, water, energy, infrastructure, sport and cooperation fields.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a nemzetközi politikai, gazdasági, jogi és társadalmi intézmények és folyamatok mélyebb összefüggéseit.

Képességei: Képes a világgazdasági folyamatok mélyebb megértésére és az Európai Uniót, illetve Magyarországot érintő gazdasági jellegű kihívások, a nemzetközi rendszer egyes szereplőinek szektorális érdekeinek elemzésére.

Attitűdje: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli a szakmai érdekeket.

Autonómiája és felelőssége: Önálló és felelős szerepeket vállal a szakmai szervezetek hazai és nemzetközi működésében, valamint az érdekérvényesítő fórumok munkájában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):
Knowledge: Is familiar with the deeper relations of international political, economic, legal and

social institutions and issues.

Capabilities: Is capable of deeply understanding world economic issues and analyzing the economic challenges and differing interests in the field of sectoral diplomacy affecting the European Union and Hungary.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by serving and representing professional interests to the best of his/her abilities, and with commitment.

Autonomy and responsibility: He/she undertakes independent and responsible roles in the domestic and international operation of professional organizations, and the work of negotiation forums.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. A magyar gazdasági diplomácia intézményrendszere.
- 12.1.2. Export-támogatás, HEPA, EXIM, MEHIB.
- 12.1.3. Beruházás-ösztönzés, HIPA.
- 12.1.4. Gazdasági vegyesbizottságok.
- 12.1.5. Kereskedelempolitika.
- 12.1.6. Regionális fejlesztések.
- 12.1.7. Kulturális diplomácia.
- 12.1.8. Tudományos és űrhajózási diplomácia.
- 12.1.9. Oktatási, ösztöndíj diplomácia.
- 12.1.10. Vízgazdálkodási diplomácia.
- 12.1.11. Infrastrukturális és telekommunikációs diplomácia.
- 12.1.12. Nemzetközi fejlesztési együttműködés.
- 12.1.13. Hallgatói prezentációk, konzultációk.

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Institutions of economic diplomacy in Hungary.
- 12.2.2. Export promotion, HEPA, EXIM, MEHIB.
- 12.2.3. Investment promotion, HIPA.
- 12.2.4. Joint economic committees.
- 12.2.5. Trade policy.
- 12.2.6. Regional investment and cooperation policy.
- 12.2.7. Cultural diplomacy.
- 12.2.8. Scientific and space cooperation.
- 12.2.9. Education, bursary diplomacy.
- 12.2.10. Water management diplomacy.
- 12.2.11. Infrastructural and telecommunication diplomacy.
- 12.2.12. International development cooperation.
- 12.2.13. Students presentations, consultations.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

100 %-os részvétel az egyedi előadások miatt, igazolt hiányzás esetén a témából egyéni kutatás alapján egy oldalas dolgozat.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Folyamatnapló készítése az előadásokról.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel az előadásokon, igazolt hiányzás esetén egy oldalas dolgozat a témában.

16.2. Az értékelés:

A tárgy szóbeli vizsgával zárul, melynek keretében prezentációs formában számolnak be a hallgatók az egyes előadásokon elsajátított tudástartalmakról. Az értékelés szempontjai: felhasznált források, az előadás szakmai tartalma, előadásmód.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bánrévy Gábor: A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga. Budapest, Szent István Társulat, 2015. ISBN: 9789632772479
2. Martonyi János: Diplomáciai Lexikon. A nemzetközi kapcsolatok kézikönyve. Budapest, Éghajlat, 2018. ISBN: 9789639862142

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Nyusztay László: Szakdiplomáciai tanulmányok. Budapest, Saldo Kiadó, 2011. ISBN: 978 963 7159 42 8

Budapest, 2021.01.05.

Robák Ferenc,
címzetes egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNKDM02
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Szakmai etika
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Ethics in international relations
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Zachar Péter Krisztián, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja a nemzetközi kapcsolatokhoz, a diplomáciai tevékenységhez és a külpolitikai döntéshozatalhoz kapcsolódó etikai kérdések elemzése, az ahhoz szükséges filozófia- és etikatörténeti ismeretek felvázolása mellett. Az előadás során a hallgatók sajátítsák el a döntéshozással járó felelősség elvét annak etikai vonzataival együtt. Ehhez szerezzék meg a filozófiai és etikatörténeti alapismereteket. Legyenek tisztában azzal, hogy minden kormánytisztviselői feljegyzésnek, beszámolóknak és döntésnek lehetnek etikai vonatkozásai, amelyek vagy a személy, vagy egy szűkebb-tágabb közösséget érintenek. Ismerjék meg azt, mi különbség van az érdek- és az értékeltű politizálás között, de azt is, hogy a kettő a mindennapokban miként keveredik.
A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to analyse ethical issues in international relations, in connection with diplomatic activities and foreign policy with the necessary knowledge of philosophy and ethical history. In the lecture, students acquire the principle of responsibility for decision-making with its ethical implications. In this course they should acquire basic philosophical and ethical background knowledge. They must be aware that a government official's records, reports and decisions may have ethical implications that affect either a person or a closer community, and must be able to define precisely what the difference between interest policy and politics according to values is, but also how they can be mixed in everyday life.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgató ismeri és érti azokat a hazai, európai és globális társadalmi problémákat, amelyek meghatározzák a társadalomtudományi gondolkodás alaptendenciáit. Ismeri a társadalomtudományokra jellemző adatgyűjtési, feldolgozási és értelmezési technikákat, és a politikai kutatás megkülönböztető sajátosságait.

Képességei: Képes a megszerzett ismeretei birtokában a társadalmi folyamatok általa kutatott

szeletében új tudományos eredmények elemzésére, új tények és összefüggések feltárására, tudásának önálló szakmai koncepció formájában történő értékesítésére. Képes a kitekintő jellegű munkára, az egyéb a társszakterületek és tudományágak eredményeinek az aktív és hatékony felhasználására.

Attitűdje: Nyitott és toleráns azoknak a társadalmi csoportoknak a nézeteivel, gondolkodási formáival és életmódjával szemben, amelyekkel társadalomkutatóként szakmai munkája során kapcsolatba kerül. Nyitott minden társadalomkritikai szerepvállalásra, ha szakmai felfogásával ütköző folyamatok indulnak el társadalmi környezetében. Nyitott és befogadó szakterületének a legkülönbözőbb nemzetközi kutatási eredményei iránt, és elkötelezett az általa hasznosnak ítélt új tudáselemek hazai megismertetése mellett.

Autonómiája és felelőssége: Felelősen vállalja a társadalmi fórumok résztvevői számára szaktudományos ismereteinek közérthető átadását. Felelős módon őrökdi szakmai munkájában a társadalomtudományi kutatások és elemzések szigorú etikai szabályainak a betartása felett, vállalja új etikai kérdések felvetését és megválaszolását.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student is familiar with domestic, European and global social problems which determine the basic trends of thinking in social sciences. Is familiar with the techniques of data-collection, analysis and interpretation in social sciences, and with the characteristics of political research.

Capabilities: The student is capable of analyzing new scientific results, finding new facts and relations, and marketing his/her knowledge in the form of an independent professional concept with the acquired knowledge, in the segment of social issues which he/she researches. Outward-looking work, using the results of other related professional fields and disciplines actively and efficiently.

Attitude: The students personal attitude is characterized by openness and tolerance to the views, mental attitude and lifestyle of social groups he/she contacts with in his/her professional work as a social researcher. Openness to participation in finding solutions to social problems if trends which conflict his/her professional view emerge in his/her social environment. Openness and being receptive to the findings of different international research projects of his/her field, and commitment to publicizing the new findings which he/she finds useful in his/her country.

Autonomy and responsibility: He/she undertakes responsibly to present his/her professional knowledge to the participants of social forums in an easily understandable way. In his/her professional work, he/she protects responsibly the adherence to the strict ethical rules of researches and analyses in social sciences, and he/she undertakes to raise and answer new ethical issues.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Az egyetemes etika alapjai
- 12.1.2. Bevezetés a keresztény etikába
- 12.1.3. A machiavellizmus előzményei és következményei
- 12.1.4. Az örök béke vágya és annak etikája Justus Lipsiustól Hegelig
- 12.1.5. Az érdekelvű diplomácia alapjai és annak etikája
- 12.1.6. A nemzeti törekvések etikája
- 12.1.7. A háború és etika
- 12.1.8. A hidegháború etikája
- 12.1.9. A tárcapolitika és etika

- 12.1.10. A diplomáciai feljegyzések és jelentések etikája
- 12.1.11. A diplomáciai tárgyalások etikája
- 12.1.12. A diplomáciai kommunikáció etikája
- 12.1.13. A kormányzás és etika
- 12.1.14. A politikai és szakmai etika a 20. század második felében
- 12.1.15. A politikai és szakmai etika jövője a 21. században

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Fundamentals of Universal Ethics
- 12.2.2. Introduction to Christian Ethics
- 12.2.3. Antecedents and Consequences of Machiavellianism
- 12.2.4. The desire for eternal peace and its ethics from Justus Lipsius to Hegel
- 12.2.5. Fundamentals of interested diplomacy and its ethics
- 12.2.6. Ethics of national aspirations
- 12.2.7. War and ethics
- 12.2.8. Cold War ethics
- 12.2.9. Portfolio policy and ethics
- 12.2.10. Ethics in diplomatic records and reports
- 12.2.11. Ethics in diplomatic negotiations
- 12.2.12. Ethics in diplomatic communication
- 12.2.13. Governance and Ethics
- 12.2.14. Political and professional ethics in the second half of the 20th century
- 12.2.15. The Future of Political and Professional Ethics in the 21st Century

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A foglalkozásokon a részvétel kötelező (minimum 75%); rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A kurzus teljesítéséhez a vonatkozó szakirodalom ismerete, folyamatos feldolgozása szükséges.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel az órák 75%-án és a kötelező szakirodalom ismerete a gyakorlati órákon.

16.2. Az értékelés:

A tárgy szóbeli vizsgával zárul. A vizsga kérdései a félévi tematika alapján kerülnek összeállításra és a szakirodalmi ismeretekre is reflektálnak. Értékelési skála: 60% alatt elégtelen, 60-69%: elégséges, 70-79%: közepes, 80-89% jó és 90%-100% jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Niccolò Machiavelli: A fejedelem. Budapest, Helikon, 2017. ISBN: 9789632275406
2. Nyíri Tamás: A filozófiai gondolkodás fejlődése. Budapest, Szent István Társulat, 2001. ISBN: 9633615119
3. Francis Fukuyama: A történelem vége és az utolsó ember. Budapest, Európa, 2014. ISBN: 9789630795739
4. John Rawls: Az igazságosság elmélete. Budapest, Osiris, 1997. 21–42. és 79–112. o. ISBN: 9633792673

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Arisztotelesz: Nikomachoszi etika. Budapest, Európa, 1997. ISBN: 9630761602
2. André Comte-Sponville: Kis könyv a nagy erényekről. Budapest, Osiris, 2005. ISBN: 9789633896976
3. Max Weber: A protestáns etika és a kapitalizmus szelleme. Budapest, L'Harmattan, 2020. ISBN: 9789634144168
4. Romsics Gergely: Etika és diplomácia: az államon innen és túl. Kommentár, 2006/3. 36–54. o.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Zachar Péter Krisztián, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM40
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Tárgyalástechnika nemzetközi környezetben
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Negotiating in the International Context
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 2 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Jenei Ágnes, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 2 (0 EA + 2 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A hallgatók a kurzus első részében alapozó tárgyalástechnikai ismereteket, készségeket sajátítanak el, ezt követően a külügyszpecifikus bilaterális és multilaterális tárgyalások jellemzőivel ismerkednek meg, végül konkrét nemzetközi tárgyalásokat elemeznek. Az egymásra épülő interaktív gyakorlatokat, szerepjátékokat nemzetközi tárgyalások szimulációja, majd valós nemzetközi tárgyalások kiscsoportos feldolgozása követ. Az elméleti ismeretek átadása mellett a cél a hallgatók gyakorlati, procedurális tudásának és elemző képességének fejlesztése. Az órák tömbösített formában, a tapasztalati tanulást elősegítő, kis létszámú csoportokban zajlanak.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): In the first part of the course students learn the basis skills necessary for effective negotiations. In the second part of the course students get familiarity with the intercultural negotiations, and have an overview of the characteristics of the bilateral and multilateral international negotiations. Finally, students analyze specific international negotiations. Learning method: experimental learning, based on interactive activities, simulations, role plays.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a nemzetközi politikai, gazdasági, jogi és társadalmi intézmények és folyamatok mélyebb összefüggéseit.

Képességei: Képes tájékozódni a különféle nemzetközi szervezetek döntéshozatali mechanizmusában, valamint képes megérteni az egyes nagyhatalmak főbb külpolitikai döntéshozatali mechanizmusát. Képes a változásokhoz alkalmazkodni, adaptációs koncepcióját el tudja fogadtatni munkatársaival és egyéb partnereivel is.

Attitűdje: Folyamatos az igénye az önművelésre, és a köznapi életben mások politikai véleményének tiszteletben tartására. Lényeglátás, kreativitás és módszertani tudatosság jellemzik.

Autonómiája és felelőssége: Önálló és felelős szerepeket vállal a szakmai szervezetek hazai és nemzetközi működésében, valamint az érdekérvényesítő fórumok munkájában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Familiar with the deeper relations of international political, economic, legal and social institutions and issues.

Capabilities: Understanding the decision-making mechanism of different international organizations, and the main decision-making mechanism of great powers concerning their foreign policy . Adapting to changes and of having his/her concept of adaptation accepted by his/her colleagues and other partners.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by a constant need for self-improvement, and respect for other people's political opinion in everyday life. Perceptiveness, creativity and awareness of methodologies.

Autonomy and responsibility: He/she is an independent and responsible person in the academic life of his/her professional field, and represents its professional principles and research results in every possible forum.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. 1-4 óra: Bevezetés, alapfogalmak (tárgyalások fő típusai, felépítése, időbeli lefolyása, dinamikája), kétszemélyes tárgyalások bonyolítása, elemzése; hasonló helyzetek elemzése nemzetközi környezetben;
- 12.1.2. 5-8 óra: Fő stratégiák és technikák tudatosítása, kipróbálása, hasonló helyzetek elemzése nemzetközi környezetben;
- 12.1.3. 9-12 óra: interkulturális tárgyalások: kihívások; hasonló helyzetek elemzése nemzetközi környezetben;
- 12.1.4. 13-16 óra: külügyspecifikus tárgyalások szimulációja; hasonló helyzetek elemzése nemzetközi környezetben;
- 12.1.5. 17-20, 21-24 órák: A hallgatók külügyminisztériumok által bonyolított tárgyalásokat elemeznék gyakorlati szakember segítségével (előkészítés, lebonyolítás, a tárgyalási tematikák, írásba foglalt eredmények, valamint a tárgyalásokat előkészítő, kísérő és értékelő kommunikáció különböző formáinak, az interkulturális kihívások kezelésének elemzése).
- 12.1.6. 25-28 óra: A hallgatók az előadóval közösen kiválasztott témában, az elsajátított szempontrendszer segítségével esettanulmányokat készítenek egy-egy nemzetközi tárgyalásról, melyet a csoport közösen beszél meg, egy aktuális nemzetközi témáról. A tárgyalást szerepjáték formájában megjelenítik.

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. 1-4: Introduction, basic concepts (main types, structure, process, dynamics of negotiations), managing and analyzing two party negotiations
- 12.2.2. 5-8: Main strategies and techniques of the negotiations
- 12.2.3. 9-12: Challenges of intercultural negotiations
- 12.2.4. 13-16: Simulation of typical negotiations of the Ministry of Foreign Affairs
- 12.2.5. 17-20, 21-24: The insight of a negotiator. Analysis of international negotiations with the practitioner: preparation, process, topics, strategies, written results; communication before, during and after the negotiation(s), intercultural challenges
- 12.2.6. 25-28: Students prepare case studies in group to discuss in the classroom with the expert,

using the criteria they have learned, on a current international topic. Relevant case studies can be acted out, as well.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Reflexiós jegyzet leadási határideje a 16. órát követő egy hétben; oktatói visszajelzés egy héten belül történik, az értékelésnél a reflexiók szakszerű, szakirodalmi jártasságot is feltételező kidolgozása jelent előnyt. Az esettanulmányok értékelése az érintett óra végén történik. Az értékelésnél előnyt jelent a felhasznált források gazdagsága, a több szempontból történő elemzés, az önálló, kritikai gondolkodás. Az órán történő aktivitás a teljes kurzusra vonatkozik, ennek értékelése a kurzus végén történik.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni.

16.2. Az értékelés:

Aktív részvétel 30%, reflexiós jegyzet vezetése a sajátélmény gyakorlatokra vonatkozóan a megadott szempontrendszer szerint 30%; páros vagy kiscsoportos munkában esettanulmányok készítése nemzetközi tárgyalásokkal kapcsolatban 40%.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Fürjes Balázs: Tárgyalástechnika. Budapest, Nemzeti Közszerzői Egyetem., 2019.
2. Henry Kissinger: Diplomácia. Budapest, Panem, 2008. ISBN: 9789635451999
3. Tim Marshall: A földrajz fogságában. Tíz térkép, amely mindent elmond arról, amit tudni érdemes a globális politikai folyamatokról. Budapest, Park Könyvkiadó, 2019. ISBN: 9789633554111

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Blahó András: Térjünk a tárgyra! Tárgyalástan. Budapest, Aula Kiadó, 2003. ISBN: 9639478172
2. Hofmeister Tóth Ágnes – Mitev Ariel Zoltán: Üzleti kommunikáció és tárgyalástechnika. Budapest, Akadémia Kiadó, 2007. ISBN: 9789630585323

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Jenei Ágnes, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEUTTM09
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Uniós kormányzás, érdekérvényesítés és közpolitika
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** EU Governance, Interest Representation and Policy-making
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 6 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európa-tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Kaszap Márton, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 56 (28 EA + 28 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 16 (8 EA + 8 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 4 (2 EA + 2 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A hallgatók a tantárgy keretében megismerik az európai uniós politikai rendszer sajátosságait, szereplőit. Ismereteket szereznek a többszintű európai kormányzás működéséről. A kurzus során megismerik az uniós törvényhozó, végrehajtó és bírói hatalmi ágakat és azok sajátosságait. A hallgatók megismerkednek továbbá az uniós közpolitika-formálás folyamatával, és annak eltérő módjaival az egyes szakpolitikai területeken. Az elméleti előadásokhoz kapcsolódóan, a gyakorlati foglalkozásokon a hallgatók szakpolitikai esettanulmányokat dolgoznak fel, azzal a céllal, hogy az uniós politikai rendszer és kormányzás működését a gyakorlatban is megismerjék.
A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Students get acquainted with the actors of the European Union's political system. They learn about the functioning of the multilevel governance (MLG) in the EU. The EU's legislative, executive and judicial institutions are introduced. Students also get acquainted with the process of EU policy-making. In addition to introducing the major theories, students also get to know how the EU political system and governance work in practice.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Rendszerezett ismeretekkel rendelkezik a magyar, az európai és az Európán kívüli politikai rendszerekről, valamint a kormányzati rendszerek domináns nemzetközi típusairól.

Képességei: Képes a megszerzett ismeretei birtokában a társadalmi folyamatok általa kutatott szelétében új tudományos eredmények elemzésére, új tények és összefüggések feltárására, tudásának önálló szakmai koncepció formájában történő értékesítésére.

Attitűdje: Nyitott és befogadó szakterületének a legkülönfélébb nemzetközi kutatási eredményei iránt, és elkötelezett az általa hasznosnak ítélt új tudáselemek hazai megismertetése mellett.

Autonómiája és felelőssége: Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The Hungarian and European political systems, and of those outside of Europe, and of the dominant international types of governmental systems.

Capabilities: Analyzing new scientific results, finding new facts and relations, and marketing his/her knowledge in the form of an independent professional concept with the acquired knowledge, in the segment of social issues which he/she researches.

Attitude: Openness and being receptive to the findings of different international research projects of his/her field, and commitment to publicizing the new findings which he/she finds useful in his/her country.

Autonomy and responsibility: He/she is an independent and responsible person in the academic life of his/her professional field, and represents its professional principles and research results in every possible forum.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezetés, követelmények
- 12.1.2. Mi jelent az integráció? Hogyan értelmezzük? Integrációelméletek történeti perspektívában
- 12.1.3. Az európai uniós politikai rendszer. Törvényhozó, végrehajtó és bírói hatalom egy hibrid struktúrában
- 12.1.4. A politikai rendszer szereplői; politics/policy/polity értelmezése
- 12.1.5. „Governance government nélkül” az EU-ban
- 12.1.6. Az uniós közpolitika értelmezése. Tagállam - EU hatáskörmegosztás
- 12.1.7. Közpolitikaformálás ciklusa
- 12.1.8. A döntéshozatal intézményi rendszere I. - Az Európai Bizottság
- 12.1.9. A döntéshozatal intézményi rendszere II. - A Tanács és az Európai Tanács
- 12.1.10. A döntéshozatal intézményi rendszere III. - Az Európai Parlament
- 12.1.11. Demokrácia, pártok, választások
- 12.1.12. Tagállami érdekérvényesítés
- 12.1.13. Uniós közvélemény, bizalom a nemzeti és uniós intézményekben
- 12.1.14. Euroszepticismus

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction, requirements
- 12.2.2. What is an integration? How shall we interpret it? Integration theories in a historical perspective
- 12.2.3. The political system of the European Union. Different institutions in a hybrid structure
- 12.2.4. The actors of the political system; the differentiation of politics/policy/polity
- 12.2.5. „Governance without government” in the EU
- 12.2.6. The public policy of the EU. The competence sharing between the EU and the member states

- 12.2.7. Public policy cycle
- 12.2.8. Decision-making in different EU institutions I. – The European Commission
- 12.2.9. Decision-making in different EU institutions II. – The Council and the European Council
- 12.2.10. Decision-making in different EU institutions III. – The European Parliament
- 12.2.11. Democracy, parties, elections
- 12.2.12. The interest representation of member states
- 12.2.13. Public opinion, social trust in member state and EU institutions
- 12.2.14. Euroscepticism

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75%-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Kiselőadások tartása, melynek mennyisége a hallgatói létszámtól függ.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75%-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

16.2. Az értékelés:

Írásbeli vagy szóbeli vizsga az előadás tartalmából és a megadott kötelező irodalom alapján.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Arató Krisztina – Koller Boglárka (szerk.): Az Európai Unió politikai rendszere. Budapest, Dialóg Campus Kiadó, 2019. ISBN: 978-963531-074-6

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Simon Zoltán (szerk.): Döntéshozatal és jogalkotás az Európai Unióban. Elmélet és gyakorlat. Budapest, L'Harmattan Kiadó, 2013. ISBN: 9789637343247
2. Navracsi Tibor: Európai belpolitika: az Európai Unió politikatudományi elemzése. Budapest, Korona Kiadó, 1998 ISBN: 9639036838
3. Osztoivits András: EU döntéshozatal. Budapest, Nemzeti Közszerzői Egyetem Vezető-és Továbbképzési Intézet, 2014.
4. Marján Attila: EU közpolitika és szakpolitika. Budapest, Nemzeti Közszerzői Egyetem Vezető-és Továbbképzési Intézet, 2014.
5. Trócsányi László: Demokrácia és jogállamiság új kihívások előtt. Európai Tükör 2018/1, 109-114.

Budapest, 2021.01.05.

Kaszap Márton, PhD,
adjunktus sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** ÁKNGTM08
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Világgazdaságtan
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** World Economics
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1.** 4 kredit
  - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33,33% gyakorlat, 66,67% elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Szemlér Tamás, PhD, egyetemi docens
- 8. A tanórák száma és típusa**
  - 8.1.** össz óraszám/félév:
    - 8.1.1. nappali munkarend: 42 (28 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 12 (8 EA + 4 GY)
  - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 3 (2 EA + 1 GY)
  - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus során a hallgatók megismerkedhetnek a világgazdaságtan alapvető fogalmaival és összefüggéseivel, ezek közül is részletesen az alábbi témakörökkel: világrend, világgazdaság, világgazdaságtan; globalizáció; nemzetközi kereskedelem; nemzetközi pénzügyek; transznacionális és multinacionális vállalatok; nemzetközi versenyképesség; növekedés és/vs. fejlődés; „új gazdaságföldrajz”; regionális gazdasági integrációk. A kurzus végén ezen ismeretek birtokában kerül tárgyalásra a közép- és kelet-európai rendszerváltás hatása a térség országai – kiemelten Magyarország – világgazdasági szerepére.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): During the course students will be introduced to the basic concepts and the context of world economics, including topics such as world order, world economy, world economics; globalization; international trade; international finance; transnational and multinational companies; international competitiveness; growth and / vs. development; "New economic geography"; regional economic integrations. At the end of the course, with this knowledge, the impact of the systemic changes in Central and Eastern Europe on the role of the countries of the region, (especially Hungary) in the world economy will be discussed.
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a világgazdaság főbb tendenciáit és a világ egyes régióinak gazdasági folyamatait, különös tekintettel az Európai Unió gazdasági helyzetére vonatkozóan. Ismeri a nemzetközi politikai, gazdasági, jogi és társadalmi intézmények és folyamatok mélyebb összefüggéseit.

Képességei: Képes összehasonlító gazdasági elemzések végzésére alapvető közgazdasági és statisztikai ismeretek, valamint világgazdasági elméletek birtokában.

Attitűdje: Nyitott és befogadó szakterületének a legkülönfélébb nemzetközi kutatási eredményei iránt, és elkötelezett az általa hasznosnak ítélt új tudáselemek hazai megismertetése mellett.

Autonómiája és felelőssége: Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon. Önálló és felelős döntéseket hoz munkája során saját tudományos munkásságára, valamint az irányítása alá tartozók munkaprogramjaira vonatkozóan.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The main trends of world economics and the economic trends of individual regions of the world, with special regard to the economic situation of the European Union. The deeper relations of international political, economic, legal and social institutions and issues.

Capabilities: Comparative economic analyses with basic economic and statistical knowledge, and with knowledge about world economic theories.

Attitude: Openness and being receptive to the findings of different international research projects of his/her field, and commitment to publicizing the new findings which he/she finds useful in his/her country.

Autonomy and responsibility: He/she is an independent and responsible person in the academic life of his/her professional field, and represents its professional principles and research results in every possible forum. He/she makes independent and responsible decisions in his/her work with regard to his/her own academic work, and the work programmes of people managed by him/her.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezetés, alapfogalmak. Világrend, világgazdaság, világgazdaságtan.
- 12.1.2. A világgazdaság a XXI. század elején
- 12.1.3. A globalizáció fogalma és gyakorlata.
- 12.1.4. Nemzetközi kereskedelmi folyamatok.
- 12.1.5. Nemzetközi pénzügyi folyamatok.
- 12.1.6. Transznacionális és multinacionális vállalatok a világgazdaságban.
- 12.1.7. Nemzeti fejlődés és nemzetközi versenyképesség.
- 12.1.8. Növekedés és fejlődés - „élet a GDP-n túl”.
- 12.1.9. Nemzetközi kereskedelem: szabályozás és intézmények.
- 12.1.10. Az „új gazdaságföldrajz”.
- 12.1.11. Regionális gazdasági integrációk.
- 12.1.12. Európai és regionális integrációs folyamatok magyar szemszögből.
- 12.1.13. Aktuális világgazdasági kérdések, „forró pontok”
- 12.1.14. Összegzés

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction, basic concepts.
- 12.2.2. World order, world economy, world economics.
- 12.2.3. The world economy at the beginning of the 21st century.
- 12.2.4. Concept and practice of globalization.
- 12.2.5. International trade processes. International financial processes.
- 12.2.6. Transnational and multinational corporations in the world economy.

- 12.2.7. National development and international competitiveness.
- 12.2.8. Growth and development - "life beyond GDP".
- 12.2.9. International Trade: Regulation and Institutions.
- 12.2.10. The "new economic geography".
- 12.2.11. Regional economic integrations.
- 12.2.12. European and regional integration processes from a Hungarian perspective.
- 12.2.13. Current world economic issues, "hot spots".
- 12.2.14. Summary and conclusions.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az előadásokon a részvétel nem kötelező, de - a tananyag megfelelő megértése érdekében - ajánlott. A gyakorlatokon a részvétel kötelező; kettőnél (levelező tagozaton egynél) több hiányzás esetén az oktatóval egyeztetett plusz feladattal lehet kiváltani a jelenlétet. A gyakorlatokon egyéni/csoportos félévközi feladatokra (prezentációkra) kerül sor. Ezek elfogadása, valamint a gyakorlatokon való megfelelő mértékű jelenlét (vagy annak fentiek szerinti kiváltása) az aláírás feltétele.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A gyakorlatokon a részvétel kötelező; kettőnél (levelező tagozaton egynél) több hiányzás esetén az oktatóval egyeztetett plusz feladattal lehet kiváltani a jelenlétet. A gyakorlatokon egyéni/csoportos félévközi feladatokra kerül sor. Ezek elfogadása, valamint a megfelelő mértékű jelenlét (vagy annak fentiek szerinti kiváltása) az aláírás feltétele.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlatokon egyéni/csoportos félévközi feladatokra (prezentációkra) kerül sor. Ezek elfogadása, valamint a gyakorlatokon való megfelelő mértékű jelenlét (vagy annak kiváltása) az aláírás feltétele (l. a 14. pontot).

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati órákon végzett munkával max. 30 pont (feladat: max. 20 pont, órai aktivitás: max. 10 pont), valamint (az aláírás megszerzése esetén) a vizsgaidőszakban megírt max. 70 pontos írásbeli vizsgával összesen max. 100 pont szerezhető. Ponthatárok és érdemjegyek: 0-50: elégtelen, 51-59: elégséges, 60-74: közepes, 75-87: jó, 88-100: jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Blahó András et al.: Világgazdaságtan. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2008. ISBN: 978-963-05-8568-2
2. Blahó András (szerk.): Világgazdaságtan 2. – Globális fejlődés, gazdaságdiplomácia. Budapest, Aula Kiadó, 2004. ISBN: 978-963-94-7886-2

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Csáki György: A nemzetközi gazdaságtan és a világgazdaságtan alapjai. Budapest, Napvilág, 2011. ISBN: 978-963-33-8060-4
2. Szentés Tamás: Világgazdaságtan – elméleti és módszertani alapok. Budapest, Aula, 2005. ISBN: 978-963-92-1535-x

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Szemlér Tamás, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKTTM01
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A kínai gazdaság
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** The Chinese Economy
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 4 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA nemzetközi gazdasági kapcsolatok specializáció
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Kína-tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. P. Szabó Sándor, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 42 (42 EA + 0 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 12 (12 EA + 0 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 3 (3 EA + 0 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy átfogó képet adjon a Kínai Népköztársaság gazdaságáról, bemutatva a kínai gazdaság aktuális helyzetét, különös tekintettel a kínai gazdaságnak a nemzetközi gazdaságban betöltött pozíciójára és szerepére.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to provide comprehensive knowledge on the economy of the People's Republic of China, the current situation of China's economy, with special focus on its position and role in the international economic system.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a világpolitikai folyamatokat meghatározó főbb nagyhatalmak külpolitikáját, illetve a világgazdaságban elfoglalt helyzetét. Ismeri a világgazdaság főbb tendenciáit és a világ egyes régióinak gazdasági folyamatait, különös tekintettel az Európai Unió gazdasági helyzetére vonatkozóan.

Képességei: Képes a világgazdasági folyamatok mélyebb megértésére és az Európai Uniót, illetve Magyarországot érintő gazdasági jellegű kihívások elemzésére. Képes összehasonlító gazdasági elemzések végzésére alapvető közgazdasági és statisztikai ismeretek, valamint világgazdasági elméletek birtokában.

Attitűdje: Minden szervezeti, intézményi tevékenysége során felelős módon látja a tudását és befolyását a minőségi munkavégzés elismertetése mellett. Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli a szakmai érdekeket. Munkavégzési és társadalmi konfliktushelyzetekben önállóan és felelősen hozza meg döntéseit, következetesen képviselve a rábízottak érdekeit.

Autonómiája és felelőssége: Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában. Önálló és felelős

döntéseket hoz munkája során saját tudományos munkásságára, valamint az irányítása alá tartozók munkaprogramjaira vonatkozóan. Önálló és felelős szerepeket vállal a szakmai szervezetek hazai és nemzetközi működésében, valamint az érdekérvényesítő fórumok munkájában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The foreign policy of the main great powers which determine the trends of world politics, and their position in world economics. The main trends of world economics and the economic trends of individual regions of the world, with special regard to the economic situation of the European Union.

Capabilities: Deeply understanding world economic issues and analyzing the economic challenges affecting the European Union and Hungary. Comparative economic analyses with basic economic and statistical knowledge, and with knowledge about world economic theories.

Attitude: Using his/her knowledge and influence responsibly in all his/her organizational and institutional activities in order to have quality work recognised. Serving and representing professional interests to the best of his/her abilities, and with commitment. Making decisions independently and responsibly in work-related and social conflict situations, and representing the interests of those he/she is responsible for consistently.

Autonomy and responsibility: He/she participates responsibly in the operation of his/her work organization, and in the development, discussion and realization of professional concepts. He/she makes independent and responsible decisions in his/her work with regard to his/her own academic work, and the work programmes of people managed by him/her. He/she undertakes independent and responsible roles in the domestic and international operation of professional organizations, and the work of negotiation forums.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. A kínai gazdaság helye és szerepe a nemzetközi gazdaságban
- 12.1.2. A kínai gazdaság aktuális helyzete 1.
- 12.1.3. A kínai gazdaság aktuális helyzete 2.
- 12.1.4. A kínai gazdasági fejlődés fenntarthatósága 1.
- 12.1.5. A kínai gazdasági fejlődés fenntarthatósága 2.
- 12.1.6. A Kínai Népköztársaság legfontosabb nemzetközi gazdasági kapcsolatai 1.
- 12.1.7. A Kínai Népköztársaság legfontosabb nemzetközi gazdasági kapcsolatai 2.
- 12.1.8. A Kínai Népköztársaság gazdaságpolitikai stratégiái
- 12.1.9. A kínai gazdasági reformok az 1970-es évek végétől napjainkig
- 12.1.10. A mai kínai gazdaságirányítás főbb jellemzői – „pekingi konszenzus” vs. „washingtoni konszenzus”
- 12.1.11. A 2008-as globális pénzügyi és gazdasági válság, továbbá más gazdasági jellegű kihívások kezelése a Kínai Népköztársaságban
- 12.1.12. A kínai gazdasági fejlődés hatása a nemzetközi energiapiaci folyamatokra
- 12.1.13. A kínai menedzsment, vállalatirányítás, vállalati döntéshozatal legfontosabb jellemzői
- 12.1.14. A kínai gazdasággal összefüggő lehetőségek és kihívások Magyarország és az Európai Unió szempontjából

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Role and Position of the Chinese Economy in the Global Economy
- 12.2.2. The Current State of the Chinese Economy 1.
- 12.2.3. The Current State of the Chinese Economy 2.
- 12.2.4. The Sustainability of the Chinese Economic Development 1.
- 12.2.5. The Sustainability of the Chinese Economic Development 2.
- 12.2.6. International Relations of the Chinese Economy 1.
- 12.2.7. International Relations of the Chinese Economy 2.
- 12.2.8. Economic Policy of the People's Republic of China
- 12.2.9. Economic Reforms in China after 1970
- 12.2.10. Main Characteristics of the Chinese Economic Governance: Beijing Consensus vs. Washington Consensus
- 12.2.11. The 2008 Global Financial Crisis and Other Challenges
- 12.2.12. The Chinese Economic Development and the Global Market of Energy
- 12.2.13. Main Characteristics of the Chinese Management Culture
- 12.2.14. Opportunities and Challenges for Hungary and EU

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 60 százalékának látogatása). A távolmaradás pótlásának módja: beadandó dolgozat.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Nincs félévközi feladat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 60 százalékának látogatása). A távolmaradás pótlásának módja: beadandó dolgozat.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének feltétele a foglalkozásokon történő részvétel és legalább elégséges jegy megszerzése. Jegy vizsga eredménye alapján, a vizsga típusa kollokvium.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

- 1. P. Szabó Sándor (szerk.): A Sárkány közbelép – Kína nemzetközi kapcsolatai, gazdasága és közigazgatási rendszere a 21. században. Budapest, Nemzeti Közszerzői Egyetem., 2012. ISBN: 9789635034840.
- 2. P. Szabó Sándor: A 'pekingi konszenzus' – közigazgatás és gazdaságirányítás a Kínai Népköztársaságban. Pro Publico Bono, 2011/2. ISSN: 2063-9058.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. -

Budapest, 2021.01.05.

Dr. P. Szabó Sándor, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEKMTM04
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** The Law of International Economic Relations
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 2 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA nemzetközi gazdasági kapcsolatok specializáció
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európai Köz- és Magánjogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Simon Károly László, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 2 (1 EA + 1 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus bemutatja a nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogát mint sajátos jogterületet, és a hallgatók által feldolgozott és bemutatott esettanulmányokon keresztül felvillantja annak súlyponti kérdéseit mind a magánjogi, mind a közjogi jellegű, illetve eljárásjogi szabályozási területeken. A kurzus tárgyalja a nemzetközi magánjog problematikáját, szabályozási struktúráját és jogforrási rendjét. A kurzus emellett betekintést nyújt a nemzetközi gazdasági kapcsolatok anyagi magánjogába, különös tekintettel a nemzetközi adásvételi jogra. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok közjogi szabályozási területéről a kurzus a WTO-rendszert, a magyar külkereskedelmi engedélyezési rendszert, illetve a beruházás-védelmi rendszereket mutatja be. A WTO-rendszert, illetve az ICSID beruházás-védelmi rendszert a kurzus eljárásjogi szempontból is tárgyalja, és emellett külön kitér a nemzetközi választottbíráskodás meghatározó problémáira is.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course introduces the law of international economic relations as a particular area of law and through case studies it highlights the core issues in private law, public law and procedural law domains. The course also covers the nature of private international law, its structure and sources. The course also touches upon the substantive private law of international economic relations with a special emphasis on international sales law. From the public law domain, the course introduces the WTO system, the Hungarian system of licensing international trade activities and foreign investment protection mechanisms. The course also covers procedural aspects of the WTO system as well as ICSID and provides an overview of international commercial arbitration.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Átfogóan ismeri a nemzetközi kapcsolatok, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok és a nemzetközi közösség működésének regionális dimenzióit.

Képességei: Képes a szakterületén használt ügyiratípusok elkészítésére. Képes a szakterületéhez kapcsolódó szakmai standardok alkalmazására.

Attitűdje: Lényeglátás, kreativitás és módszertani tudatosság jellemzik.

Autonómiája és felelőssége: Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The regional dimensions of the operation of international relations, international economic relations and the operations of the international community .

Capabilities: Preparing the types of documents typical of his/her profession. Applying professional standards related to his/her field.

Attitude: Perceptiveness, creativity and awareness of methodologies.

Autonomy and responsibility: He/she participates responsibly in the operation of his/her work organization, and in the development, discussion and realization of professional concepts.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok feltételei; külső feltételrendszer;
- 12.1.2. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok belső feltételrendszere;
- 12.1.3. WTO vitarendezési mechanizmusa, esettanulmányok;
- 12.1.4. Nemzetközi választottbíráskodás, esettanulmányok;
- 12.1.5. Külgazdasági igazgatás és esettanulmányok;
- 12.1.6. A gazdasági kapcsolatok alanyai, vállalati együttműködések, külföldiek gazdasági célú letelepedésének jogi keretei;
- 12.1.7. Zárthelyi dolgozat és/vagy prezentációk;
- 12.1.8. Külföldi tulajdon, beruházásvédelem, külföldi befektetések biztonsági ellenőrzése, külföldi beruházással kapcsolatos esetek;
- 12.1.9. Nemzetközi adásvétel és esettanulmányok;
- 12.1.10. Nemzetközi vállalkozási és piacszervező szerződések, esettanulmányok;
- 12.1.11. Nemzetközi árufuvarozási szerződések, esettanulmányok;
- 12.1.12. Nemzetközi pénzügyi műveletek, értékpapírok, adózás;
- 12.1.13. Zárthelyi dolgozat, prezentációk;
- 12.1.14. Pótlás, prezentációk

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Conditions of the international economic relations;
- 12.2.2. External and internal conditionality;
- 12.2.3. WTO dispute settlement, case studies;
- 12.2.4. International arbitrations, case studies;
- 12.2.5. External economic administration, case studies;
- 12.2.6. Subjects of international economic relations, cooperative ventures, legal conditions of establishment of companies by foreigners;

- 12.2.7. test and/or presentations;
- 12.2.8. Foreign ownership, investment protection, FDI screening, case studies;
- 12.2.9. Contract of service and market organization, case studies;
- 12.2.10. International carriage of goods, case studies;
- 12.2.11. International financial transactions, securities, tax;
- 12.2.12. test, presentations.
- 12.2.13. Presentations.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A foglalkozásokon való részvétel kötelező. Nappali tagozaton legfeljebb három alkalommal (max. 6 óra) megengedett az igazolás nélküli hiányzás, ennek túllépése esetén az aláírás megtagadható. A 6 órát meghaladó távollét csak igazolt hiányzás esetén léphető túl, ebben az esetben az aláírás házi dolgozat írásával szerezhető meg. Levelező tagozaton a távollétet igazolni kell, ellenkező esetben az aláírás megtagadható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Legfeljebb két zárthelyi dolgozat, esetmegoldások, prezentáció, órai aktivitás értékelése a tantárgyi program szerinti rendben. A zárthelyi dolgozat értékelése minden esetben ötfokozatú: az elért pontok alapján a teljesítmény 50 %-ától elégséges, 65 %-ától közepes, 75 %-ától jó, 90 %-ától jeles. Mulasztás esetén a zárthelyi dolgozat egy alkalommal pótolható.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás feltétele a foglalkozásokon való részvétel. Három alkalmat (6 óra) meghaladó igazolatlan hiányzás esetén az aláírás megtagadható.

16.2. Az értékelés:

Félévközi értékelés: gyakorlati jegy. A félévi teljesítmény teljes értékelését (érdemjegyét) a zárthelyi dolgozat érdemjegye mellett befolyásolja az esetmegoldásokban való közreműködés, az órai aktivitás és a félév során teljesítendő prezentáció.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Molnár István János: A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga I. (2. kiadás). Budapest, Patrocinium Kiadó, 2016. ISBN: 9789634131052;
2. Molnár István János: A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga II. (2. kiadás). Budapest, Patrocinium Kiadó, 2016. ISBN: 9789634131069

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Mádl Ferenc – Vékás Lajos: Nemzetközi magánjog és nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga. (9. kiadás). Budapest, ELTE Eötvös Kiadó, 2018. ISBN: 9789633122983 (új kiadás megjelenés alatt)

Dr. Simon Károly László, PhD,
adjunktus sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKNGTM01
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Fejlődésgazdaságtan
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Development economics
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 4 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33,33% gyakorlat, 66,67% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA nemzetközi gazdasági kapcsolatok specializáció
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Biedermann Zsuzsánna, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 42 (28 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 12 (8 EA + 4 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 3 (2 EA + 1 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Miközben mi relatív jólétben élünk, a világon 1,4milliárd ember kevesebb, mint napi egy dollárból igyekszik létszükségleteitkielégíteni. A tantárgy ezen ellentmondás okaira és megoldási lehetőségeirevilágít rá. Afejlődésgazdaságtan elméleti és módszertani alapismereteinek éstörténetének oktatásán túl napjaink gazdaságpolitikai eszköztárát is elemezzük,különös figyelmet fordítunk az egyenlőtlenségek mérésére,összehasonlíthatóságára, a gazdasági növekedés mutatószámaira és értékelésükre.A kurzus elméleti és gyakorlati szempontból is tárgyalja a fejlődő országokranapjainkban jellemző gazdasági kérdéseket: az állami szerepvállalás mértékét agazdaság fejlesztésében, a nyersanyagban gazdag fejlődő országok dilemmáit,sikeres és sikertelen fejlődési utakat és a strukturális átalakulás kérdéseit.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): While we live in relative wealth, there are more than 1.4 billion people worldwide living on less then 1USD/day. The course will try to enlighten the reasons and potential solutions to these inequalities. Apart from the theoretical and methodological basics of development economics and its history, we also study the economic policy challenges of our days and the measurability, relativity of inequalities and economic growth. The course will detail developing countries' dilemmas from theoretical and practical aspects, the difficulties of structural transformation and resource-based development.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a világgazdaság főbb tendenciáit és a világ egyes régióinak gazdasági folyamatait, különös tekintettel az Európai Unió gazdasági helyzetére vonatkozóan.

Képességei: Képes definiálni a nemzetközi rendszer egyes szereplőinek gazdasági és politikai érdekeit, illetve azok összefüggésrendszerét.

Attitűdje: Lényeglátás, kreativitás és módszertani tudatosság jellemzik.

Autonómiája és felelőssége: Felelős módon örökdi szakmai munkájában a társadalomtudományi kutatások és elemzések szigorú etikai szabályainak a betartása felett, vállalja új etikai kérdések felvetését és megválaszolását.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student is familiar with the main trends of world economics and the economic trends of individual regions of the world, with special regard to the economic situation of the European Union.

Capabilities: The student is capable of defining the economic and political interests of individual players of the international system, and their system of relations.

Attitude: Perceptiveness, creativity and awareness of methodologies.

Autonomy and responsibility: In his/her professional work, he/she protects responsibly the adherence to the strict ethical rules of researches and analyses in social sciences, and he/she undertakes to raise and answer new ethical issues.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezető gondolatok – Mivel foglalkozik a fejlődésgazdaságtan? Elmélettörténeti háttér bemutatása
- 12.1.2. Hogyan mérjük az országok és egyének gazdasági helyzetét? Melyek az egyes mérőszámok előnyei, hátrányai, összehasonlíthatóságuk
- 12.1.3. Klasszikus fejlődésméletek
- 12.1.4. A strukturális átalakulás – A mezőgazdaság átalakulása, Iparosodás és kereskedelem szerepe a fejlesztésben
- 12.1.5. A külső tényezők általi meghatározottság, dependencia-elméletek
- 12.1.6. Munkaerőpiaci és demográfiai kérdések – a demográfiai osztalék fogalma és lehetőségei, az oktatásba befektetett erőforrások megtérülése, a fejlődő országok munkaerőpiaca
- 12.1.7. A korrupció politikai gazdaságtana, intézményi háttere, szerepe a fejlődő országokban
- 12.1.8. Jövedelem-egyenlőtlenségek szerepe a fejlődésben, hosszútávú jövedelem-eloszlás és növekedés
- 12.1.9. Állami szerepvállalás és korlátai a fejlődő országokban
- 12.1.10. Külföldi tőkebefektetések a fejlődés szolgálatában
- 12.1.11. Importhelyettesítés, exportorientáció, a kis- és nagyméretű országok lehetőségei közötti különbségek
- 12.1.12. A nyersanyagokban gazdag országok lehetőségei és dilemmái
- 12.1.13. A nyersanyagokban gazdag országok lehetőségei és dilemmái
- 12.1.14. A járadékvadász rezsimek kialakulásának háttere

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introductory thoughts – The scope of development economics - Theoretical background
- 12.2.2. How do we measure countries' and individuals' economic status and development? What advantages and disadvantages do certain coefficients have, how are they comparable?
- 12.2.3. Classical development theories
- 12.2.4. Structural transformation - The transformation of agriculture, The role of industry and trade

in development

- 12.2.5. External determinism, dependency theories
- 12.2.6. Labour market and demographic questions - the definition of demographic dividend and its challenges, the return on equity of educational investments, the labour market of developing countries
- 12.2.7. The political economy of corruption, institutional background and its role in developing countries
- 12.2.8. The role of income inequalities in development, long-term income distribution and development
- 12.2.9. The role of state and its limits in developing countries
- 12.2.10. Foreign direct investments' role in development
- 12.2.11. Import substitution, export orientation, the differences between small and sizable economies
- 12.2.12. Challenges and opportunities of resource rich economies
- 12.2.13. Challenges and opportunities of resource rich economies
- 12.2.14. The background of rent-seeking regimes

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az elméleti előadásokon és szemináriumokon való részvétel kötelező. A félév során három elméleti előadás és három szeminárium mulasztható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Írásbeli Kollokvium (K).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A kollokviumi pontszámok minimum 60%-ának megszerzése (100 pont/60 pont).

16.2. Az értékelés:

Részvétel az elméleti órákon, aktív részvétel a cikkek feldolgozásában a szemináriumokon (a végső érdemjegy 20%-a a kiadott cikkekből tartott előadás).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Szentés Tamás: Fejlődésgazdaságtan. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2011. ISBN: 9789630589819
2. Scheiring Gábor – Boda Zsolt: Globalizáció és fejlődés. Budapest, Új Mandátum Könyvkiadó, 2011. ISBN: 9789632870250

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Biedermann Zsuzsanna – Czirják Ráhel: Botswana és a gyémánt. Külügyi Szemle, 15. évf. 4. szám. (2016). 52–70. o.

2. Biedermann Zsuzsánna: A fejlesztő állam koncepció érvényesülése Ruandában. In.: Biedermann Zsuzsánna – Kiss Judit (szerk.): Szubszaharai Afrika gazdasága a 21. században – Afrikai gazdaságfejlesztési utak és tévutak. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2017. 256–272. o. ISBN: 9789634540663
3. Ricz Judit: A fejlesztő állam koncepció Afrikában: egykor és most? In.: Biedermann Zsuzsánna – Kiss Judit (szerk.): Szubszaharai Afrika gazdasága a 21. században – Afrikai gazdaságfejlesztési utak és tévutak. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2017. 237–255. o. ISBN: 9789634540663
4. Ricz Judit: A dél-afrikai fejlesztő állam kudarca. In.: Biedermann Zsuzsánna – Kiss Judit (szerk.): Szubszaharai Afrika gazdasága a 21. században – Afrikai gazdaságfejlesztési utak és tévutak. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2017. 273–289. o. ISBN: 9789634540663

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Biedermann Zsuzsánna, PhD,
adjunktus sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** ÁKNGTM03
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Gazdaságpolitika
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Economic Policy
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1.** 4 kredit
  - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33,33% gyakorlat, 66,67% elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA nemzetközi gazdasági kapcsolatok specializáció
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Kutasi Gábor, PhD, egyetemi docens
- 8. A tanórák száma és típusa**
  - 8.1.** össz óraszám/félév:
    - 8.1.1. nappali munkarend: 42 (28 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 12 (8 EA + 4 GY)
  - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 3 (2 EA + 1 GY)
  - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tárgy célja a gazdaságpolitika elméleti alapjai, a gazdaságpolitikai praxist meghatározó tényezők, a gazdaságpolitikai döntések sajátosságai megismertetése, rendszerezése. A stúdium kiindulópontja a modern gazdasági rendszerek bemutatása általános érvényű tulajdonságaikra építve: hogyan épül fel, miképpen működik a piac, az állam és a korporatív intézmények – a gazdasági rendszerek alapvető meghatározó elemeiként, továbbá: a közép-kelet európai országok átmeneti (tranzíciós) folyamatainak bemutatása, a gazdasági rendszerek fő sajátosságai, különös tekintettel a magyar gazdaságra. A modernizáció sajátosságai az információs társadalom, illetőleg a globalizáció következményeinek tárgyalása során kerülnek rendszerezésre. A tantárgy keretében áttekintésre kerülnek a fő gazdaságpolitikai irányzatok, iskolák, a tagállami gazdaságpolitikák lehetőségei az Európai Unió erőterében. További fő témakörök: monetáris politika; költségvetési politika; növekedés, innováció, versenyképesség; strukturális politikák; foglalkoztatáspolitikák; jóléti politika; gazdasági ciklusok, ingadozások, válságok; külső gazdasági nyitottság és a gazdaságpolitikai mozgástér. A stúdium a hallgatók addigi tanulmányai során megszerzett közgazdaságtani ismereteinek összefoglalására, rendszerezésére és alkalmazására is lehetőséget nyújt.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to introduce and systematize the theoretical foundations of economic policy, the factors determining economic policy practice, and the peculiarities of economic policy decisions. The starting point of the course is the presentation of modern economic systems based on their general characteristics: how the market, the state and corporate institutions are structured as essential components of economic systems; the transition processes of Central and Eastern European countries; the main features of economic systems, with special regard to the Hungarian economy. The peculiarities of modernization are systematized in the discussion of the information society and the consequences of globalization. The course reviews the main economic policy directions, schools, and economic

policy options of the Member States in the European Union. Other main topics: monetary policy; fiscal policy; growth, innovation, competitiveness; structural policies; employment policy; welfare policy; economic cycles, fluctuations, crises; external economic openness and room for maneuver in economic policy. The study also provides an opportunity to summarize, systematize and apply the economics knowledge acquired by students during their studies.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: Magas szinten ismeri és a magabiztos gyakorlati használhatóság követelményeinek megfelelően érti és értelmezi a legfontosabb társadalomtudományi összefüggéseket. Képes a világgazdasági folyamatok mélyebb megértésére és az Európai Uniót, illetve Magyarországot érintő gazdasági jellegű kihívások elemzésére. Képes összehasonlító gazdasági elemzések végzésére alapvető közgazdasági és statisztikai ismeretek, valamint világgazdasági elméletek birtokában. Ismeri a gazdaságpolitika eszköztárát és hatásmechanizmusát.

Képességei: Képes a világgazdasági folyamatok mélyebb megértésére és az Európai Uniót, illetve Magyarországot érintő gazdasági jellegű kihívások elemzésére. Képes összehasonlító gazdasági elemzések végzésére alapvető közgazdasági és statisztikai ismeretek, valamint világgazdasági elméletek birtokában. Képes a kitekintő jellegű munkára, az egyéb a társszakterületek és tudományágak eredményeinek az aktív és hatékony felhasználására. Képes a gazdaságpolitikai döntéshozatal következményeinek átlátására.

Attitűdje: Munkavégzési és társadalmi konfliktushelyzetekben önállóan és felelősen hozza meg döntéseit, következetesen képviselve a rábízottak érdekeit. Integrálja a tudományágak adta eszköztárakat.

Autonómiája és felelőssége: Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában. Felelős módon örökdió szakmai munkájában a társadalomtudományi kutatások és elemzések szigorú etikai szabályainak a betartása felett, vállalja új etikai kérdések felvetését és megválaszolását. Felelősen dönt társadalompolitikai kérdésekben.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Understands and interprets the most important relations in social sciences, with confident practical use of the acquired knowledge. Deeply understanding world economic issues and analyzing the economic challenges affecting the European Union and Hungary. Knowledge of the tools and the mechanism of economic policy.

Capabilities: Comparative economic analyses with basic economic and statistical knowledge, and with knowledge about world economic theories. Outward-looking work, using the results of other related professional fields and disciplines actively and efficiently. Capability of understanding the consequences of economic policy-making.

Attitude: Making decisions independently and responsibly in work-related and social conflict situations, and representing the interests of those he/she is responsible for consistently. Integration of the various scientific disciplines instruments.

Autonomy and responsibility: He/she participates responsibly in the operation of his/her work organization, and in the development, discussion and realization of professional concepts. In his/her professional work, he/she protects responsibly the adherence to the strict ethical rules of researches and analyses in social sciences, and he/she undertakes to raise and answer new ethical issues. Responsible decision making in social policy questions.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Állami szerepvállalás, társadalmi modellek, a gazdaságpolitika autonómiája a globális világgazdaságban,

- 12.1.2. Gazdaságpolitikai irányzatok, iskolák, módozatok, gazdaságstatisztika,
- 12.1.3. Növekedés, versenyképesség,
- 12.1.4. A makrogazdasági egyensúly,
- 12.1.5. Konjunktúraciklusok és a gazdaságpolitika tennivalói Aktuális egyensúlytalanságok, kockázatok a világgazdaságban,
- 12.1.6. Gazdasági válságok eseményei és kezelésük,
- 12.1.7. Ökológiai fenntarthatóság közgazdasági összefüggései,
- 12.1.8. A fiskális politika alapjai, egyenlegmutatók
- 12.1.9. Adópolitika, az államadósság menedzselése,
- 12.1.10. Jóléti politika, jövedelmek, szociális gondoskodás, lakáspolitikai,
- 12.1.11. Demográfia és gazdaságpolitika: Népesedéspolitika, Társadalmi és jövedelmi egyenlőtlenségek, idősödő társadalom,
- 12.1.12. Fejlesztéspolitika, innovációs politika,
- 12.1.13. Monetáris politika, pénzkínálat, inflációs célkitűzés, kamatdöntés, árfolyamrezsim-választás
- 12.1.14. Összefoglalás

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Role of state, social models, economic policy autonomy in the global global economy,
- 12.2.2. Economic policies, schools, methods, economic statistics,
- 12.2.3. Growth, competitiveness,
- 12.2.4. Macroeconomic equilibrium,
- 12.2.5. Business cycles and economic policy issues. Current imbalances, risks in the global economy,
- 12.2.6. Impacts and management of economic crises,
- 12.2.7. Economic context of ecological sustainability,
- 12.2.8. Fundamentals of fiscal policy, balance indicators
- 12.2.9. Tax policy, debt management,
- 12.2.10. Welfare Policy, Income, Social Security, Housing Policy,
- 12.2.11. Demography and economic policy: Population policy, Social and income inequalities, aging society,
- 12.2.12. Development policy, innovation policy,
- 12.2.13. Monetary policy, money supply, inflation target, interest rate decision, exchange rate regime
- 12.2.14. Summary

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az aláírás megszerzéséhez az elvárt részvétel legalább 5 szemináriumi alkalmon legalább 8 előadásalkalmon. (A ZH hetek nem számítanak bele az előadás-részvételbe.)

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Az aláírás megszerzéséhez az elvárt részvétel legalább 5 szemináriumi és legalább 8 előadás

alkalmon. (A zárthelyi dolgozatok hetei nem számítanak bele az előadás-részvételbe.) Több hiányzás nem megengedett és nem pótolható. Ez esetben nem szerezhető meg az aláírás.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Legalább 5 szemináriumi és 8 előadás alkalmon való részvétel. A zárthelyi dolgozatok hetei nem számítanak bele az előadás-részvételbe. Több hiányzás nem megengedett és nem pótolható. Ez esetben nem szerezhető meg az aláírás.

16.2. Az értékelés:

2 db félévközi zárthelyi dolgozat vagy félévi vizsga, aktív szemináriumi részvétel, aktív előadás-részvétel. Aki megírja mind a 2 zárthelyi dolgozatot, és összeségében legalább 51 %-ot ér el, úgy, hogy közben mindkét zárthelyi dolgozaton az adott vizsga pontjainak legalább 30%-át elérte, megajánlott jegyet kaphat. A tárgy írásbeli vizsgával zárul. A ZH-k alapján megajánlott jegy szerezhető. Ponthatárok 51%, 63%, 75%, 87%.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Kutasi Gábor (szerk.): Gazdaságpolitika. 2020. LEK. (tankönyv, megjelenés alatt)
2. Bod Péter Ákos (2014): Bevezetés a gazdaságpolitikába. Budapest, Akadémiai Kiadó, ISBN 9789639698093

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bod Péter Ákos: Gazdaságpolitikai döntések válságos időkben - A magyar eset (2008-2010). Budapest, Századvég Kiadó, 2011. ISBN: 978 963 7340 99 4.
2. Halmai Péter: Krízis és növekedés az Európai Unióban. Európai modell, strukturális reformok. Budapest, Akadémiai Kiadó. 2014. ISBN: 978 963 05 9523 0.
3. Csaba László: Európai közgazdaságtan. Budapest, Akadémiai Kiadó. 2013. ISBN: 978 963 05 9467 7.
4. Eichengreen, Barry: Lessons of the crisis for emerging markets. International Economics and Economic Policy, Volume 7. 2010. pp. 49-62. ISSN: 1612-4812
5. OECD: Going for Growth (2016). Paris, OECD, 2016. ISSN: 1813-2714

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Kutasi Gábor, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** ÁKNGTM04
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Nemzetközi menedzsment
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** International Management
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1.** 4 kredit
  - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33,33% gyakorlat, 66,67% elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA nemzetközi gazdasági kapcsolatok specializáció
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Kutasi Gábor, PhD, egyetemi docens
- 8. A tanórák száma és típusa**
  - 8.1.** össz óraszám/félév:
    - 8.1.1. nappali munkarend: 42 (28 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 12 (8 EA + 4 GY)
  - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 3 (2 EA + 1 GY)
  - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy a nemzetközi üzleti környezet és a multinacionális vállalatok működésjellemzőinek elméleti és gyakorlati kérdéseiről ad áttekintést. Kiemelten foglalkozik a nemzetközi üzleti stratégiákkal, vezetési, szervezési és irányítási megoldásokkal. A kulturális különbözőségekből fakadó fontosabb vezetési kihívásokra adott gyakorlati megoldások is bemutatásra kerülnek. A kurzus célja, hogy a hallgatókat bevezesse a nemzetközi vállalatok világába, multinacionális/transznacionális vállalatok fogalmaiba és elméleti kereteibe illetve felkészítse őket arra, hogyan értelmezzék, értékeljék a vállalati nemzetköziesedést és egy nemzetköziesedett vállalat működését/funkcióit. A múltban és a jelenben is a menedzserek feladata a vállalati stratégia kialakítása, beruházási döntések hozása a részvényesi érdek figyelembe vételével. Az országhatárokon átnyúló munkavégzés járulékos költözettségekkel jár, de lehetőségeket is jelent egy vállalat számára. A sikeres menedzserek figyelnek arra, hogy mi a fontos a hazai, és külföldi ügyfeleknek, érintetteknek egyaránt, finoman összehangolják a vállalkozói tevékenységet az innováció szellemében a technikai-igazgatási értelemben vett tevékenységgel. A kurzus kiemelt figyelmet szentel a nemzetközi szintér kulcsfontosságú ösztönzőire és változásaira, tárgyalja a szükséges irányítási és szervezeti feladatokat és számos esettanulmány is a feldolgozandó tananyag része annak bemutatása céljából, hogyan szolgálhatják a nemzetközi menedzserek az egyéni és szervezeti célokat most, és az elkövetkezendő évtizedekben.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course provides an overview of the theoretical and practical issues of the international business environment and the operational characteristics of multinational companies. She focuses on international business strategies, leadership, organization and management solutions. Practical solutions to major management challenges stemming from cultural differences are also presented. The aim of the course is to introduce students to the world of multinational companies, to the concepts and theoretical frameworks of multinational / transnational corporations, and to prepare them for the interpretation,

evaluation of corporate internationalization and the operation / functions of an internationalized company. In the past and in the present, it is the responsibility of managers to develop a corporate strategy and to make investment decisions taking into account the interests of shareholders. Cross-border work entails additional constraints but also opportunities for a company. Successful managers pay attention to what is important for both domestic and foreign clients and stakeholders, and fine-tune entrepreneurial activity with innovation in a technical-administrative sense. The course focuses on key drivers and changes in the international scene, discusses necessary governance and organizational tasks, and includes a number of case studies as part of the curriculum to be presented to demonstrate how international managers can serve their individual and organizational goals now and in the decades to come.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: Tájékozott a főbb civilizáció- és kultúraelméletekben. Ismeri a nemzetközi vállalati irányítás folyamatait, kihívásait, rendszereit.

Képességei: Képes a kitekintő jellegű munkára, az egyéb a társszakterületek és tudományágak eredményeinek az aktív és hatékony felhasználására. Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre és a különböző következtetések szintetizálására. Képes a társadalmi konfliktusok és problémák bonyolult rendszerében eligazodni, szűkebb szakterületén elmélyültebb ismereteire építve aktívan be tud kapcsolódni a konfliktusok feltárásának munkálataiba.

Attitűdje: Minden szervezeti, intézményi tevékenysége során felelős módon látja tudását és befolyását a minőségi munkavégzés elismertetése mellett.

Autonómiája és felelőssége: Önálló és felelős döntéseket hoz munkája során saját tudományos munkásságára, valamint az irányítása alá tartozók munkaprogramjaira vonatkozóan. Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezeti egységek létrehozásában és irányításában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The main theories of civilisation and culture. Knowing the processes, challenges and systems of international corporate governance.

Capabilities: Outward-looking work, using the results of other related professional fields and disciplines actively and efficiently. Independent analysis, evaluation and synthesis of different conclusions while solving professional tasks. Openness and tolerance to the views, mental attitude and lifestyle of social groups he/she contacts with in his/her professional work as a social researcher.

Attitude: Using his/her knowledge and influence responsibly in all his/her organizational and institutional activities in order to have quality work recognised.

Autonomy and responsibility: He/she makes independent and responsible decisions in his/her work with regard to his/her own academic work, and the work programmes of people managed by him/her. He/she participates responsibly in establishing and managing work organizational units.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Nemzetköziesedés – a globalizáció folyamata
- 12.1.2. Kereskedelmi és gazdaságtani elméletek és a nemzetközi vállalatok menedzselése
- 12.1.3. Vállalati kultúra és kommunikáció nemzetközi környezetben
- 12.1.4. Vállalati funkciók nemzetközi környezetben
- 12.1.5. Nemzetközi vállalatok stratégiai menedzsmentje
- 12.1.6. Szervezeti formák és azok változásai nemzetközi környezetben

- 12.1.7. Nemzetközi konszernek és holdingok irányítása
- 12.1.8. Termelés és logisztika a nemzetközi vállalatoknál
- 12.1.9. Adózási problémák nemzetközi környezetben
- 12.1.10. Nemzetközi erőforrás-menedzsment
- 12.1.11. Tudásmenedzsment nemzetközi környezetben.
- 12.1.12. KKV-k menedzselése nemzetközi környezetben
- 12.1.13. Esettanulmány gyakorlatok
- 12.1.14. Összefoglalás

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Internationalization - the process of globalization
- 12.2.2. Commercial and economic theories and management of multinational companies
- 12.2.3. Corporate culture and communication in an international environment
- 12.2.4. Corporate functions in an international environment
- 12.2.5. Strategic management of multinational companies
- 12.2.6. Organizational forms and their changes in the international environment
- 12.2.7. Management of an international concern and holding companies
- 12.2.8. Production and logistics for international companies
- 12.2.9. Tax problems in an international environment
- 12.2.10. International Resource Management
- 12.2.11. Knowledge management in an international environment.
- 12.2.12. Managing SMEs in an international context
- 12.2.13. Case study exercises
- 12.2.14. Summary

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Aktív órai részvétel, csoportmunka, prezentáció, legalább 10 alkalom.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Esettanulmány elemzések, csoportmunka, beadandó elemzés.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Aláírás megszerzése: legalább 10 alkalommal részvétel az órán. Esettanulmányelemzések, aktív szemináriumi részvétel, aktív előadás-részvétel.

16.2. Az értékelés:

Beadandó esettanulmányelemzés (8 ezer karakter hosszú) + vizsga (A tankönyv 5.-15. fejezetéből (96-320. oldal) írásbeli vizsgát tesznek a vizsgaidőszakban.), továbbá: aktív szemináriumi részvétel, aktív előadás-részvétel.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Blahó András – Czakó Erzsébet – Poór József: Nemzetközi menedzsment. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2015. ISBN: 9789630595360

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Hofstede, Gert Jan – Hofstede, Geert: Kultúrák és szervezetek – Az elme szoftvere. Pécs, VHE Kft, 2008. ISBN: 9630658973
2. Bartek-Lesi Mária – Bartók István – Czakó Erzsébet – Gáspár Judit – Könczöl Erzsébet – Pecze Krisztina.: Vállalati stratégia. Budapest, Alinea Kiadó, 2007. ISBN: 978-963-9659-09-4

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Kutasi Gábor, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKNGTM06
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Statisztikai elemzés és előrejelzés
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Statistical Analysis and Economic Forecasting
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 4 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33,33% gyakorlat, 66,67% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA nemzetközi gazdasági kapcsolatok specializáció
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Pásztor Szabolcs, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 42 (28 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 12 (8 EA + 4 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 3 (2 EA + 1 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A hivatalos statisztikai szolgálat működése és információs rendszere. A statisztikai tevékenység etikája. A statisztika alapfogalmi rendszere (adatok, sokaság, ismérv, mérési skálák). Az adatszerzés és hasznosítás legfontosabb módjai, forrásai. Egyszerű elemzési eszközök (viszonyszámok fogalma és rendszere, összefüggés és grafikus ábrázolás). Leíró statisztika (középértékek, kvantilisek, szóródási mérőszámok, alakmutatók). A koncentrációsámítás, heterogén sokaságok elemzése, az ismérvek közötti kapcsolat fogalma és fajtái, azok elemzése. Indexszámítás, sztenderdizálás. A statisztikai mintavétel és becslés elmélete. A legfontosabb mintavételi eljárások és alkalmazásuk. Hipotézisvizsgálat és logikai menete. Két- és többváltozós korreláció- és regresszióelemzés. Idősorelemzés és előrejelzés. Mindezek gyakorlati alkalmazása.
A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The operation of the official statistical service and its information system. Ethics of statistical work. The basic definitions of statistics (data, population, criteria, measurement scales). The most important methods and sources of obtaining and using data. Basic data analysis techniques (definition of and system of relative numbers, relationship and graphical representation). Descriptive statistics (averages, quantiles, measurement of standard deviation and asymmetry). Measurement of concentration, analysis of heterogeneous populations, definition and forms and analysis of relationship. Indices, standardization. Statistical sampling and estimation. The most important sampling methods and their application. Hypothesis analysis, regression analysis with two or more variables. Analysis of time series and forecasting. The practical application of the above mentioned fields.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**
Tudása: Magas szinten ismeri és a magabiztos gyakorlati használhatóság követelményeinek megfelelően érti és értelmezi a legfontosabb statisztikai elemzési módszereket és azok alkalmazási lehetőségeit.

Képességei: Képes a megszerzett interdiszciplináris ismeretek birtokában egy adott gazdasági, politikai és társadalmi történés, folyamat és annak hatásának elemzésére.

Attitűdje: Lényeglátás, kreativitás és módszertani tudatosság jellemzi.

Autonómiája és felelőssége: Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Understands and interprets the most important tools used in statistics and statistical analysis, with confident practical use of the acquired knowledge.

Capabilities: With the acquired interdisciplinary knowledge, the students are capable of analysing economic, political and social issues.

Attitude: Perceptiveness, creativity and awareness of methodologies.

Autonomy and responsibility: He/she undertakes independent and responsible roles in the domestic and international operation of professional organizations, and the work of negotiation forums.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezető gondolatok. A hivatalos statisztikai szolgálat működése és információs rendszere. A statisztikai tevékenység etikája.
- 12.1.2. Bevezetés a statisztika alapfogalmi rendszerébe. A statisztikai elemzés egyszerűbb eszközei és módszerei
- 12.1.3. Leszármaztatott számok, viszonyszámok, középértékek
- 12.1.4. Szóródási mérőszámok, közelítő értékek, egzakt mutatók, aszimmetria viszonyok mérése, koncentráció (1)
- 12.1.5. Összefoglaló számvetés aszimmetria viszonyok mérése, koncentráció (2)
- 12.1.6. Értékindexkör, főátlagindexkör, indexszámítás
- 12.1.7. Statisztikai mintavétel, a minta kiválasztása, mintavétel, a kiválasztás módszerei
- 12.1.8. Bevezetés a matematikai-statisztikai módszertanba, becslés
- 12.1.9. A véletlen kiválasztással nyert minták értékelése
- 12.1.10. Paraméterre vonatkozó próbák, eloszlásokra vonatkozó próbák
- 12.1.11. Hipotézisvizsgálat I és II.
- 12.1.12. Hipotézisvizsgálat I és II.
- 12.1.13. Összefüggés-vizsgálat. Mennyiségi ismérvek közötti kapcsolatok, minőségi ismérvek közötti kapcsolatok vizsgálata, vegyes jellegű kapcsolatok vizsgálata (1)
- 12.1.14. Összefüggés-vizsgálat. Mennyiségi ismérvek közötti kapcsolatok, minőségi ismérvek közötti kapcsolatok vizsgálata, vegyes jellegű kapcsolatok vizsgálata (2)
- 12.1.15. Az idősorok összetevői, komponensek vizsgálata, alapirányzat vagy trend meghatározása, a periodikus ingadozások vizsgálata (1)
- 12.1.16. Az idősorok összetevői, komponensek vizsgálata, alapirányzat vagy trend meghatározása, a periodikus ingadozások vizsgálata (2)

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction. Statistical agencies and their operations. Ethics of the statistical data collection and analysis.
- 12.2.2. Introduction to the basic definition of statistics. Basic methods of statistical analysis.
- 12.2.3. Ratios, averages, means
- 12.2.4. Measuring the standard deviation, Exact indicators, measuring asymmetry concentration (1)
- 12.2.5. Short summary, measuring asymmetry, concentration (2)
- 12.2.6. Indices, value, price, volume indices, calculating indices
- 12.2.7. Statistical sampling, selection of samples, methods of sampling
- 12.2.8. Introduction to the mathematical-statistical methodology, estimation
- 12.2.9. Estimation of samples made by random selection
- 12.2.10. Parametric tests, distribution tests
- 12.2.11. Hypothesis analysis (I)
- 12.2.12. Hypothesis analysis (II)
- 12.2.13. Correlation analysis, relationships between qualitative measures, relationships between quantitative measures, mixed relationships (I)
- 12.2.14. Correlation analysis, relationships between qualitative measures, relationships between quantitative measures, mixed relationships (II)
- 12.2.15. Time series analysis, trend analysis, periodical deviations, principal component analysis (I)
- 12.2.16. Time series analysis, trend analysis, periodical deviations, principal component analysis (II)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az előadások folyamatos látogatása maximum két hiányzással és a gyakorlatokon való aktív részvétel maximum két hiányzással. Igazolással további egy hiányzás igazolható. Az igazolások a munkaadótól, vagy orvostól kérhetőek, a hiányzás után azonnali pótlás szükséges.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Egy darab félévközi feladatsor megírása a félév 7-ik hetében a korábban elhangzott témakörökből.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás feltétele az előadásokon történő aktív részvétel a maximális hiányzások figyelembevételével és a félévközi teszt megírásával.

16.2. Az értékelés:

Írásbeli. A félév közben és végén írásbeli dolgozat, a megszervezett ponton alapján ötfokozatú érdemjeggyel. 100 pontos kollokvium, elégséges (2) 61 ponttól (százaléktól) szereshető. 61-70 elégséges (2), 71-80 közepes (3), 81-90 jó (4), 91-100 jeles (5).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Hunyadi László – Vita László: Statisztika I-II. Budapest, Aula Kiadó, 2008. ISBN: 9789639698376
2. Kerégyártó Gy-né – Mundruczó Gy. – Sugár A.: Statisztikai módszerek és alkalmazásuk a gazdasági, üzleti elemzésekben. Budapest, Aula Kiadó, 2007. ISBN: 9789639698369

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Kerégyártó Györgyné – Balogh Irén – Sugár András – Szarvas Beatrix: Statisztikai módszerek és alkalmazásuk a gazdasági és társadalmi elemzésekben. Budapest, Aula Kiadó, 2008. ISBN: 9789639698369
2. Korpás Attiláné (szerk.): Általános statisztika I-II. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2012. ISBN: 9789631955071, ISBN: 9789631927818

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Pásztor Szabolcs, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEUTTM02
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Európa stratégiai kérdései
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Strategic issues for Europe
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 4 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 66,67% gyakorlat, 33,33% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA Európa-tanulmányok specializáció
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európa-tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Koller Boglárka, PhD, egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 42 (14 EA + 28 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 12 (4 EA + 8 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 3 (1 EA + 2 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** E kurzus célja, hogy a hazai közigazgatás és kormányzás vezetői pozícióira történő felkészülésként, Európa és benne az Európa Unió legfontosabb kérdéseinek és kihívásainak megismerése, oly módon, hogy a hallgatók képessé váljanak az önálló startégia-alkotásra is. E tantárgy a jelenre és a közelmúltra fókuszál. Az Unió külső környezetében történt változások elemzésével indítva, a kurzus tárgyalja a gazdasági és pénzügyi válság európai következményeit, a gazdasági és monetáris unió megvalósításának irányába tett lépéseket, a politikai és intézményi válságot, a migrációs válságot és a jelenkori identitás-kihívásokat, valamint az Európai Unió legitimációs válságát. A hallgatók megismerkednek a differenciált integráció elméleti magyarázataival is. A szemináriumokon a hallgatók csoportos viták keretében ütköztetik az EU jövője kapcsán kialakult tagállami és uniós elképzeléseket, értelmezik és értékelik az egyes foratókönyveket, ütköztetik az álláspontjaikat. A kurzus két fő részből áll. Az elsőben a kontinensen jelentkező egy-egy válságterület értelmezéséhez előadások keretében megismerhetik azokat az elméleti és konceptuális kereteket és módszertant, amellyel az egyes kérdések tudományos igényességgel értelmezhetők. A tantárgy második fele interaktív és gyakorlati jellegű. A hallgatók irányított csoportos viták keretében dolgozzák fel jelen korunk és Európa jövőjének legfontosabb kihívásait. A tantárgy különös hangsúlyt helyez arra, hogy a közép-európai és hazai megközelítés is megfelelő súllyal szerepeljen a tanórai diskurzusokban.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of this course is to cognize the most important questions and challenges of Europe and the European Union as a preparation for the leadership positions of the domestic public administration and governance, in a way that the students will also become capable of independent strategy-making. This subject focuses on the present and the recent past. Starting with the analysis of the changes that happened in the external environment of the European Union, the course discusses the European consequences of the economic and financial crisis, the steps that were made towards the

implementation of the Economic and Monetary Union, the political and institutional crisis, the migration crisis and the identity-challenges of the present, furthermore the crisis of the legitimation of the European Union. The students can get to know the theoretical explanations of the differential integration as well. During the seminars, through group debates the students collide the notions of member states and the European Union, which were established in connection with the future of the EU, interpret and evaluate the scenarios, clash their viewpoints. The course has two main parts. In the first part, for the interpretation of a crisis area that occurs on the continent, during lectures (the students) can get to know the theoretical and conceptual frameworks and methodology, with which the individual questions are scientifically interpretable. The second half of the subject is interactive and practical. The students process the most important challenges of our age and Europe's future through guided discussions. The subject emphasizes, that both the Central European and the domestic approach will be represented with the proper weight during the discourses of the lectures.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: megismeri Európa, az európai régiók és a nemzetközi politika stratégiai kérdéseit, ismereteket szerez a releváns hazai és nemzetközi szakirodalomban, és a tudományos kutatómunkához szükséges módszertani ismeretekre tesz szert.

Képességei: rendszerszintű szemlélet, komplex gondolkodás, stratégiai tervezés és elemzés, absztrakciós képesség, átfogó megközelítés, komplex problémakezelés.

Attitűdje: nyitott és kritikus gondolkodás, optimizmus, pozitív beállítottság, ambíció és kíváncsiság.

Autonómiája és felelőssége: munkáját szolgálatnak tekinti, alázattal, az emberek iránti tisztelettel, őket szolgálva cselekszik, tetteiért felelősséget vállal, beosztottjainak teljesítményéért is vállalja a felelősséget.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: the strategic issues concerning Europe, the European regions and international politics, the relevant national and international professional literature and the methodologies that are necessary for scientific research.

Capabilities: systemic approach and complex thinking, strategic planning and analysis, abstraction, complex approach and problem solving.

Attitude: open-mindedness and critical thinking, optimism, a positive attitude, ambition and curiosity.

Autonomy and responsibility: he/she considers his/her work as service, performs his/her duties with modesty, serving people with respect, he/she takes responsibility for his/her own actions as well as for the performance of his/her subordinates.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

12.1.1. Európa és az EU legfontosabb kérdéseinek és kihívásainak megismerése.

12.1.2. Önálló hallgatói startégia-alkotás.

12.1.3. Fókusz a jelenre és a közelmúltra.

12.1.4. Az EU külső környezeti változásainak elemzése.

12.1.5. A gazdasági és pénzügyi válság európai következményei.

12.1.6. A gazdasági és monetáris unió megvalósításának irányába tett lépések.

12.1.7. A politikai és intézményi válság.

- 12.1.8. A migrációs válság és a jelenkori identitás-kihívások.
- 12.1.9. Az Európai Unió legitimációs válsága.
- 12.1.10. A differenciált integráció elméleti magyarázatai.
- 12.1.11. Hallgatói prezentáció / csoportos vita I. - jelen kor és Európa jövőjének legfontosabb kihívásai.
- 12.1.12. Hallgatói prezentáció / csoportos vita II. - Kontinensen jelentkező egy-egy válságterület értelmezése.

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Cognition of the most important questions and challenges of Europe and the European Union.
- 12.2.2. Individual strategy-making of students.
- 12.2.3. Focus on the present and the recent past.
- 12.2.4. Analysis of external environmental changes of the EU.
- 12.2.5. The European consequences of the economic and financial crisis.
- 12.2.6. Steps that were made towards the implementation of the Economic and Monetary Union.
- 12.2.7. The political and institutional crisis.
- 12.2.8. The migration crisis and identity-challenges of the present.
- 12.2.9. The legitimation crisis of the European Union.
- 12.2.10. The theoretical explanations of the differential integration.
- 12.2.11. Presentations / Group debates I.– the most important challenges of our age and Europe's future.
- 12.2.12. Presentations / Group debates II. – The interpretation of a crisis area that occurs on the continent.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A foglalkozások során órai munka és csapatmunka, valamint házi feladatok.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlati jegy megszerzéséhez szükséges a gyakorlatvezető által a foglalkozásokon megjelölt szakirodalom, szemelvények feldolgozása, megismerése, valamint a webinárium keretében hozzáférhető előadások anyagának ismerete. Az értékelés rendje: a csoportos vita-feladatban való részvétel (50%) és egy 5-8 oldalas érvelő esszé elkészítése (50%) azonos súllyal szerepel.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy megszerzéséhez szükséges a gyakorlatvezető által a foglalkozásokon megjelölt szakirodalom, szemelvények feldolgozása, megismerése, valamint a webinárium keretében hozzáférhető előadások anyagának ismerete. Az értékelés rendje: a csoportos vita-feladatban való részvétel (50%) és egy 5-8 oldalas érvelő esszé elkészítése (50%) azonos súllyal szerepel.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Európa stratégiai kérdései (Szöveggyűjtemény). Ludovika Egyetemi Kiadó, Megjelenés alatt.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Gyurgyák János: Európa Alkonya? Budapest, Osiris Kiadó, 2018. ISBN:9789632762999
2. Martonyi János: Differenciáció vagy dezintegráció. Megújítva megőrizni. Európai Tükör XXI. évfolyam, 1. szám, 2018
3. Pokol Béla: Európai Jurisztokrácia. Budapest, Dialóg Campus Kiadó, 2019. ISBN: 978-615-5945-42-7
4. Trócsányi László: Demokrácia és jogállamiság új kihívások előtt. Európai Tükör2018/1
5. Lovászy László -Trócsányi László (szerk.): Kitekintés: európai értékek és gyakorlatuk az Európai Unió tagállamaiban. Budapest, Ludovika Egyetemi Kiadó(Várható megjelenés: 2020. november)

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Koller Boglárka, PhD,
egyetemi tanár sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEUTTM16
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** EPSO felkészítő
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** EPSO preparatory course
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 2 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA Európa-tanulmányok specializáció
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európa-tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Marján Attila, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 2 (0 EA + 2 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Az EPSO felkészítő kurzus alapvetően 3 fő modulból és altémákból áll. Áttekintés az uniós állásokról az EU-s intézményekben és azokon kívül. Az előválogató tesztek megismerése. Az értékelő-központ és feladatainak megismerése. A tananyag elkészítéséhez foglalkozáspszichológust / pszichometriai szakértőt is igénybe veszünk, aki, ismerve a EPSO által is használt pszichometriai tesztek módszertanát és logikáját, hozzájárul ahhoz, hogy a tananyag elsajátítása és megfelelő gyakorlás révén minden jelentkező javíthasson a teszteredményén. A módszertan egyik fontos eleme éppen az, hogy részletes instrukciókat és felkészülési tervet is nyújtson a tesztekre és feladatokra való gyakorláshoz.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course consists of three main modules: an overview of jobs within and outside EU institutions; pre-selection tests, and information on the assessment centre and its tasks.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a nemzetközi politikai, gazdasági, jogi és társadalmi intézmények és folyamatok mélyebb összefüggéseit.

Képességei: Képes tájékozódni a különféle nemzetközi szervezetek döntéshozatali mechanizmusában, valamint képes megérteni az egyes nagyhatalmak főbb külpolitikai döntéshozatali mechanizmusát.

Attitűdje: Felelősségteljesen építi fel szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását.

Autonómiája és felelőssége: Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The deeper relations of international political, economic, legal and social institutions and issues.

Capabilities: Understanding the decision-making mechanism of different international organizations, and the main decision-making mechanism of great powers concerning their foreign policy .

Attitude: Building his/her career responsibly, and supporting the professional career development of the colleagues he/she manages.

Autonomy and responsibility: He/she participates responsibly in the operation of his/her work organization, and in the development, discussion and realization of professional concepts.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Mely álláslehetőségek érhetőek el végzős hallgatóknak és frissen diplomázottaknak
- 12.1.2. Az EU-s intézményeken kívül, de az EU-val foglalkozó munkakörök
- 12.1.3. Álláslehetőségek és az uniós versenyvizsga
- 12.1.4. A 4 fajta profil, vizsgatípusok, időbeosztás, diploma-követelmények
- 12.1.5. A vizsga követelményei, fázisai, tippek a sikeres felkészüléshez
- 12.1.6. A szövegértési teszt („verbal reasoning”) jellege és módszertana
- 12.1.7. A számítási teszt („numerical reasoning”) jellege és módszertana
- 12.1.8. Az absztrakciós teszt („abstract reasoning”) jellege és módszertana
- 12.1.9. A szituációs döntéshozatai teszt („situational judgement test”) jellege és módszertana
- 12.1.10. Egyéb tesztek speciális profilok esetén („e-tray”, IT-ismeretek)
- 12.1.11. A vizsga 2. része: az értékelő-központ („assessment centre”) és feladatai - Az EPSO által kért és mért kompetenciák szerepe és jellege, a 8 kompetencia jelentése és a felkészülés módszertana
- 12.1.12. A vizsga 2. része: az értékelő-központ („assessment centre”) és feladatai - Az esettanulmány („case study”) jellege és a felkészülés módszertana, a szóbeli előadás („oral presentation”) jellege és szimuláció
- 12.1.13. A vizsga 2. része: az értékelő-központ („assessment centre”) és feladatai - a csoportos feladat („group exercise”) jellege és szimuláció, a strukturált kompetencia-interjú („structured interview”) jellege és szimuláció
- 12.1.14. A vizsga 2. része: az értékelő-központ („assessment centre”) és feladatai - felkészülési módszertan, tippek és átfogó javaslatok

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Jobs available for graduates
- 12.2.2. EU-related jobs outside the EU institutions
- 12.2.3. Job opportunities and the EPSO competition
- 12.2.4. The 4 profiles, exam types, time-schedule, diploma requirements
- 12.2.5. Exam requirements, phases, hints for successful applications
- 12.2.6. Verbal reasoning
- 12.2.7. Numerical reasoning

- 12.2.8. Abstract reasoning
- 12.2.9. Situational judgement test
- 12.2.10. Other tests for special profiles („e-tray”, IT-skills)
- 12.2.11. Second part: Assessment centre - Competences required by EPSO, the content of the 8 required competences, preparation methodology
- 12.2.12. Second part: Assessment centre - Case study, oral presentation and its simulation
- 12.2.13. Second part: Assessment centre - Group exercise and Structured interview and its simulation
- 12.2.14. Second part: Assessment centre - key tasks and general preparatory hints.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75%-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Órai próbatesztek az EPSO honlapjáról, illetve papír alapú EPSO tesztek megoldása a különböző tesztípusokban.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megadásának feltétele 75%-os részvétel az órákon. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

16.2. Az értékelés:

A tantárgy specifikus volta miatt az órai tesztmegoldások (online és papíralapú, illetve az assessment centre szimuláción való sikeres részvétel, amit a tanórák keretében oldunk meg) képezik az értékelés alapját. A teszteken való aktív részvétel az értékelés alapja. Az konkrét EPSO tesztek sikeres megoldása nem feltétele a tárgy teljesítésének, mert az EPSO tesztek követelményszintje rendkívül magas. A kurzus a hallgatók felkészülését segíti.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Baneth András: The Ultimate EU Testbook. Administrators. London, John Harper Publishing, 2019. ISBN: 10 1999959558.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. -

Dr. Marján Attila, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEUTTM10
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Európa narratívák és identitás
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** EU Narratives and Identity
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 4 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33,33% gyakorlat, 66,67% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA Európa-tanulmányok specializáció
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európa-tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Koller Boglárka, PhD, egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 42 (28 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 12 (8 EA + 4 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 3 (2 EA + 1 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Az új évezredben az Unió – változó sikerrel -, de folyamatosan kísérletezik a saját jövőképeinek megalkotásával politikai, intézményes, jogi, gazdasági és társadalmi szinten is. Az európai polgárok kollektív identitását is számos kihívás éri. A tantárgy keretében a hallgatók megismerkednek a legjelentősebb európai narratívákkal, az Európához, és az európai egységhez kapcsolódó legfontosabb mítoszokkal és ellenmítoszokkal. Az identitáselméletek tárgyalását követően a hallgatók megismerik a nemzeti és a szupranacionális identitás összefüggéseit, és a jelenkor kihívásait. A szemináriumokon európai uniós tagállamok állampolgárai azonosságtudatának komplex elemzését végzik el a hallgatók. Az elemzések elkészítéséhez felhasználják az Eurobarometer és egyéb más nemzeti kutatóintézetek közvéleménykutatási adatait.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): In the new millennium, the EU, with varying success, is constantly trying to create its own vision at the political, institutional, legal, economic and social levels. There are numerous challenges to the collective identities of European citizens. The aim of this course is to introduce the most important European narratives, the myths and countermyths in relations to the EU to students. After discussing identity theories students learn about the relationship between national and supranational identities and the current challenges. For the purposes of the analysis, the results of the the Eurobarometer surveys and other national research institutes will be applied.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Rendszerezett ismeretekkel rendelkezik a magyar, az európai és az Európán kívüli politikai rendszerekről, valamint a kormányzati rendszerek domináns nemzetközi típusairól.

Képességei: Képes a megszerzett ismeretei birtokában a társadalmi folyamatok általa kutatott szeptében új tudományos eredmények elemzésére, új tények és összefüggések feltárására,

tudásának önálló szakmai koncepció formájában történő értékesítésére.

Attitűdje: Nyitott és befogadó szakterületének a legkülönbözőbb nemzetközi kutatási eredményei iránt, és elkötelezett az általa hasznosnak ítélt új tudáselemek hazai megismertetése mellett.

Autonómiája és felelőssége: Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The Hungarian and European political systems, and of those outside of Europe, and of the dominant international types of governmental systems.

Capabilities: Analyzing new scientific results, finding new facts and relations, and marketing his/her knowledge in the form of an independent professional concept with the acquired knowledge, in the segment of social issues which he/she researches.

Attitude: Openness and being receptive to the findings of different international research projects of his/her field, and commitment to publicizing the new findings which he/she finds useful in his/her country.

Autonomy and responsibility: He/she is an independent and responsible person in the academic life of his/her professional field, and represents its professional principles and research results in every possible forum.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Európaiságunk dilemmái – bevezető előadás
- 12.1.2. Európa-narratívák történeti perspektívában
- 12.1.3. Az EU új narratívája?
- 12.1.4. Ellenmítoszok és euroszkepticizmus
- 12.1.5. Tagállami és uniós vezetők Európa-felfogásai I.
- 12.1.6. Tagállami és uniós vezetők Európa-felfogásai II.
- 12.1.7. Nemzet, nacionalizmus az európai történelemben – elméleti megközelítések I.
- 12.1.8. Nemzet, nacionalizmus az európai történelemben – elméleti megközelítések II
- 12.1.9. Identitáselméletek és identitáskonceptiók
- 12.1.10. Nemzeti sajátosságok és európai identitás I.
- 12.1.11. Nemzeti sajátosságok és európai identitás II.
- 12.1.12. Kisebbségek, bevándorlók, menekültek – a „mátság” kategóriái az Unióban
- 12.1.13. Európai dimenzió az identitásban – közvéleménykutatási adatok
- 12.1.14. Migrációs válság és identitáskihívások

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Dilemmas of our Europe - Introductory lecture
- 12.2.2. European narratives from a historical perspective
- 12.2.3. What can be the new EU narrative?
- 12.2.4. The Myths of European Integration and Euroscepticism
- 12.2.5. Views of Member States' and EU decision-makers I.

- 12.2.6. Views of Member States' and EU decision-makers II.
- 12.2.7. Nation, Nationalism in European History - Theoretical Approaches I.
- 12.2.8. Nation, Nationalism in European History - Theoretical Approaches II.
- 12.2.9. Identity theories and identity concepts
- 12.2.10. National peculiarities and European identity I.
- 12.2.11. National peculiarities and European identity II.
- 12.2.12. Minorities, immigrants, refugees - categories of "otherness" in the EU
- 12.2.13. European dimension in identity – EU Public Opinion
- 12.2.14. Migration crisis and identity challenges

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75%-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható igazolatlan hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Egy referátum (50%) és egy 10 oldalas házi dolgozat elkészítése (50%). A hallgatók megajánlott jegyet kapnak, amennyiben nem megfelelő számukra az érdemjegy, úgy lehetőségük van szóbeli vizsgára is.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megadásának feltétele 75%-os részvétel az előadásokon és szemináriumokon, egy referátum (50%) és egy 10 oldalas házi dolgozat elkészítése (50%). A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

16.2. Az értékelés:

A hallgatók a félévvégén megajánlott jegyet kapnak, amennyiben nem megfelelő számukra az érdemjegy, úgy lehetőségük van szóbeli vizsgára is.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Martonyi János: Nyitás és identitás - Geopolitika, világkereskedelem. Szeged, Iurisperitus Kiadó, 2018.
2. Koller Boglárka: Nemzet, identitás és politika Európában. Budapest, L'Harmattan Kiadó, 2006. ISBN: 9789639683556
3. Kántor Zoltán (szerk.): Nacionalizmuselméletek. Szöveggyűjtemény. Budapest, Rejtjel Kiadó 2004. ISBN:9639149942

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Trócsányi, László: Az alkotmányozás dilemmái: alkotmányos identitás és európai integráció. Budapest, HVG-ORAC, 2014 ISBN: 9789632582269
2. Koller Boglárka: Identitásdilemmák a kortárs Európában. Budapest, L'Harmattan Kiadó, 2017. 34–54. o. ISBN: 9789634143833
3. Pokol Béla: Európai Jurisztokrácia. Budapest, Dialóg Campus Kiadó, 2019. ISBN: 978-615-5945-42-7

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Koller Boglárka, PhD,
egyetemi tanár sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** ÁEUTTM25
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Európai uniós tárgyalástechnika és szimulációs gyakorlat
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Negotiations technics and modelling of the European Union
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1.** 4 kredit
  - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33,33% gyakorlat, 66,67% elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA Európa-tanulmányok specializáció
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európa-tanulmányok Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Varga András, PhD, adjunktus
- 8. A tanórák száma és típusa**
  - 8.1.** össz óraszám/félév:
    - 8.1.1. nappali munkarend: 42 (28 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 12 (8 EA + 4 GY)
  - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 3 (2 EA + 1 GY)
  - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A képzés célja a gyakorlatba is átültetni az Európai Unió intézményeiben alkalmazott tárgyalási stratégiákat és tárgyalási taktikákat. A kurzus során a hallgatók alkalmazzák az európai uniós döntéshozatali mechanizmusokról és a szakpolitikákról szerzett ismereteiket, ugyanakkor fejlesztik tárgyalástechnikai képességeiket is. A gyakorlati órákon sor kerül a tárgyalási szituációk szimulációjára is. Ezáltal a hallgatóknak nemcsak lexikális, szakmai ismeretei bővülnek, hanem konkrét tapasztalatot szereznek tárgyalástechnikából, szóbeli és írásbeli készségeiket fejlesztik és megtanulnak jobban együttműködni, csoportos munkában részt venni, kompromisszumot keresni.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the training is to put into practice the negotiation strategies and negotiation tactics used in the institutions of the European Union. Throughout the course students apply their knowledge of EU decision-making mechanisms and policy-making while developing their negotiating skills. Students simulate negotiation situations and scenarios. As a result, students do not only improve their lexical and theoretical knowledge but also gain practical experience in negotiations.
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a nemzetközi politikai, gazdasági, jogi és társadalmi intézmények és folyamatok mélyebb összefüggéseit. Ismeri a világgazdaság főbb tendenciáit és a világ egyes régióinak gazdasági folyamatait, különös tekintettel az Európai Unió gazdasági helyzetére vonatkozóan.

Képességei: Képes tájékozódni a különféle nemzetközi szervezetek döntéshozatali mechanizmusában, valamint képes megérteni az egyes nagyhatalmak főbb külpolitikai döntéshozatali mechanizmusát. Képes definiálni a nemzetközi rendszer egyes szereplőinek gazdasági és politikai érdekeit, illetve azok összefüggésrendszerét. Képes a társadalmi konfliktusok és problémák bonyolult rendszerében eligazodni, szűkebb szakterületén elmélyültebb ismereteire

építve aktívan be tud kapcsolódni a konfliktusok feltárásának munkálataiba.

Attitűdje: Minden szervezeti, intézményi tevékenysége során felelős módon látja el a feladatát és befolyását a minőségi munkavégzés elismertetése mellett. Munkavégzési és társadalmi konfliktushelyzetekben önállóan és felelősen hozza meg döntéseit, következetesen képviselve a rábízottak érdekeit.

Autonómiája és felelőssége: Önálló és felelős szerepeket vállal a szakmai szervezetek hazai és nemzetközi működésében, valamint az érdekérvényesítő fórumok munkájában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The deeper relations of international political, economic, legal and social institutions and issues. The main trends of world economics and the economic trends of individual regions of the world, with special regard to the economic situation of the European Union.

Capabilities: Understanding the decision-making mechanism of different international organizations, and the main decision-making mechanism of great powers concerning their foreign policy. Defining the economic and political interests of individual players of the international system, and their system of relations. Understanding the complicated system of social conflicts and problems, and he/she is able to actively join the examination of conflicts within his/her professional field, using his/her deeper knowledge

Attitude: Using his/her knowledge and influence responsibly in all his/her organizational and institutional activities in order to have quality work recognised. Making decisions independently and responsibly in work-related and social conflict situations, and representing the interests of those he/she is responsible for consistently.

Autonomy and responsibility: He/she undertakes independent and responsible roles in the domestic and international operation of professional organizations, and the work of negotiation forums.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Európai uniós intézmények és funkcióik – bevezető előadás
- 12.1.2. Döntéshozatal az Európai Unióban
- 12.1.3. Uniós tárgyalási szituációk csoportosítása
- 12.1.4. Az Európai Unió Tanácsa – munkacsoportok, Állandó Képviselők Bizottsága (Coreper I. és II.), tanácsi formációk
- 12.1.5. Szavazási rend a Tanácsban, a Tanács soros elnöksége
- 12.1.6. Az Európai Parlament: képviselői profil
- 12.1.7. Tárgyalási stratégia és taktika. Kommunikációs készségfejlesztés és önismeret
- 12.1.8. Legyőzés vagy meggyőzés? - hatékony tárgyalási módszerek
- 12.1.9. Tagállami sajátosságok és interkulturális kihívások az uniós tárgyalásokban
- 12.1.10. Tárgyalási szimulációs gyakorlat
- 12.1.11. Tárgyalási szimulációs gyakorlat
- 12.1.12. Tárgyalási szimulációs gyakorlat
- 12.1.13. Tárgyalási szimulációs gyakorlat
- 12.1.14. Vizsga

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. EU institutions and their functions - introductory lesson
- 12.2.2. Decision-making in the EU
- 12.2.3. Types of the negotiation situations in the European framework
- 12.2.4. Council of the EU - working groups, Committee of the Permanent Representatives (COREPER I, II), formations
- 12.2.5. Voting methods in the Council, the Presidency
- 12.2.6. The European Parliament: MEP profiles
- 12.2.7. Negotiation strategies and tactics. Improvement of communication skills and self-image
- 12.2.8. Need to rule or to convince? - efficient negotiation tactics
- 12.2.9. National specialities and intercultural challenges in European negotiations
- 12.2.10. Modelling negotiation situations
- 12.2.11. Modelling negotiation situations
- 12.2.12. Modelling negotiation situations
- 12.2.13. Modelling negotiation situations

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az elméleti órák 75%-án, míg a gyakorlati órák 80%-án kötelező részt venni, ahhoz, hogy a hallgató érvényes gyakorlati jegyet szerezzen. Ezen felüli hiányzás orvosi igazolás ellenében elfogadható. Eseti mérlegelés alapján, ilyenkor többletfeladat elvégzése előírható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A félév során a következő feladatokat kell a hallgatóknak elvégezniük: házifeladatok elkészítése (4 alkalommal; a 6-9. órákat követően); tárgyalási pozíció feldolgozása (1 alkalommal; a 11. órára); tárgyalási stratégia kidolgozása (1 alkalommal; a 12. órára); tárgyalási szimuláción való részvétel (1 alkalommal a 12. vagy a 13. órán).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Órai jelenlét; évközi feladatok elvégzése; a 14. és a 15. pontok szerint.

16.2. Az értékelés:

Házifeladat (10%), tárgyalási stratégia (40%), szimuláció (50%); bármelyik feladattípus 0% teljesítése esetén a hallgató sikertelenül teljesítette a kurzust.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Simon Zoltán (szerk.): Döntéshozatal és jogalkotás az Európai Unióban. Elmélet és gyakorlat. Budapest, L'Harmattan Kiadó, 2013. ISBN: 9789637343247
2. Szlankó Bálint: Az elnök, a képviselő és a diplomata. Budapest, Atheneum, 2007. ISBN: 9789639797048

3. Nemányiné Gyimesi Ilona: Hogyan kommunikáljunk tárgyalás közben. Budapest, Akadémia Kiadó, 2006. ISBN: 9789630583473

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Hidasi Judit: Interkulturális kommunikáció. Budapest, Scolar, 2004. ISBN: 9789632440699
2. Karras, Chester L.: A tárgyalási játszma. Budapest, Bagolyvár Könyvkiadó, 1999. ISBN: 9639197443
3. Boros László: Az EU intézményi és döntéshozatali rendszere. Budapest, Eötvös Kiadó, 2012. ISBN: 9789633121405
4. Kende Tamás - Szűcs Tamás: Bevezetés az EU politikáiba. Budapest, Complex, 2015. ISBN: 9789632952086
5. Best Edwards: Understanding EU Decision-Making. Springer, 2016. ISBN: 9783319223735

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Varga András, PhD,
adjunktus sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKPTM03
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Közpénzügyek az Európai Unióban
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** EU public finance
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 4 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33,33% gyakorlat, 66,67% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA Európa-tanulmányok specializáció
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közpénzügyi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Nyikos Györgyi, PhD, egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 42 (28 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 12 (8 EA + 4 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 3 (2 EA + 1 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A képzés során megszerezhető tudáselemek, ismeretek között szerepel a gazdasági és pénzügyi szabályrendszer és működése az EU-ban, a pénzügyi szervezetek az EU-ban, az EU költségvetés definíciója, funkciója, szerkezete, tervezése és végrehajtása, az adórendszer az EU-ban, tovább mélyíthetik a tudásukat a hallgatók a költségvetési pénzügyi ismeretekkel, közpénzügyi jogi ismeretekkel, közbeszerzés jogi és gyakorlati ismeretekkel, illetve költségvetési gazdálkodási és működési modellek főbb pénzügyi és gazdálkodási ismereteivel. A kurzus esetgyakorlatokon keresztül a hallgatónak azokat az uniós közpénzügyi kompetenciákat adja át, amelyekkel az uniós pénzügyi és költségvetési rendszer működéséhez kapcsolódó gazdálkodási feladatkörében egy közpénzkezelővel gazdálkodó szervezeti vezetőnek rendelkeznie kell.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Knowledge components and knowledge gained during the training: the operation of economic and financial regulations in the EU, financial organizations in the EU, the definition, purpose, structure, planning and implementation of the EU budget, the system of taxation in the EU. The student will have knowledge about budgetary finance, legal aspects of public finance, legal and practical peculiarities of public procurement and the finance and management of possible budgetary and operational models. Through case studies, the course shares EU public finance competencies that the leader of an organization that manages public money needs in their position related to the operation of the EU financial and budgetary system.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a világgazdaság főbb tendenciáit és a világ egyes régióinak gazdasági folyamatait, különös tekintettel az Európai Unió gazdasági helyzetére vonatkozóan. Ismeri a nemzetközi politikai, gazdasági, jogi és társadalmi intézmények és folyamatok mélyebb összefüggéseit.

Képességei: Képes a világgazdasági folyamatok mélyebb megértésére és az Európai Uniót, illetve Magyarországot érintő gazdasági jellegű kihívások elemzésére. Képes a megszerzett ismeretei birtokában a társadalmi folyamatok általa kutató szeptében új tudományos eredmények elemzésére, új tények és összefüggések feltárására, tudásának önálló szakmai koncepció formájában történő értékesítésére. Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre és a különböző következtetések szintetizálására. Szakterületének egyes résztemáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készít.

Attitűdje: Lényeglátás, kreativitás és módszertani tudatosság jellemzik.

Autonómiája és felelőssége: Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Is familiar with the main trends of world economics and the economic trends of individual regions of the world, with special regard to the economic situation of the European Union. The deeper relations of international political, economic, legal and social institutions and issues.

Capabilities: Deeply understanding world economic issues and analyzing the economic challenges affecting the European Union and Hungary. Analyzing new scientific results, finding new facts and relations, and marketing his/her knowledge in the form of an independent professional concept with the acquired knowledge, in the segment of social issues which he/she researches. Independent analysis, evaluation and synthesis of different conclusions while solving professional tasks. Preparing independent, professional summaries and analyses about certain topics in his/her field.

Attitude: Perceptiveness, creativity and awareness of methodologies.

Autonomy and responsibility: He/she participates responsibly in the operation of his/her work organization, and in the development, discussion and realization of professional concepts.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. A közösség pénzügyi rendszerének fejlődése
- 12.1.2. EU2020 stratégia
- 12.1.3. EU Gazdasági Kormányzás
- 12.1.4. Fenntartható költségvetés
- 12.1.5. EU többéves pénzügyi keret
- 12.1.6. Az éves költségvetési eljárás
- 12.1.7. A költségvetés végrehajtása
- 12.1.8. A közpénzügyi ellenőrzés
- 12.1.9. Az Európai Unió pénzügyi alakjai és működésük Felelős költségvetési gazdálkodás, hiba, csalás, szabálytalanság és kezelésük
- 12.1.10. Pénzügyi szervezetek az EU intézményrendszerében, Közpénzköltés – közbeszerzés
- 12.1.11. Összegzés

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Development of the financial system of the Community
- 12.2.2. The EU2020 strategy
- 12.2.3. EU economic governance

- 12.2.4. Sustainable budget
- 12.2.5. EU multiannual financial framework
- 12.2.6. The annual budgetary procedure
- 12.2.7. The implementation of the budget
- 12.2.8. The public financial audit
- 12.2.9. Financial forms of the European Union and their functioning Responsible budget management, failure, fraud, irregularities and their treatment
- 12.2.10. Financial institutions in the institutional system of the EU, public expenditure- public procurement
- 12.2.11. Summary

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni. Amennyiben a hallgató az elfogadható hiányzások mértékét túllépi, az az oktatóval történt egyeztetés alapján meghatározott házi dolgozat készítésével pótolható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

2 zárthelyi dolgozat és órai gyakorlati feladatok megoldásával, a félév tematikájával megegyező témakörökből.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése, aktív részvétel.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés alapja minden hallgatónál a két zárthelyi dolgozat eredmény, valamint a csoportmunkában végrehajtott gyakorlati feladatokra kapott érdemjegyek szimmetrikusan kerekített átlaga.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Európai Bizottság: Közérthetően az Európai Unió szakpolitikáiról. Költségvetés. ISBN: 9789279596292, ISBN: 9789279596032

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Európai Bizottság: 5th edition of the European Union Public Finance. 2014. ISBN: 978927935004
2. Erdős Éva: Az Európai Unió költségvetése. In: Farkas Ákos (szerk.): Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) az Európai Unió bünyügyi együttműködési rendszerében. Budapest, KJK-Kerszöv., 2005. 43–63. o. ISBN: 9789632248288

3. Erdős Éva: EU pénzügyi ellenőrzési rendszere In: Farkas Ákos (szerk.): Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) az Európai Unió bünygyi együttműködési rendszerében. Budapest, KJK-Kerszöv., 2005.. ISBN: 9789632248288
4. Óry Tamás: Az Európai Unió adójoga. Budapest, Osiris Kiadó, 2003. ISBN: 0129004648404

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Nyikos Györgyi, PhD,
egyetemi tanár sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** ÁEUTTM15
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Tagállami Európa-politikák
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** EU policies of Member States
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1.** 4 kredit
  - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33,33% gyakorlat, 66,67% elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA Európa-tanulmányok specializáció
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európa-tanulmányok Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Marján Attila, PhD, egyetemi docens
- 8. A tanórák száma és típusa**
  - 8.1.** össz óraszám/félév:
    - 8.1.1. nappali munkarend: 42 (28 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 12 (8 EA + 4 GY)
  - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 3 (2 EA + 1 GY)
  - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: Vendégelőadók meghívása
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus az európai geopolitikai viszonyok értékelése mellett a legnagyobb, EU-tagállamok Európa-politikájának elemzését nyújtja, alapvetően a 21. század fejleményeire koncentráálva. Emellett kitér a magyar és a V4-es EU-politika első évtizedének értékelésére is. A hallgatók nemcsak az EU-tagság alapvető motivációiról és annak geopolitikai összefüggéseiről kapnak tájékoztatást, hanem arról is, hogy a vizsgált országok a legfontosabb EU-szakpolitikai kérdésekben (gazdaságpolitika, közös külpolitika, EU-bővítés, bel- és igazságügyi, bevándorlási kérdések, euróválság és válságkezelés, Európa jövőjével kapcsolatos kérdések, uniós költségvetés, belső piac, mezőgazdaság, energia, keleti partnerség stb.) milyen álláspontot képviseltek, képviselnek.
A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course introduces the main characteristics of EU policies of some key EU Member States and that of the V4 Group in a geopolitical context. Key sectoral policies (economic policy, CFSP, enlargement, enlargement, migration, etc) are examined in a comparative manner. The positions of Member States regarding the future of the integration project is also analysed.
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a világpolitikai folyamatokat meghatározó főbb nagyhatalmak külpolitikáját, illetve a világgazdaságban elfoglalt helyzetét.

Képességei: Képes tájékozódni a különféle nemzetközi szervezetek döntéshozatali mechanizmusában, valamint képes megérteni az egyes nagyhatalmak főbb külpolitikai döntéshozatali mechanizmusát.

Attitűdje: Nyitott és befogadó szakterületének a legkülönfélébb nemzetközi kutatási eredményei iránt, és elkötelezett az általa hasznosnak ítélt új tudáselemek hazai megismertetése mellett.

Autonómiája és felelőssége: Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The foreign policy of the main great powers which determine the trends of world politics, and their position in world economics.

Capabilities: Understanding the decision-making mechanism of different international organizations, and the main decision-making mechanism of great powers concerning their foreign policy .

Attitude: Openness and being receptive to the findings of different international research projects of his/her field, and commitment to publicizing the new findings which he/she finds useful in his/her country.

Autonomy and responsibility: He/she is an independent and responsible person in the academic life of his/her professional field, and represents its professional principles and research results in every possible forum.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. A tagállamok szerepe az EU politikai irányításában
- 12.1.2. A tagállami EU-politikák alapvető motivációi és az érdekérvényesítés
- 12.1.3. A magyar EU-politika eddigi politikai és intézményi fejlődéstörténete
- 12.1.4. Német EU-politika
- 12.1.5. Francia EU-politika
- 12.1.6. Brit EU politika
- 12.1.7. Olasz EU-politika
- 12.1.8. Spanyol EU-politika
- 12.1.9. Észak-Dél dichotómia
- 12.1.10. Kelet-Nyugat dichotómia és a kétsebességes EU-koncepció
- 12.1.11. A V4 mint EU-politikai tényező
- 12.1.12. Új EU-politikai geometria az EU geopolitika szerepe szempontjából
- 12.1.13. A német-francia tandem jelene, jövője és alternatívái
- 12.1.14. Esettanulmányok, prezentációk, szakmai vita.

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. The role of member states in EU governance
- 12.2.2. Key member state motivations in designing EU politica and national interest representation
- 12.2.3. Hungarian EU politics
- 12.2.4. Germany
- 12.2.5. France
- 12.2.6. UK - before and after Brexit
- 12.2.7. Italy
- 12.2.8. Spain

- 12.2.9. North-South dichotomy
- 12.2.10. East-West and the multispeed EU concept
- 12.2.11. Visegrad4
- 12.2.12. New EU political geometry
- 12.2.13. The Franco-German tandem
- 12.2.14. Case studies, presentations, debate.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75%-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Minden hallgató választ egy tagállamot, amelynek EU-politikájával kapcsolatban ír egy 5-8 oldalas beadandó dolgozatot az órán meghatározott szempontrendszer szerint.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75%-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

16.2. Az értékelés:

A hallgatók gyakorlati jegyüket az általuk elkészített országjellemzőket tartalmazó dolgozatra kapják.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Marján Attila (szerk.): Európa-politológia: tagállamok Európai. Budapest, Nemzeti Közzolgálati Egyetem, 2015. ISBN: 978-615-5527-17-3

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Marján Attila (szerk.): Magyarország első évtizede az Európai Unióban 2004-2014. I. rész. Budapest, Nemzeti Közzolgálati Egyetem, 2014. ISBN: 978-615-5305-42-9

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Marján Attila, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNKDM05
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Amerika-tanulmányok
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** American Studies
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 4 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33,33% gyakorlat, 66,67% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA regionális és civilizációs tanulmányok specializáció
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Sente-Varga Mónika, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 42 (28 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 12 (8 EA + 4 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 3 (2 EA + 1 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus általános – földrajzi, gazdasági, történeti és kulturális – ismereteket nyújt az amerikai kontinensről (Latin-Amerika, Amerikai Egyesült Államok és Kanada). Amerikát kontinentális perspektívából szemléli és tanítja. Kronologikus felépítésű, a főbb ismeretkörök között szerepelnek a bennszülött, indián kultúrák; a gyarmati időszak; a független amerikai államok kialakulása; modernizációs törekvések; a főbb fegyveres konfliktusok, a kontinensre jellemző politikai ideológiák, a hidegháború amerikai hatásai és az ezredforduló eseményei. A hangsúly az aktuális illetve a közelmúlt történéseire esik. A kurzus kiemelten kezeli a kapcsolattörténeti vonatkozásokat Latin-Amerika és Magyarország illetve az Amerikai Egyesült Államok és Magyarország esetében.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course provides general (geographical, economic, historic and cultural) knowledge on the American continent (Latin America, the United States and Canada). America is analyzed and taught from a continental perspective. The course has a chronological structure; the main topic areas include the indigenous (pre-Hispanic) cultures, the colonial period, the formation of independent states, era of modernization, the most important armed conflicts, political ideologies closely related to the continent, the impact of the Cold War and 21st century events. Recent developments are in the focus. Hungarian-Latin American and Hungarian-US relations are treated with a special emphasis throughout the course.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Magas szinten ismeri és a magabiztos gyakorlati használhatóság követelményeinek megfelelően érti és értelmezi a legfontosabb társadalomtudományi összefüggéseket. Ismeri a világgazdaság főbb tendenciáit, különös tekintettel az amerikai kontinens, illetve egyes országainak gazdasági helyzetére vonatkozóan. Tájékozott a 20-21. századi legjelentősebb amerikai konfliktusok és válságok összefüggésrendszerében.

Képességei: A hallgató képes az amerikai kontinens 20-21. századi társadalmi és politikai folyamataival kapcsolatos hazai és külföldi társadalomtudományi források feltárására és feldolgozására. A hallgató képes a megszerzett interdiszciplináris ismeretek birtokában egy adott amerikai regionális konfliktus elemzésére.

Attitűdje: Nyitott és toleráns más társadalmi csoportok a nézeteivel, gondolkodási formáival és életmódjával szemben.

Autonómiája és felelőssége: Felelősen vállalja a társadalmi fórumok résztvevői számára szaktudományos ismereteinek közérthető átadását.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Students understand and interpret the most important relations in social sciences, with confident practical use of the acquired knowledge. They are familiar with the main trends of world economics, with special regard to the economic situation of some American countries and the continent in general. They have a thorough knowledge of the relational system of the most significant American regional conflicts and crises of 21st century.

Capabilities: Students are capable of examining and analyzing domestic and foreign sources in social sciences related to the social and political processes on the American continent, as well as of the practical application of the conclusions drawn their professional work. They can analyse a given American regional conflict or crisis with the acquired interdisciplinary knowledge.

Attitude: Their attitude is characterized by openness and tolerance to the views, mental attitude and lifestyle of people belonging to other social groups.

Autonomy and responsibility: They undertake responsibly to present their professional knowledge to the participants of social forums in an easily understandable way.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Amerika és Latin-Amerika fogalma. Amerika a nemzetközi erőterben
- 12.1.2. Amerika Kolumbusz előtt
- 12.1.3. Gyarmati Amerika (spanyol, portugál, brit és francia gyarmatok)
- 12.1.4. Független államok kialakulása: köztársaságok és császárságok
- 12.1.5. A mexikói forradalom és hatásai
- 12.1.6. A populizmus Latin-Amerikában (Argentína és Brazília)
- 12.1.7. Amerika a hidegháború éveiben
- 12.1.8. Kuba a 20. században
- 12.1.9. Rendszer- és hatalomváltások az új évezred küszöbén Latin-Amerikában
- 12.1.10. Mexikó 1990-2020
- 12.1.11. Az Amerikai Egyesült Államok 1990-2020
- 12.1.12. Magyar-latin-amerikai kapcsolatok
- 12.1.13. Magyar-amerikai kapcsolatok
- 12.1.14. Kanada rövid története, világgazdasági pozíciója

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Definitions of America and Latin America. America in the actual international power relations

- 12.2.2. Pre-Columbian America
- 12.2.3. Colonial America (Spanish, Portuguese, British and French colonies)
- 12.2.4. Formation of Independent States (republics and monarchies)
- 12.2.5. Civil War and Reconstruction. Expanding USA.
- 12.2.6. The Mexican Revolution
- 12.2.7. Populism in Latin America (cases of Argentina and Brazil)
- 12.2.8. America in the Cold War years
- 12.2.9. Cuba in the 20th century
- 12.2.10. Power and System Changes in Latin America at the turn of the new millennium
- 12.2.11. Mexico 1990-2020
- 12.2.12. The United States 1990-2020
- 12.2.13. Hungarian-Latin American relations
- 12.2.14. Hungarian-US relations
- 12.2.15. A brief History of Canada

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az előadásokon a részvétel nem kötelező. A szemináriumi foglalkozások 70%-án viszont kötelező a részvétel. Hiányzás esetén a feladatok pótlása a tárgyfelelőssel egyeztetve történik.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Részterület feldolgozása 10-15 perces kiselőadás formájában. Az értékelés szempontjai: felhasznált források, az előadás szakmai tartalma, előadásmód.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás feltétele a szemináriumi órai munkában való aktív részvétel, a kiselőadás elkészítése és bemutatása, illetve hogy az igazolt távolmaradás nem haladhatja meg az órák 30%-át.

16.2. Az értékelés:

Írásbeli vagy szóbeli vizsga a kurzus tananyagából és a kötelező olvasmányokból. Értékelési skála: 60% alatt elégtelen, 60-69%: elégséges, 70-79%: közepes, 80-89% jó és 90%-100% jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bács Zoltán György – Hegedűs Barbara – Racs Marianna Katalin – Soltész Béla – Sente-Varga Mónika: Dél-Amerika a 21. században – társadalmi, gazdasági és politikai konfliktusok. Budapest, Dialóg Campus, 2019. ISBN: 978-963-531-110-1
2. Magyarics Tamás: Az Amerikai Egyesült Államok története. Budapest, Kossuth, 2008. ISBN: 9789630958608
3. Anderle Ádám: Latin-Amerika története. Szeged, Pannonica, 1998. ISBN: 9638469803

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Borhi László: Nagyhatalmi érdekek hálójában: az Egyesült Államok és Magyarország kapcsolata a második világháborútól a rendszerváltásig. Budapest, Osiris, 2015. ISBN: 9789632762586
2. Boris Fausto: Brazília rövid története. Budapest, Equinter, 2011. ISBN: 978963996330
3. Sente-Varga Mónika: A gólya és a kolibri. Magyarország és Mexikó kapcsolatai a XIX. századtól napjainkig. Budapest, Áron Kiadó, 2012. ISBN: 7989639210875

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Sente-Varga Mónika, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEUTTM23
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Balkán-tanulmányok
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Balkan Studies
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 4 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33,33% gyakorlat, 66,67% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA regionális és civilizációs tanulmányok specializáció
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európa-tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Ördögh Tibor, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 42 (28 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 12 (8 EA + 4 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 3 (2 EA + 1 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy keretében a hallgatók megismerkednek a Balkán 1945 utáni politikatörténetével, kitérve az államok közötti konfliktusokra, belső fejlődési sajátosságokra, hagyományokra, továbbá a létrehozott demokratikus intézményrendszerre. A tárgy multidiszciplináris jellege következtében a politikatörténet, az institucionalizmus, a nemzetközi jog és nemzetközi kapcsolatok több módszerével történik meg az államok politikai berendezkedésének, szomszédsági kapcsolatainak, kooperációjuknak, valamint külpolitikai és nemzetközi kapcsolataiknak a vizsgálata. Elemzés tárgyát jelenti az országok esetében a demokratikus átalakulás ismertetése, a konszolidációban jelentkező nehézségek feltárása, továbbá az európai integráció irányába tett lépések bemutatása.
A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The students are introduced to the history of the Balkans, addressing conflicts between states, internal development peculiarities, traditions, and institutions of the democratic system established. The following multidisciplinary methods are used. political history, institutionalism, international law and international relations. They get to know the political structures of states, neighborhood relations, cooperation, foreign policy and international relations. We analyze the democratic transition in the country, exploring the difficulties in the transition and taken steps toward European integration.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Tájékozott a főbb civilizáció- és kultúraelméletekben, valamint ismeri az egyes régiók főbb gazdasági, politikai és társadalmi tendenciáit. Rendszerezett ismeretekkel rendelkezik a magyar, az európai és az Európán kívüli politikai rendszerekről, valamint a kormányzati rendszerek domináns nemzetközi típusairól.

Képességei: Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre és a különböző következtetések szintetizálására. Szakterületének egyes résztemáiról önálló,

szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készít.

Attitűdje: Nyitott és toleráns azoknak a társadalmi csoportoknak a nézeteivel, gondolkodási formáival és életmódjával szemben, amelyekkel társadalomkutatóként szakmai munkája során kapcsolatba kerül.

Autonómiája és felelőssége: Önálló és felelős döntéseket hoz munkája során saját tudományos munkásságára, valamint az irányítása alá tartozók munkaprogramjaira vonatkozóan.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The main theories of civilisation and culture, and knows the main economic, political and social trends of individual regions. The Hungarian and European political systems, and of those outside of Europe, and of the dominant international types of governmental systems.

Capabilities: Independent analysis, evaluation and synthesis of different conclusions while solving professional tasks. Preparing independent, professional summaries and analyses about certain topics in his/her field.

Attitude: Openness and tolerance to the views, mental attitude and lifestyle of social groups he/she contacts with in his/her professional work as a social researcher.

Autonomy and responsibility: He/she makes independent and responsible decisions in his/her work with regard to his/her own academic work, and the work programmes of people managed by him/her.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezetés. A térség fogalmi lehatárolása
- 12.1.2. Az első és második délszláv válság
- 12.1.3. Alkotmányozás, politikai hatalommegosztás intézményei
- 12.1.4. Politikai törésvonalak, pártok, pártrendszerek és választási rendszerek
- 12.1.5. Parlamentek és parlamenti pártok
- 12.1.6. Kormányok és kormányzás
- 12.1.7. Államfői hatalom
- 12.1.8. Demokrácia helyzete és jogállamiság
- 12.1.9. Gazdasági fejlettség
- 12.1.10. Nagyhatalmi érdekek a Balkánon (USA, Oroszország, Kína, arab országok)
- 12.1.11. Biztonságpolitikai kihívások
- 12.1.12. Kisebbségek helyzete
- 12.1.13. Választói bizalom
- 12.1.14. Európai uniós érettség és tapasztalatok

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction.
- 12.2.2. Conceptual delimitation of the area.
- 12.2.3. The first and second Yugoslav crisis.
- 12.2.4. Constitution, institutions of political power sharing.

- 12.2.5. Political divisions, parties, party systems and electoral systems.
- 12.2.6. Parliaments and parliamentary parties.
- 12.2.7. Governments and Governance.
- 12.2.8. Head of state power.
- 12.2.9. Situation of democracy and the rule of law.
- 12.2.10. Economic development.
- 12.2.11. Power interests in the Balkans (US, Russia, China, Arab countries).
- 12.2.12. Security Policy Challenges.
- 12.2.13. Situation of minorities.
- 12.2.14. Electoral confidence.
- 12.2.15. Maturity and experience in the European Union.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75%-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Minden hallgató választ egy balkáni államot, mellyel kapcsolatban a tematikában meghatározott szempontrendszer szerint minden előadáson beszámol kutatásáról. A hallgatók előre meghatározott időpontig az adott államukra vonatkozó félévi ismereteiket egy dolgozatban összegzik és elküldik az oktatónak.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75%-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

16.2. Az értékelés:

A hallgatók gyakorlati jegyüket az általuk elkészített országjellemzőket tartalmazó dolgozatra kapják, melynek terjedelme a tíz oldal el kell érnie és legalább öt darab különböző forrást kell tartalmaznia. A hivatkozási rendet a hallgatók megkapják az oktatótól.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Ördögh Tibor: Szerbia, Horvátország és Szlovénia politikai rendszerének összehasonlítása 1990 és 2016 között. Budapest, Dialóg Campus Kiadó, 2018. ISBN: 9786155889714 (nyomtatott); ISBN: 9786155889721 (elektronikus)
2. Koller Boglárka – Ördögh Tibor (szerk.): Délkelet-Európa politikai rendszerei (1990-2017). Budapest, Dialóg Campus Kiadó. 2019. ISBN: 9786155945779 (nyomtatott); ISBN:

9786155945823 (elektronikus)

3. Koller Boglárka – Ördögh Tibor (szerk.): Európaizáció a Nyugat-Balkánon. Budapest, Dialóg Campus Kiadó. 2019. ISBN: 9786155945786 (nyomtatott); ISBN 9786155945830 (elektronikus)

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Jelavich Barbara: A Balkán története I-II. Budapest, Osiris Kiadó. 1996. ISBN: 9633791200
2. Juhász József: Volt egyszer egy Jugoszlávia. A délszláv állam története. Budapest, Aula Kiadó. 1999. ISBN: 9639215511
3. Juhász József – Márkus László – Tálás Péter – Valki László: Kinek a békéje? Háború és béke a volt Jugoszláviában. Budapest, Zrínyi Kiadó. 2003. ISBN: 9633273633
4. Reményi Péter: Állam- és nemzetépítés a Nyugat-Balkánon. Pécs, Publikon. 2014. ISSN: 1788-8026

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Ördögh Tibor, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** ESVKKM03
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Kelet- és Közép-Európa I.
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** East and Central Europe I.
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1.** 4 kredit
  - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA regionális és civilizációs tanulmányok specializáció
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Eötvös József Kutatóközpont, Stratégiai Védelmi Kutatóintézet
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Tóth Péter, CSc, egyetemi docens
- 8. A tanórák száma és típusa**
  - 8.1.** össz óraszám/félév:
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
  - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)
  - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a kelet-közép-európai térség államainak politikai, gazdasági, társadalmi és biztonságpolitikai folyamatait meghatározó történeti tényezőket. A kurzus során a hallgatók megismerik a térség legfontosabb történeti sajátosságait elsősorban a modern nemzetállamiság kialakulásának és formálódásának időszakában. Ezt követően az egyes tanórák a régió azon belső társadalmi, gazdaság és politikai fejlődésének sajátosságaival foglalkoznak, amelyek napjainkban is meghatározzák a térség fejlődését
A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to familiarize with historical factors influencing political, economic, social and security policy processes of the Central and Eastern European region. Throughout the course, students will learn the most important historical features of the region, with a special focus on the emergence and development of modern nation-states. Besides, the course will introduce those social, economic and political characteristics of Central and Eastern Europe that are shaping the development of the region.
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Tájékozott a kelet-közép-európai régió főbb gazdasági, politikai és társadalmi tendenciáit illetően.

Képességei: Képes a hazai és külföldi társadalomtudományi források feltárására, feldolgozására és szakmai munkája során a leszűrt következtetések gyakorlati alkalmazására.

Attitűdje: Lényeglátás, kreativitás és módszertani tudatosság jellemzik.

Autonómiája és felelőssége: -

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Examining and analyzing domestic and foreign sources in social sciences, and of the practical application of the conclusions drawn during his/her professional work.

Capabilities: His/her personal attitude is characterized by perceptiveness, creativity and awareness of methodologies.

Attitude: Perceptiveness, creativity and awareness of methodologies.

Autonomy and responsibility: -

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezetés
- 12.1.2. Bevezetés a kelet- és közép-európai térség tanulmányozásához
- 12.1.3. Kelet- és Közép-Európa fogalmának történeti változása
- 12.1.4. A kelet- és közép-európai térség fejlődésének történeti sajátosságai
- 12.1.5. Kelet- és Közép-Európa politikatörténete a XX. Században
- 12.1.6. Kelet- és Közép-Európa gazdasági fejlődése a XX-XXI. Században
- 12.1.7. Rendszerváltások a kelet- és közép-európai térségben
- 12.1.8. Zárthelyi dolgozat
- 12.1.9. A kelet- és közép-európai régió alrégióinak sajátosságai (Balkán)
- 12.1.10. A kelet- és közép-európai régió alrégióinak sajátosságai (V4)
- 12.1.11. Stratégiai folyamatok a közép- és kelet-európai térségben 1989-2017-2038
- 12.1.12. A közép-európai államok stratégiai kultúrája
- 12.1.13. Regionális együttműködési formák és lehetőségek
- 12.1.14. Zárthelyi dolgozat

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction
- 12.2.2. Introduction to the study of the Central and Eastern European region
- 12.2.3. Historical change in the concept of Central and Eastern Europe
- 12.2.4. Historical features of the development of the Central and Eastern European region
- 12.2.5. Political History of Central and Eastern Europe in the 20th Century century
- 12.2.6. Economic Development in Eastern and Central Europe in the XX-XXI century
- 12.2.7. Transformations in the Eastern and Central European region
- 12.2.8. Closed thesis
- 12.2.9. Specificity of the sub-regions of the Eastern and Central European region (Balkans)
- 12.2.10. Specificity of the sub-regions of the Eastern and Central European region (V4)
- 12.2.11. Strategic Processes in the Central and Eastern European Region 1989-2017-2038
- 12.2.12. The strategic culture of the Central European states
- 12.2.13. Forms and opportunities of regional cooperation
- 12.2.14. Closed dissertation

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Legalább az órák 75%-án való részvétel, félévközi feladatok teljesítése.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

1 évközi zárthelyi dolgozat, a tematikához illeszkedő írásbeli feladatok a szemeszter során folyamatosan, 1 kiselőadás.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A félévközi feladatok és a jelenléti kötelezettség teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A kurzus értékelése a vizsgaidőszakban, szóbeli kollokvium formájában történik. A hallgatók ugyanakkor lehetőséget kapnak megajánlott jegy szerzésére, ezáltal pedig a tárgy vizsga nélkül történő teljesítésére. A megajánlott jegy feltétele a mini-tesztek és zárthelyi dolgozat sikeres megírása. Kizárólag 3-as, illetve annál jobb érdemjegy kerül megajánlásra. A számonkérés anyaga a tanórák előadásából és a kötelező irodalmakból tevődik össze.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Szűcs Jenő: Vázlat Európa három történeti régiójáról. Történelmi Szemle, 1981/3.
2. Bibó István: A kelet-európai kisállamok nyomorúsága. Budapest, Argumentum Kiadó, 2011 ISBN: 973-26-0489-1
3. Romsics Ignác: Közép- és/vagy Kelet-Európa? Egy definíciós vita és ami mögötte van. Korunk, 2016/7.
4. Romsics Ignác: Közép- és/vagy Kelet-Európa? Egy terminológiai vita nyomában. Rubicon, 2014/1.
5. Stefano Bottoni: A várva várt Nyugat. Kelet-Európa története 1944-től napjainkig. Budapest, MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont, 2014. ISBN: 9789639627796

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Romsics Ignác: A 20. század rövid története. Budapest, Rubicon-Ház. 2011. ISBN: 978-963-8672-15-5
2. Ormos Márta: Közép-Európa – Volt? Van? Lesz? Napvilág kiadó. 2007. ISBN: 978-963-969-718-8
3. Berend T. Iván: Terelőúton. Szocialista modernizációs kísérlet Közép- és Kelet-Európában, 1944–1990. Budapest, Vince, 1999. ISBN: 0579000431935
4. Romsics Ignác: Nemzet, nemzetiség és állam K-K- és DK-Európában a 19. és a 20.sz-ban - Kelet-Közép- és Délkelet Európában a 19. és 20. században. Budapest, Napvilág kiadó, 2004. ISBN: 978963935039
5. Törő Csaba – Butler Eamon – Grüber Károly: The Evolving Pattern of Coordination and Partnership After EU Enlargement. Europe-Asia Studies, Vol. 66. No. 3. (2014). 364–393. o.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Tóth Péter, CSc,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ESVKKM04
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Kelet- és Közép-Európa II.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** East and Central Europe II.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 2 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA regionális és civilizációs tanulmányok specializáció
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Eötvös József Kutatóközpont, Stratégiai Védelmi Kutatóintézet
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Tóth Péter, CSc, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 2 (0 EA + 2 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a kelet-közép-európai térség államainak politikai, gazdasági, társadalmi és biztonságpolitikai folyamatait. A kurzus első felében a hallgatók megismerik az Egyesült Államok, Oroszország és a NATO kelet-közép-európai jelenlétének sajátosságait. Ezt követően az egyes tanórák a régió államainak belső viszonyait, stratégiai dilemmáit és kihívásait, valamint nemzeti biztonság- és védelempolitikájuk sajátosságait tekintik át.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to familiarize with the political, economic, social and security policy processes of the Central and Eastern European countries. Throughout the course, students will learn about the presence and interests of the United States, Russia, and NATO in Central and Eastern Europe. Besides, the course will introduce most important domestic political relations, strategic dilemmas as well as national security and defense policies of CEE countries.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Tájékozott a kelet-közép-európai régió főbb gazdasági, politikai és társadalmi tendenciáit illetően.

Képességei: Szakterületének egyes résztemáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készít.

Attitűdje: Lényeglátás, kreativitás és módszertani tudatosság jellemzik.

Autonómiája és felelőssége: -

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Preparing independent, professional summaries and analyses about certain topics in

his/her field.

Capabilities: His/her personal attitude is characterized by perceptiveness, creativity and awareness of methodologies.

Attitude: Perceptiveness, creativity and awareness of methodologies.

Autonomy and responsibility: -

11. Előtanulmányi követelmények: Kelet- és Közép-Európa I. [ÁNKDM14]

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezetés
- 12.1.2. USA jelenlét Kelet-Közép-Európában I.
- 12.1.3. USA jelenlét Kelet-Közép-Európában II.
- 12.1.4. NATO jelenlét Kelet-Közép-Európában
- 12.1.5. Oroszország percepció Kelet-Közép-Európában. Orosz jelenlét Kelet-Közép-Európában
- 12.1.6. Klíma- és energiapolitika Kelet-Közép-Európában
- 12.1.7. Magyarország
- 12.1.8. Szlovákia
- 12.1.9. Csehország
- 12.1.10. Románia
- 12.1.11. Posztszovjet ütközőállamok
- 12.1.12. Lengyelország
- 12.1.13. Ausztria
- 12.1.14. Zárthelyi dolgozat

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction
- 12.2.2. US Presence in Central and Eastern Europe I.
- 12.2.3. US presence in Central and Eastern Europe II.
- 12.2.4. NATO presence in Central and Eastern Europe
- 12.2.5. Russia perception in Central and Eastern Europe. Russian presence in Central and Eastern Europe
- 12.2.6. Climate and energy policy in Central and Eastern Europe
- 12.2.7. Hungary
- 12.2.8. Slovakia
- 12.2.9. Czech Republic
- 12.2.10. Romania
- 12.2.11. Post-Soviet conflict states
- 12.2.12. Poland
- 12.2.13. Austria
- 12.2.14. Closed thesis

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Legalább az órák 75%-án való részvétel, félévközi feladatok teljesítése.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

1 évközi zárthelyi dolgozat, a tematikához illeszkedő írásbeli feladatok a szemeszter során folyamatosan, 1 kiselőadás.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A félévközi feladatok és a jelenléti kötelezettség teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A kurzus értékelése a szorgalmi időszakban történik. Az értékelés az órai tesztek és a zárthelyi dolgozat eredményéből tevődik össze. A számonkérés anyaga a tanórák előadásából és a kötelező irodalmakból tevődik össze.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Etl Alex: Az Egyesült Államok európai katonai jelenlétének alakulása az Ázsia felé fordulás tükrében. Nemzet és Biztonság – Biztonságpolitikai Szemle, 8. évf. 4. szám. (2015).
2. Csiki Tamás: Kelet-Közép-Európa biztonság a varsói NATO-csúcstalálkozó eredményeinek tükrében. Nemzet és Biztonság – Biztonságpolitikai Szemle, 9. évf. 6. szám. (2016).
3. Tölgyessy Péter: Kompország reményei. In: Jakab András – Urbán László: Hegymenet. Társadalmi és politikai kihívások Magyarországon. Budapest, Osiris Kiadó, 2017. ISBN: 9789632762869
4. Tóth Péter: A NATO és az EU szerepe Lengyelország biztonság- és védelempolitikájában. 2018. (Kézirat)
5. Tóth Péter: Magyarország biztonságpolitikája 1989-2019. Védelmi Tanulmányok, 2020/2.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Németh István: Az orszák út. Budapest, Grotius, 2012.
2. Csiki Tamás – Tóth Péter – Varga Gergely: A NATO walesi csúcstalálkozójának napirendje és értékelése. In: Nemzet és Biztonság – Biztonságpolitikai Szemle, 7. évf. 2. szám. (2014)..
3. Csiki Varga Tamás – Tóth Péter: A NATO-vezetők londoni találkozójának napirendjéről. SVKI Elemzések, 2019/23.
4. Tóth István György: Turánbánya? In: Jakab András – Urbán László: Hegymenet. Társadalmi és politikai kihívások Magyarországon. Budapest, Osiris Kiadó, 2017. ISBN: 9789632762869

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Tóth Péter, CSc,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKTTM02
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Kína-tanulmányok
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** China Studies
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 4 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33,33% gyakorlat, 66,67% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA regionális és civilizációs tanulmányok specializáció
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Kína-tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. P. Szabó Sándor, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 42 (28 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 12 (8 EA + 4 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 3 (2 EA + 1 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy átfogó képet adjon a Kínai Népköztársaság gazdasági, társadalmi helyzetéről, közigazgatásáról, bel- és külpolitikájáról, biztonság- és védelempolitikájáról, annak érdekében, hogy a hallgatók széles körű Kína-ismeretnek jussanak birtokába.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to give an overall view of the People's Republic of China's economy, society, public administration, internal and foreign policy, security and defense policy, in order to widen the students' knowledge about China.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Tájékozott a főbb civilizáció- és kultúraelméletekben, valamint ismeri az egyes régiók főbb gazdasági, politikai és társadalmi tendenciáit. Ismeri a világ főbb civilizációinak, kultúrkörének és a nagy világvallásoknak a sajátosságait.

Képességei: Képes definiálni a nemzetközi rendszer egyes szereplőinek gazdasági és politikai érdekeit, illetve azok összefüggésrendszerét. Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre és a különböző következtetések szintetizálására. Képes a társadalmi konfliktusok és problémák bonyolult rendszerében eligazodni, szűkebb szakterületén elmélyültebb ismereteire építve aktívan be tud kapcsolódni a konfliktusok feltárásának munkálataiba.

Attitűdje: Nyitott és toleráns azoknak a társadalmi csoportoknak a nézeteivel, gondolkodási formáival és életmódjával szemben, amelyekkel társadalomkutatóként szakmai munkája során kapcsolatba kerül. Minden szervezeti, intézményi tevékenysége során felelős módon látja veti tudását és befolyását a minőségi munkavégzés elismertetése mellett.

Autonómiája és felelőssége: Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében,

a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában. Önálló és felelős döntéseket hoz munkája során saját tudományos munkásságára, valamint az irányítása alá tartozók munkaprogramjaira vonatkozóan. Önálló és felelős szerepeket vállal a szakmai szervezetek hazai és nemzetközi működésében, valamint az érdekérvényesítő fórumok munkájában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The main theories of civilisation and culture, and knows the main economic, political and social trends of individual regions. The characteristics of the world's main civilisations, cultures and great world religions.

Capabilities: Defining the economic and political interests of individual players of the international system, and their system of relations. Independent analysis, evaluation and synthesis of different conclusions while solving professional tasks. Understanding the complicated system of social conflicts and problems, and he/she is able to actively join the examination of conflicts within his/her professional field, using his/her deeper knowledge.

Attitude: Openness and tolerance to the views, mental attitude and lifestyle of social groups he/she contacts with in his/her professional work as a social researcher. Using his/her knowledge and influence responsibly in all his/her organizational and institutional activities in order to have quality work recognised.

Autonomy and responsibility: He/she participates responsibly in the operation of his/her work organization, and in the development, discussion and realization of professional concepts. He/she makes independent and responsible decisions in his/her work with regard to his/her own academic work, and the work programmes of people managed by him/her. He/she undertakes independent and responsible roles in the domestic and international operation of professional organizations, and the work of negotiation forums.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Alapvető országadatok
- 12.1.2. A Kínai Népköztársaság helye és szerepe a globális térben
- 12.1.3. A kínai „nyitás és reform” (gaige kaifang) legfontosabb jellemzői, szakaszai és következményei 1.
- 12.1.4. A kínai „nyitás és reform” (gaige kaifang) legfontosabb jellemzői, szakaszai és következményei 2.
- 12.1.5. A kínai politikai rendszer és társadalom legfontosabb jellemzői 1.
- 12.1.6. A kínai politikai rendszer és társadalom legfontosabb jellemzői 2.
- 12.1.7. A kínai gazdaság jelenlegi helyzete
- 12.1.8. A kínai külpolitika prioritásai, Kína és a nemzetközi szervezetek, multilaterális fórumok
- 12.1.9. A kínai haderő legfontosabb jellemzői
- 12.1.10. A kínai állam- és közigazgatás felépítése és működése
- 12.1.11. A kínai pártrendszer és választási rendszer
- 12.1.12. Az „új társadalmi szerződés”
- 12.1.13. A kínai politikai gondolkodás legfontosabb jellemzői
- 12.1.14. Társadalmi problémák, konfliktusok, kihívások Kínában

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Basic Country Information
- 12.2.2. The Role and Position of China in the World
- 12.2.3. The Reform and Opening Up Policy of China 1.
- 12.2.4. The Reform and Opening Up Policy of China 2.
- 12.2.5. The Chinese Political System and the Chinese Society 1.
- 12.2.6. The Chinese Political System and the Chinese Society 2.
- 12.2.7. The Current State of the Chinese Economy
- 12.2.8. Foreign Policy of China
- 12.2.9. The Chinese Military
- 12.2.10. The System and Functioning of the Chinese Government
- 12.2.11. The Party System and Election in China
- 12.2.12. The New Socio-political Consensus in China
- 12.2.13. The Principles of Chinese Political Thinking
- 12.2.14. Social Problems, Conflicts and Challenges in Contemporary China

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 60 százalékának látogatása). A távolmaradás pótlásának módja: beadandó dolgozat.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Nincs félévközi feladat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 60 százalékának látogatása). A távolmaradás pótlásának módja: beadandó dolgozat.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének feltétele a foglalkozásokon történő részvétel és legalább elégséges jegy megszerzése. Jegy vizsga eredménye alapján, a vizsga típusa kollokvium.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

- 1. P. Szabó Sándor (szerk.): A Sárkány közbelép – Kína nemzetközi kapcsolatai, gazdasága és közigazgatási rendszere a 21. században. Budapest, Nemzeti Közszerzői Társaság, 2012. ISBN: 9789635034840

17.2. Ajánlott irodalom:

- 1. Jordán Gyula: Kína története. Budapest, Aula Kiadó. 1999. ISBN: 9789639215191.

2. Jordán Gyula – Tálás Barna: Kína a modernizáció útján a XIX-XX. században. Budapest, Napvilág Kiadó. 2005. ISBN: 9789639350502.
3. P. Szabó Sándor: A kínai erkölcs és a szülők tisztelete. Budapest, Kossuth Kiadó. 2003. ISBN: 9630944987.
4. P. Szabó Sándor (2011): „A ’pekingi konszenzus’ – közigazgatás és gazdaságirányítás a Kínai Népköztársaságban.” Pro Publico Bono, 2011/2. (2011). ISSN: 2063-9058.
5. Polonyi Péter: Kína története. (Második, átdolgozott, bővített kiadás.) Budapest, Maecenas Kiadó, 1994. ISBN: 9638469048.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. P. Szabó Sándor, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNKDM08
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Közel-Kelet és mediterrán tanulmányok
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Middle East and Mediterranean studies
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 4 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33,33% gyakorlat, 66,67% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA regionális és civilizációs tanulmányok specializáció
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Nagyné Dr. Rózsa Erzsébet, PhD, egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 42 (28 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 12 (8 EA + 4 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 3 (2 EA + 1 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus áttekinti a Közel-Kelet legfontosabb általános kérdéseit és konfliktusait. Az előadások mellett a hallgatók gyakorlati kérdések mentén dolgoznak fel egyes témákat.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course gives an overview of the most important general questions and conflicts of the Middle East. Besides the lectures, the students will present on selected related topics.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri más kulturális és politikai régiók karakterét, az ott található országokról alapvető tudással, továbbá interkulturális ismeretekkel bír.

Képességei: Képes nemzetközi és európai uniós, valamint kormányzati, ágazati és szervezeti szintű stratégiák értelmezésére és végrehajtói szintű érvényesítésére.

Attitűdje: Nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett az adott szervezett céljai és érdekei mellett.

Autonómiája és felelőssége: Szervezeti struktúrában elfoglalt helyétől függően konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban, minden esetben Magyarország vagy alkalmazásától függően az adott nemzetközi szervezet céljainak és érdekeinek elsőbbséget biztosítva.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: is familiar with The characteristics of other cultural and political regions, basic knowledge of their countries as well as intercultural knowledge

Capabilities: Is capable of Interpreting and executing strategies at international, European Union

related, governmental, sectoral and organisational levels.

Attitude: His/her attitude is characterized by a commitment to the goals and interests of the international organisation he/she works for.

Autonomy and responsibility: To constructively and confidently enforce interests within and outside the organisation, depending on his/her position in the organisation; giving priority to the goals and interests of Hungary or the given international organisation.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezetés, a térség definiálása;
- 12.1.2. Általános jellemzők: a társadalom (demográfia, oktatás, stb);
- 12.1.3. Általános jellemzők: víz- és környezet;
- 12.1.4. Általános jellemzők: kisebbségek – a kurdkérdés;
- 12.1.5. A térség átalakulása: az arab tavasz és az Iszlám Állam;
- 12.1.6. Az arab-izraeli konfliktus I;
- 12.1.7. Az arab-izraeli konfliktus II;
- 12.1.8. Irán I;
- 12.1.9. Irán II;
- 12.1.10. Irak;
- 12.1.11. Egyiptom;
- 12.1.12. Törökország;
- 12.1.13. Az euro-mediterrán együttműködés;
- 12.1.14. Kis előadások

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction - the definition of the region;
- 12.2.2. General characteristics: the society (demography, education, etc);
- 12.2.3. General characteristics: water and environment;
- 12.2.4. General characteristics: the minorities - the Kurdish issue;
- 12.2.5. The transformation of the region: the Arab Spring and the Islamic State;
- 12.2.6. The Arab-Israeli conflict I;
- 12.2.7. The Arab-Israeli conflict II;
- 12.2.8. Iran I;
- 12.2.9. Iran II;
- 12.2.10. Iraq;
- 12.2.11. Egypt;
- 12.2.12. Turkey,
- 12.2.13. The Euro-Mediterranean cooperation;
- 12.2.14. Presentations

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Maximum 3 hiányzás megengedett, a további hiányzásokat orvosi igazolással lehet csak kiváltani.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A részterület feldolgozása egy 5 oldalas beadandóban + egy kis előadásban. AZ értékelés szempontjai: felhasznált irodalom és a téma feldolgozása. Beadási határidő őszi félévben dec.6., tavaszi félévben május 1.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel az órákon és a kötelező szakirodalom ismerete a gyakorlati órákon + egy db.5 oldalas beadandó + egy kis előadás.

16.2. Az értékelés:

Írásbeli vizsga.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Nagyné Rózsa Erzsébet: Nemzeti identitás és külpolitika a Közel-Keleten és Kelet-Ázsiában. Budapest, TLA, 2005. ISBN: 9637081046
2. Nagyné Rózsa Erzsébet: Az arab tavasz. Budapest, Osiris, 2015. ISBN: 9789632762609
3. Arany Anett – Nagyné Rózsa Erzsébet-Szalai Máté: Az Iszlám Állam kalifátusa. Budapest, Osiris, 2016, ISBN: 9789632762784

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Watt, Montgomery: Az iszlám rövid története. Budapest, Accord Kiadó, 2000. ISBN: 963-7803-17-3
2. Maróth Miklós (szerk.): Az iszlám politikaelmélete. Piliscsaba, Avicenna Közel-Kelet Kutatások Központja, 2009. ISBN: 9789630593649
3. Jany János: Iszlámizmus. Eszmetörténet és geopolitika. Budapest, Typotex, 2016. ISBN: 978-963-2799-09-4

Budapest, 2021.01.05.

Nagyné Dr. Rózsa Erzsébet, PhD,
egyetemi tanár sk.